Deze versie van het ontwerp van decreet is een voorlopige versie en dus nog niet persklaar gegeven door de bevoegde minister

stuk **1290** (2021-2022) – Nr. 1

ingediend op 13 mei 2022 (2021-2022)

Originele versie

Ontwerp van decreet

over de werk- en zorgtrajecten

ECO
WEL

INHOUD

Memorie van toelichting

Voorontwerp van decreet van 21 januari 2022

Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies van de Vlaamse Adviesraad Handicap NOOZO

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Advies van de Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Voorontwerp van decreet van 18 maart 2022

Advies van de Raad van State

Ontwerp van decreet

Originele versie

ONTWERP VAN DECREET OVER DE WERK- EN ZORGTRAJECTEN

Samenvatting

Werk- en zorgtrajecten ondersteunen de optimale participatie van de persoon in de maatschappij die omwille van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken niet, nog niet of niet meer betaald aan de slag kan, indien mogelijk richting de arbeidsmarkt. Binnen het decreet wordt gestreefd naar een toegankelijk en inclusief aanbod voor de doelgroep op het continuüm participatie – activering, met respect voor de expertise van beide doelstellingen en invalshoeken. Het aanbod voor deze doelgroep onderscheidt zich van het reguliere aanbod op vlak van bemiddeling en opleiding alsook van het reguliere aanbod op vlak van zorg en welzijn.

In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 om het aantal werk- en zorgtrajecten uit te breiden in functie van de noodzaak en binnen het voorziene groeipad worden een aantal wijzigingen en verbeteringen aangebracht om de uitvoering van de werk- en zorgtrajecten te optimaliseren. De decretale bepalingen voor de activeringstrajecten worden meer toekomstgericht en er wordt voorzien in de nodige bepalingen om de uitwisseling en verwerking van persoonsgegevens mogelijk te maken, rekening houdend met de algemene verordening gegevensbescherming.

Originele versie

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. De regelgeving

Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten werd via een parlementair initiatief goedgekeurd in het parlement en nadien bekrachtigd door de Vlaamse Regering (op het einde van de legislatuur 2009-2014). Het gaf uitvoering aan een engagement uit het toenmalige Vlaamse Regeerakkoord 2009-2014 waarin een aangepaste aanpak voor werkzoekenden die ver van de arbeidsmarkt afstaan, en een verbetering van de situatie van (ex-)psychiatrische patiënten op het vlak van werk werden vooropgesteld.

Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten is de decretale basis voor drie types dienstverlening:

- Activeringstrajecten;
- Arbeidsmatige activiteiten;
- Trajecten maatschappelijke oriëntatie.

Dit aanbod voor personen met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken werd op 1 juli 2018 geïmplementeerd voor de activeringstrajecten en arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin op basis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten. De VDAB mandateerde via een tender penhouders die een netwerk van dienstverleners vertegenwoordigen voor de uitvoering van de activeringstrajecten en mandateerde GTB als casemanager Werk. Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin mandateerde casemanagers Zorg voor de activeringstrajecten en erkende begeleiders voor de arbeidsmatige activiteiten gesubsidieerd via het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Door het Departement Werk en Sociale Economie werden vanaf 1 april 2021 arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie geïmplementeerd door drie bestaande subsidievormen van arbeidszorg te integreren in één geheel. Het regelgevend kader voor arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie is het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 8 december 1998 tot uitvoering van het decreet inzake sociale werkplaatsen en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten.

In het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten werd ook de decretale basis gelegd voor trajecten maatschappelijke oriëntatie. Aan deze decretale bepalingen werd tot op heden geen concrete regelgevende uitvoering gegeven maar er werd geopteerd voor een operationalisering via de pilootprojecten binnen het samenwerkingsverband van het Geïntegreerd Breed Onthaal, dat verankerd is in het decreet lokaal sociaal beleid. Deze pilootprojecten gingen van start op 1 juni 2018.

De maatregelen die hier ontwikkeld werden, zetten in op het ondersteunen van de optimale participatie van de persoon met cognitieve, medische psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken aan de samenleving, indien mogelijk ook naar participatie op de arbeidsmarkt. Om de decretale bepalingen voor deze maatregelen te wijzigen wordt wetgevingstechnisch de voorkeur aan een nieuw decreet gegeven. Dit verhoogt de leesbaarheid van de regelgeving.

2. Beleidsengagementen

In het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 werden volgende engagementen met betrekking tot deze doelgroep en maatregelen genomen:

Originele versie

"*Voor mensen met een medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematiek (MMPPS) verhogen we het aantal werk-zorg trajecten in functie van de noodzaak en binnen het voorziene groeipad. Voor definitief niet-toeleidbaren*
vragen we de federale overheid om een apart statuut te voorzien, buiten de werkloosheidsverzekering. (…) We realiseren bijkomende plaatsen voor sociale economie, met daarbij aandacht voor zowel individueel maatwerk als collectief maatwerk en arbeidszorg."

In de beleidsnota Werk en Sociale Economie 2019-2024 krijgt dit uitvoering via de volgende passage: "*Werk- en zorgtrajecten uitbreiden*

- *Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten voorziet in een gespecialiseerd werk- en zorgaanbod voor mensen met medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale (MMPPS) problemen die omwille van die problemen (tijdelijk) niet in staat zijn om betaalde arbeid te verrichten — noch in het normaal economisch circuit, noch in de sociale economie. We begeleiden mensen in tijdelijke activeringstrajecten of met een aanbod van arbeidsmatige activiteiten.*
- *We monitoren en evalueren de uitvoering van het werk- en zorgdecreet samen met het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. We gaan in overleg met de betrokken stakeholders waaronder de welzijns- en zorgkoepels, de sociale partners en het Steunpunt Groene Zorg, en passen op basis van dat overleg, de monitoring en evaluatie, desgewenst de regelgeving en financiering aan. Dit met het oog op het bereiken van een maximale participatie van elke persoon, al dan niet op de reguliere arbeidsmarkt, en een goede afstemming tussen het aanbod om continuïteit en doorstroom te garanderen.*
- *We verhogen het werk- en zorgaanbod in functie van de noodzaak en binnen het voorziene groeipad.*
- *We overleggen met de federale overheid, onder meer over het statuut en de uitkering van mensen met medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale (MMPPS) problemen oa. met de bedoeling progressieve tewerkstelling te bevorderen.*
- *Voor werkzoekenden die na verschillende acties niet-toeleidbaar naar de arbeidsmarkt blijken te zijn, vragen we de federale overheid om een apart statuut buiten de werkloosheidsverzekering te voorzien.*
- *We voorzien verder in een toeleiding naar arbeidsmatige activiteiten binnen welzijn of de onthaaltrajecten binnen het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO)."*

In de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding 2019-2024 vertalen de engagementen uit het regeerakkoord zich als volgt:

Originele versie

"OD We evalueren de uitvoering van het werk-zorgdecreet en sturen bij waar nodig Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten voorziet in een gespecialiseerd werk- en zorgaanbod voor mensen met medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale (MMPPS) problemen die daardoor (tijdelijk) niet in staat zijn om betaalde arbeid te verrichten, noch in het normaal economisch circuit, noch in de sociale economie. We begeleiden mensen in tijdelijke activeringstrajecten of met een aanbod van arbeidsmatige activiteiten.

We monitoren en evalueren de uitvoering van het werk- en zorgdecreet samen met de domeinen Werk en Sociale Economie. We gaan in overleg met de betrokken stakeholders waaronder de welzijns- en zorgkoepels, de sociale partners en het Steunpunt Groene Zorg, en passen op basis van dat overleg, de monitoring en evaluatie, desgewenst de regelgeving en financiering aan. Dit met het oog op het bereiken van een maximale participatie van elke persoon, al dan niet op de reguliere arbeidsmarkt, en een goede afstemming tussen het aanbod om continuïteit en doorstroom te garanderen. We verhogen het werk- en zorgaanbod in functie van de noodzaak en binnen het voorziene groeipad. We overleggen met de federale overheid, onder meer over het statuut en de uitkering van mensen met MMPPS-problemen."

3. Huidig aanbod

In uitvoering van het huidige artikel 41 is er een jaarlijkse mededeling op de Vlaamse Regering van de uitvoering van de activeringstrajecten. Op 12 juni 2020 was er een mededeling over de periode 2018-2019 (VR 2020 1206 MED 0191/1) en op 16 juli 2021 over de periode 2020 (VR 2021 1607 MED.0255/1).

Doelgroep

Eind maart 2022 kent VDAB 16.682 niet-werkende werkzoekenden[1] met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale problemen met een advies waarvan:

- 2.587 werkzoekenden met een advies Activeringsbegeleiding
- 3.140 werkzoekenden met een advies arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie (AMA WSE)
- 10.955 werkzoekenden met een advies 'Welzijn'

Originele versie

[1] Onder werkzoekende wordt begrepen elke persoon die zich bij VDAB inschrijft (artikel 1, 7° van het besluit van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding). In deze tabel gaat het om de werkzoekenden zonder werk.

Provincie	Activerings-begeleiding	AMA WSE	Advies welzijn	Eindtotaal
Antwerpen	656	592	4.227	5.475
Limburg	491	698	982	2.171
Oost-Vlaanderen	611	773	3.308	4.692
Vlaams-Brabant	418	387	1.434	2.239
West-Vlaanderen	411	690	1.004	2.105
Eindtotaal	2.587	3.140	10.955	16.682

Personen met een advies Welzijn (vroeger: advies niet-toeleidbaar) kunnen doorverwezen worden naar de onthaaltrajecten bij samenwerkingsverband van het Geïntegreerd Breed Onthaal of naar arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Het statuut van de persoon is geen voorwaarde om gebruik te kunnen maken van het aanbod dat binnen het decreet wordt vormgegeven. In die zin is de groep die bij VDAB gekend is omwille van zijn of haar inschrijving een zekere onderschatting van de totale potentiële doelgroep van personen met een cognitieve, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale problematiek. De samenwerking tussen de beleidsdomeinen kan personen in een ander statuut die ver verwijderd zijn van de arbeidsmarkt omwille van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen zichtbaar maken en ook ondersteunen naar een optimale participatie aan de samenleving, vb. personen uit geestelijke gezondheidszorg die in kader van hun herstel beroep willen doen op de latente functies van arbeid via arbeidsmatige activiteiten.

Activeringstrajecten

De activeringstrajecten zijn voortrajecten die maximaal 18 maanden kunnen duren waarin de drempels op vlak van begeleiding op en naar een werkvloer en drempels op vlak van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale problemen worden geremedieerd of gestabiliseerd. Een casemanager Werk en een casemanager Zorg tekenen samen met de deelnemer een traject uit; de acties binnen het traject worden via een gemengd netwerk van dienstverleners uit werk, sociale economie, zorg en welzijn, vertegenwoordigd door een penhouder, uitgevoerd.

Het aantal activeringstrajecten wordt jaarlijks bepaald in functie van de noden die de VDAB vaststelt aan dergelijke trajecten en de beschikbare middelen. Voor de periode 2018-2021 gaat het om 1.100 activeringstrajecten op jaarbasis. In 2022 zijn 1.200 activeringstrajecten voorzien, vanaf 2023 gaat het om 1.300 activeringstrajecten. Dit groeipad werd voorzien bij de principiële goedkeuring

Originele versie

van het uitvoeringsbesluit (VR2017 1310 DOC.1005/1), maar kan uiteraard bijgesteld worden in functie van de noden of de beschikbare middelen.

De tender van de VDAB is opgevat als een raamovereenkomst waarbinnen de VDAB bestellingen kan plaatsen bij de penhouders. De duurtijd van de mandaten werd aangepast van vier naar vijf jaar. Momenteel kan de toeleiding naar de activeringstrajecten tot 30/06/2023, de mandatering van de penhouders en casemanagers wordt hierop aangepast.

Arbeidsmatige activiteiten

Arbeidsmatige activiteiten zijn onbezoldigde activiteiten gericht op het aanbieden van de latente functies van arbeid aan de deelnemer (structuur, zingeving, netwerk,…). De deelname aan deze activiteiten is niet beperkt in de tijd, maar door regelmatige opvolging worden de doorgroeikansen van deelnemers ingeschat. Er bestaan momenteel twee types arbeidsmatige activiteiten, gaande van participatie (erkend door Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin) tot activering (in de sociale economie). Organisaties uit beide beleidsdomeinen, al dan niet in een samenwerkingsverband, kunnen de begeleiding van deelnemers aan arbeidsmatige activiteiten aanbieden, ongeacht de doelstelling van de arbeidsmatige activiteiten.

Arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Een deelnemer verricht onbezoldigde arbeidsmatige activiteiten bij een werkpost, onder begeleiding van een erkende begeleider. Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin erkent begeleiders arbeidsmatige activiteiten. Het gaat om een aantal welzijns- en zorgvoorzieningen, maatwerkbedrijven en onderwijsinstellingen van de Vlaamse Gemeenschap. De werkpost is de plek waar de deelnemer arbeidsmatige activiteiten verricht; dit kan een organisatie zijn in de social profit, profit of publieke sector. De drie partijen, deelnemer, begeleider en werkpost, sluiten samen een overeenkomst af waarin onder meer afspraken worden gemaakt over de taken die worden uitgevoerd en de dagen en uren waarop iemand op de werkpost aanwezig is.

De erkenning van de begeleiders is voorzien voor een periode van vijf jaar. Momenteel beschikken 236 organisaties over een erkenning van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin als begeleider arbeidsmatige activiteiten. Hiervan hebben 144 begeleiders effectief al overeenkomsten ingediend. Begin november 2021 telde het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2.967 actieve overeenkomsten tussen AMA-begeleiders, werkposten en individuele deelnemers.

Arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie

De doelgroep zijn personen met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale problemen voor wie een concreet traject naar betaald werk nog te hoog gegrepen is. De deelnemers kunnen minimaal 12u per week deelnemen en kunnen door hun deelname stappen naar betaald werk zetten. De VDAB maakt

Originele versie

de inschatting dat de persoon aan deze voorwaarden voldoet en leidt de persoon dan toe naar arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. Zowel de begeleider als de VDAB hebben een opdracht om de deelname van de persoon in functie van die stappen naar betaald werk te bewaken en ondersteuning hierbij te voorzien.

Vanaf 1 april 2021 kregen 76 maatwerkbedrijven een contingent van in totaal 1.826 begeleidingen van deelnemers gedurende een volledig jaar. De maatwerkbedrijven kunnen het contingent invullen in samenwerking met andere maatwerkbedrijven of welzijns- en zorgorganisaties. Jaarlijks kan aan de hand van de invulling van de begeleidingen een herverdeling van de plaatsen gebeuren.

Onthaaltrajecten voor werkzoekenden

De trajecten maatschappelijke oriëntatie werden in het decreet ingeschreven om mensen met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problematieken die op korte en middellange termijn geen betaald werk meer kunnen verrichten, toe te leiden naar vormen van de "meest optimale participatie aan de maatschappij". Het traject bestond uit het verkennen van de zorgbehoeften en het toeleiden van de persoon naar zorg op maat.

De opbouw van het traject was gespiegeld aan de activeringstrajecten met een casemanager Werk, een casemanager Zorg en een netwerk van dienstverleners. De trajecten konden maximaal zes maanden duren. Er werd geen concrete uitvoering gegeven aan dit type trajecten, omwille van a) de zware administratieve structuur voor relatief kortdurende trajecten die voorzien was in het decreet van 25 april 2014 en b) het potentieel van het samenwerkingsverband van het Geïntegreerd Breed Onthaal.

Via een pilootproject werden onthaaltrajecten binnen het samenwerkingsverband van het Geïntegreerd Breed Onthaal opgezet voor werkzoekenden die VDAB een advies welzijn had gegeven en die bereid waren om hier in te gaan op het vrijwillige aanbod vanuit het Geïntegreerd Breed Onthaal. Het Geïntegreerd Breed Onthaal is een samenwerkingsverband tussen minimaal het OCMW, het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) en de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen. In 2018 en 2019 volgden er twee projectoproepen voor onthaaltrajecten voor mensen met een advies 'niet-toeleidbaar' naar de arbeidsmarkt via het samenwerkingsverband van het Geïntegreerd Breed Onthaal . Voor de VDAB zijn deze onthaaltrajecten een aanmeldpunt voor werkzoekenden met een advies niet-toeleidbaar (ondertussen heet dit een advies 'welzijn'). Binnen het onthaaltraject worden de rechten van de persoon verkend, eventuele ondersteuning bij onderbescherming onderzocht en kunnen personen toegeleid worden naar arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Onderbescherming is een situatie waarbij burgers hun sociale grondrechten niet gerealiseerd zien. Ze beschikken wel over rechten, maar kunnen die in de praktijk niet realiseren.

Originele versie

Binnen de huidige pilootprojecten zijn momenteel 79 gemeenten betrokken en werden 430 onthaaltrajecten opgestart (sinds 2018 tot 30/04/2021) binnen een contingent van 621 trajecten. De pilootprojecten lopen tot eind 2022.

4. Onderzoeken

Binnen beide beleidsdomeinen werden de afgelopen periode een aantal onderzoeken uitgevoerd, specifiek gericht op het formuleren van aanbevelingen om het aanbod aan de doelgroep te optimaliseren.

Via een onderzoek van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin[2] werden de problematieken van personen die door VDAB werden doorverwezen naar de onthaaltrajecten van het samenwerkingsverband van het Geïntegreerd Breed Onthaal in kaart gebracht. De onderzoekers vergeleken hoe de pilootprojecten invulling gaven aan deze onthaaltrajecten en hoe de samenwerking verloopt. Ze analyseerden ook de impact van het onthaaltraject op de doelgroep. Op basis van kwantitatieve en kwalitatieve data formuleerden ze aanbevelingen. De structurele uitrol van het Geïntegreerd Breed Onthaal over heel Vlaanderen is voorzien in kader van het decreet Lokaal Sociaal Beleid. De noodzakelijke uitwisseling en verwerking van persoonsgegevens om de doorverwijzing naar onthaaltrajecten vanuit VDAB mogelijk te maken wordt voorzien in voorliggend voorontwerp van decreet.

Een tweede onderzoek van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin[3] bracht de huidige praktijk van arbeidsmatige activiteiten erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin in kaart door een beschrijving van de deelnemers, de taken van de erkende begeleiders en de werkposten waar de arbeidsmatige activiteiten worden georganiseerd. De knelpunten waarmee deelnemers, begeleiders en werkposten geconfronteerd worden alsook voorstellen tot aanpassing van de regelgeving en de praktijk werden in kaart gebracht.

Via Viona[4] werd een procesevaluatie van de activeringstrajecten uitgevoerd. De onderzoekers analyseerden de werkelijke uitvoering van de activeringstrajecten, waaronder de interdisciplinaire samenwerking tussen de professionals. Aan de hand van kwantitatieve data en gesprekken met de verschillende betrokken professionals en deelnemers formuleerden de onderzoekers enkele beleidsaanbevelingen.

Originele versie

[2] Vermeir E. en E. Demaerschalk, juni 2020, *Geïntegreerd Breed Onthaal: onthaaltraject voor personen met een advies niet-toeleidbaar*, Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.
[3] Op de Beeck L., maart 2021, *Onderzoek naar de populatie en het aanbod arbeidsmatige activiteiten,* Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.
[4] Juchtmans G. en M. Wouters, september 2021, *Procesevaluatie activeringstrajecten voor personen met een medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematiek,* VIONA.

De resultaten en aanbevelingen uit deze onderzoeken worden verder in deze tekst verwerkt.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten had de ambitie om de ervaring en expertise die binnen diverse tenders, projecten en oproepen, vaak gericht op verschillende subdoelgroepen, te bundelen in een regelgevend en structureel kader. De begeleiding van de doelgroep vraagt een specifieke expertise die de reguliere opdrachten van een organisatie en het eigen beleidsdomein overstijgt. Bovendien bood de projectmatige aanpak onvoldoende rechtszekerheid voor de doelgroep en de betrokken organisaties.

De noodzaak voor een aanbod aan personen met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen die niet, nog niet of niet meer betaald aan de slag kunnen is niet gewijzigd. Uit de onderzoeken blijkt duidelijk een meerwaarde voor werk- en zorgtrajecten, naast de zorg en hulpverlening die al bestaat in het reguliere aanbod en naast het reguliere aanbod van bemiddeling en opleiding die door VDAB en partners al geboden wordt. Door het aanbod aan werk- en zorgtrajecten is de kennis over de doelgroep en de expertise in de begeleiding van deze doelgroep toegenomen.

Het decreet is echter aan een update toe om verschillende redenen:

- De beleidsdomeinen Werk en Sociale Economie en het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin kregen met de zesde staatshervorming bijkomende bevoegdheden die een impact hebben op het decreet. Denk aan de controle op de beschikbaarheid van werklozen en jongeren in wachttijd, de revalidatiecentra met jobcoaches,…
- Het decreet houdende de werk- en zorgtrajecten dateert van 25 april 2014. Om gericht beleid te kunnen blijven voeren voor de doelgroep is nagegaan of het aanbod in het decreet aan de vooropgestelde doelstellingen beantwoordt. Op basis van de inzichten uit de onderzoeken wordt het decreet nu geoptimaliseerd (en in een volgende fase de bijhorende uitvoeringsbesluiten).
- Voor activeringstrajecten bevat het initiële decreet veel details en verwijzingen naar procedures. Dit maakt dat het decreet weinig toekomstgericht is en weinig flexibiliteit laat.
- Er werd vorm gegeven aan het decreet van de werk- en zorgtrajecten vanuit de visie van de participatieladder. Dit is een goede manier gebleken om de doelgroep en de samenwerking tussen de verschillende beleidsdomeinen te definiëren. Maar op het individuele niveau biedt de participatieladder geen toegevoegde waarde om bv het huidige en potentiële participatieniveau van de deelnemers bij activeringstrajecten te

Originele versie

bepalen. De indeling in tredes is hiervoor te weinig fijnmazig. De 'ladder' suggereert ook dat de personen omhoog 'moeten' klimmen, terwijl het eerder over een continuüm gaat waarop mensen zich bewegen, flexibel en op maat. Tussenschotten moeten weggewerkt en het bewegen over dit continuüm en dus de verschillende mogelijkheden, moet vlot kunnen voor de personen die onder dit decreet vallen. De visie van de participatieladder, de samenwerking van de organisaties uit beide beleidsdomeinen binnen het aanbod van de werk- en zorgtrajecten en het voorzien van de aansluiting tussen de werk- en zorgtrajecten en het reguliere aanbod binnen elk beleidsdomein blijven essentiële elementen en werkpunten om de persoon met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen maximaal te ondersteunen in zijn of haar participatie aan de samenleving.

- Het Geïntegreerd Breed Onthaal, zoals verankerd in artikel 9 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid, bood een geschikt alternatief voor de trajecten maatschappelijke oriëntatie. De uitvoering van de onthaaltrajecten via GBO verloopt momenteel via een beperkt aantal pilootprojecten. Het is de bedoeling om de werking in deze pilootprojecten een structurele basis te geven via dit decreet. De doorverwijzingsmogelijkheden en gegevensdeling tussen VDAB en de partners van het GBO worden nu verankerd in het decreet.
- Wetgevingstechnisch wordt de voorkeur aan een nieuw decreet dan wel een wijziging van het decreet van 25 april 2014 gegeven.
- De term 'mentaal' die gebruikt wordt in de doelgroepomschrijving wordt als een verouderde term beschouwd (cf. adviezen) en wordt vervangen door de term 'cognitief'. Een cognitieve problematiek omvat zowel verstandelijke beperkingen als stoornissen van de mentale functies.

Vanuit het beleidsdomein werk en sociale economie wordt gestreefd naar een vlotte overgang vanuit een activeringstraject of arbeidsmatige activiteiten naar betaalde tewerkstelling: via een toeleiding als doelgroepwerknemer in een maatwerkbedrijf of ondersteuning via de VOP (of individueel maatwerk in de toekomst) in een reguliere jobcontext. De noodzakelijke indicering om een persoon te kunnen toeleiden naar maatwerk bij collectieve of individuele inschakeling wordt dan ook zoveel mogelijk opgenomen tijdens de deelname aan een activeringstraject of arbeidsmatige activiteiten. De organisaties binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin bereiken via de werk- en zorgtrajecten een publiek dat spontaan de stap naar zorg of hulpverlening niet gaat zetten (de zorgvermijders).

Beleidsmaatregelen en doelstelling

De basisdoelstellingen van het decreet en de achterliggende principes worden niet gewijzigd. Binnen het decreet wordt nog steeds gestreefd om een toegankelijk en inclusief aanbod voor de doelgroep te realiseren op het

Originele versie

continuüm "participatie – activering", met respect voor de expertise van beide doelstellingen en invalshoeken. Het aanbod voor deze doelgroep onderscheidt zich van het reguliere aanbod op vlak van bemiddeling en opleiding alsook van het reguliere aanbod op vlak van zorg en welzijn. De inhoudelijke wijzigingen en verbeteringen zijn gericht op een optimalisatie van het aanbod van werk- en zorgtrajecten, rekening houdende met de inhoudelijke en beleidsmatige aanbevelingen uit de onderzoeken.

Met het nieuwe decreet wordt voorzien in drie types werk- en zorgtrajecten:

- Activeringstrajecten: tijdelijke trajecten waarbij zowel ingezet wordt op werk- als zorgbegeleiding voor mensen met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problematieken die momenteel geen betaald werk kunnen verrichten omwille van die problemen, maar die mits een traject van 3 tot 18 maanden kunnen toegeleid worden naar betaald werk, ofwel in het normaal economisch circuit ofwel in de sociale economie;
- Arbeidsmatige activiteiten: een begeleidingsaanbod van onbezoldigde bezigheid voor mensen met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen die omwille van die problemen niet kunnen toegeleid worden naar betaald werk, noch in het normaal economisch circuit, noch in het sociaal economisch circuit; het aanbod is gericht op de latente voordelen van werk (zingeving, dagstructuur, opbouw van een netwerk, status, competentiebehoud, enz.);
- Onthaaltrajecten binnen het Geïntegreerd Breed Onthaal: gericht op het realiseren van een toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening en het tegengaan van onderbescherming. De onthaaltrajecten via het Geïntegreerd Breed Onthaal krijgen binnen het decreet een decretale basis voor de gegevensuitwisseling.

De inhoudelijke aanpassingen aan het decreet zijn gericht op het toekomstbestendig maken van de activeringstrajecten en de uitwisseling en verwerking van persoonsgegevens mogelijk te maken rekening houdende met de algemene verordening gegevensbescherming. De trajecten maatschappelijke oriëntatie die tot op heden niet geconcretiseerd noch uitgevoerd werden, worden geschrapt.

Uit voornoemde onderzoeken bleek de nood aan meer uitwisseling van informatie, goede praktijken, methodieken en samenwerking tussen de organisaties op het terrein. De toeleiding naar de activeringstrajecten verloopt momenteel hoofdzakelijk via de personen die al ingeschreven zijn als werkzoekende bij de VDAB, vanuit de welzijns- en zorgvoorzieningen is de stap nog vaak te groot. De overgang voor deelnemers aan arbeidsmatige activiteiten van activering naar participatie of vice versa is soms te moeilijk.

Originele versie

Impactanalyse

Maatschappelijke impact: JoKER

Binnen de werk- en zorgtrajecten wordt steeds ingezet op een laagdrempelig aanbod op maat van de deelnemer. Het aanbod wordt voorzien voor personen tot de pensioenleeftijd, zonder verdere opsplitsing naar leeftijdsgroepen.

De doelgroep van dit decreet is een heterogene doelgroep die gekenmerkt wordt door de cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen die hen beletten om betaald aan de slag te gaan. 4,6% van de niet-werkende werkzoekenden waarvan VDAB dergelijke problematieken vaststelt, is jonger dan 25 jaar. Uit het Viona-onderzoek bleek dat de leeftijd bij activeringstrajecten varieert van 19 tot 62 jaar, met een gemiddelde leeftijd van 39 jaar. 8,3% van de deelnemers aan (het voormalige) arbeidszorg in de sociale economie was jonger dan 25 jaar in 2020.

Uit het onderzoek van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin naar de arbeidsmatige activiteiten erkend door het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin bleek dat alle leeftijdscategorieën bij de deelnemers vertegenwoordigd zijn, maar dat het grootste aandeel van de deelnemers tussen 40 en 59 jaar is (57,9%). Minder dan 10% is tussen 60 en 65 jaar.

Het aanbod dat binnen het decreet wordt vormgegeven is een mogelijke actie binnen de specifieke begeleiding die vanuit VDAB aan niet-toeleidbare werkzoekenden op basis van het Koninklijk Besluit van 6 mei 2019 wordt geboden. Voor jongeren waarvan de inschakelingsuitkeringen uitgeput zijn, voorziet het Koninklijk Besluit in de mogelijkheid van beschermingsuitkeringen voor een periode van twee jaar (verlengbaar). Ze moeten hiervoor bij VDAB ingeschreven blijven en voldoen aan de voorwaarden opgenomen in de regelgeving.

Maatschappelijke impact: armoedetoets

De doelgroep van dit decreet zijn personen die door cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen niet, niet meer of nog niet betaald aan de slag kunnen. Het aanbod dat via het decreet wordt vorm gegeven is gericht op het ondersteunen van participatie in de maatschappij, indien mogelijk via betaalde tewerkstelling. Personen in armoede kunnen tot deze doelgroep behoren, wanneer het reguliere aanbod op vlak van bemiddeling en opleiding ontoereikend is. De uitsluiting op de arbeidsmarkt gaat vaak ook gepaard met een uitsluiting op andere levensdomeinen. Het aanbod in het decreet wil inzetten op een optimale participatie van de persoon in de maatschappij en dus het tegengaan van uitsluiting.

Originele versie

Met het Netwerk tegen Armoede wordt bekeken of er bij de verdere uitwerking van de regelgeving een participatief traject met Verenigingen waar personen in armoede het woord nemen kan gelopen worden.

Bestuurlijke impact: lokale en provinciale besturen

De lokale besturen kunnen momenteel in het kader van dit decreet en uitvoeringsbesluiten verschillende rollen opnemen.

- Vanuit hun wettelijke opdracht van maatschappelijke integratie kunnen zij voor leefloongerechtigden en andere rechthebbenden beroep doen op het aanbod dat wordt vormgegeven in kader van dit decreet. Aan deze rol wordt niet geraakt. Ook met het nieuwe decreet kunnen OCMW's beroep doen op werk- en zorgtrajecten.

- OCMW's zijn één van de kernpartners van een samenwerkingsverband in kader van het Geïntegreerd Breed Onthaal, naast het centrum voor algemeen welzijnswerk en de dienst maatschappelijk Werk van het Ziekenfonds. Momenteel zijn 79 OCMW's betrokken in de pilootprojecten, door de uitrol van het Geïntegreerd Breed Onthaal over heel Vlaanderen wordt dit uitgebreid naar alle OCMW's. De basis voor uitwisseling en verwerking van persoonsgegevens die wordt opgenomen in het decreet moet dit proces vergemakkelijken.

- In het kader van de activeringstrajecten kunnen OCMW's momenteel een functie uitoefenen als casemanager Zorg.
  In het nieuwe decreet wordt gekozen voor het mandateren van een samenwerkingsverband Zorg bestaande uit drie welzijns- en zorgorganisaties om de taken als casemanager Zorg te garanderen in een bepaald werkingsgebied doorheen de volledige periode van mandatering. Het gaat om een CAW of OCMW of een dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds, een VAPH-voorziening en een voorziening uit de geestelijke gezondheidszorg.
  Hoewel een OCMW enkel een dienstverlening kan verzorgen in de eigen gemeente/stad is het mogelijk dat een OCMW-vereniging de opdrachten als casemanager Zorg opneemt in een volledig werkingsgebied. Van de 97 organisaties die in 2020 beschikken over het mandaat casemanager Zorg zijn er 16 OCMW's.
- Daarnaast blijven de OCMW's een verplichte partner in het netwerk van dienstverleners bij de uitvoering van de activeringstrajecten. 51 OCMW's zijn in 2020 betrokken als dienstverlener bij de uitvoering van activeringstrajecten.

- OCMW's kunnen binnen een samenwerkingsverband met een maatwerkbedrijf de begeleiding van deelnemers aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie opnemen. Ze nemen dan dezelfde

Originele versie

taken van de begeleiding op, zoals voorzien in het uitvoeringsbesluit. Deze rol wordt door voorliggende wijzigingen niet aangepast.

- OCMW's kunnen zich ook als begeleider arbeidsmatige activiteiten door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin laten erkennen. In 17% van de overeenkomsten treedt het OCMW op als erkende begeleider.

Provinciale besturen hebben in het kader van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten geen formele opdracht.

Bestuurlijke impact: Brussel Hoofdstedelijk Gewest – tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad

Het decreet regelt een gewest- en gemeenschapsbevoegdheid (zie verder). De uitvoering in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, vraagt een samenwerking tussen verschillende organisaties met respect voor elkaars bevoegdheden (artikel 92bis BWHI).

In het samenwerkingsakkoord van 24 juni 2021 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden (instemmingsdecreet van 15 oktober 2021) is hiervoor een engagement opgenomen in artikel 17, namelijk dat beide regeringen "zich ertoe verbinden om de deelname van Brusselse werkzoekenden met een werkloosheidsuitkering en jongeren in beroepsinschakelingstijd, en die interesse hebben in een Nederlandstalig traject zoals bepaald in het decreet van 25 april 2014 houdende de "werk- en zorgtrajecten" en zijn uitvoeringsbesluiten mogelijk te maken." Conform de bepalingen uit het samenwerkingsakkoord, wisselen VDAB en Actiris hierover informatie en kennis uit om dit te realiseren.

In advies 71.254/1 beveelt Raad van State aan "om met het oog een duidelijke en rechtszekere toepassing van het decreet in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad" de uitwerking van het de verschillende maatregelen van het decreet te integreren in de memorie van toelichting:

"Het voorontwerp van decreet over de werk- en zorgtrajecten wil een aanbod bieden aan een kwetsbare doelgroep van personen die om cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problematieken niet, niet meer of nog niet betaald aan de slag kunnen. De structurele samenwerking en wisselwerking tussen organisaties uit beide beleidsdomeinen, namelijk werk en sociale economie enerzijds en welzijn, volksgezondheid en gezin anderzijds is essentieel om tot een optimale participatie van de personen te komen. Een bepaalde bepaling uit het decreet kan daarom moeilijk aan een welbepaalde bevoegdheid worden toegedicht.

Originele versie

Als we het bekijken voor de doelgroep, die toegang heeft tot de drie aanbodsvormen opgenomen in dit decreet:

Inzake de doelgroep zien we enerzijds de uitkeringsgerechtigde werklozen en jongeren in beroepsinschakelingstijd die door de gewestelijke bemiddelingsdienst op basis van het KB van 6 mei 2019 tot wijziging van de artikelen 27, 51, 52bis, 58, 58/3 en 63 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoeging van de artikelen 36sexies, 63bis en 124bis in hetzelfde besluit personen het statuut van niet-toeleidbare werkzoekende kan bieden. VDAB kan echter niet in de plaats treden van Actiris, de Brusselse gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling voor de inschatting van cognitieve, medische, psychiatrische, psychische of sociale problemen van personen die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen. In artikel 17 van het samenwerkingsakkoord tussen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, en de opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden, werd het engagement opgenomen om voor Brusselse werkzoekenden met een werkloosheidsuitkering en jongeren in beroepsinschakelingstijd die interesse hebben in een Nederlandstalig traject de toegang mogelijk te maken. Het samenwerkingsakkoord werd met een instemmingsdecreet op 6 oktober 2021 aangenomen door het Vlaams Parlement.

Anderzijds biedt het kader van werk- en zorgtrajecten opstapmogelijkheden voor personen vanuit een zorgstatuut. De taken van VDAB werden uitgebreid naar activeringsregisseur waardoor VDAB ook voor niet-beroepsactieve personen dienstverlening kan bieden. Hieronder vallen personen met een RIZIV-uitkering, een tegemoetkoming van de FOD Sociale Zekerheid of personen met een leefloon. Maar anders dan bij uitkeringsgerechtigde werklozen en jongeren in beroepsinschakelingstijd legt hun statuut (uitkering/tegemoetkoming) geen verplichting tot inschrijving bij de VDAB op. Voor personen met een ander statuut die in Brussel wensen deel te nemen aan het aanbod van arbeidsmatige activiteiten (gericht op participatie) en GBO, moeten zich richten tot die erkende instellingen in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad of kunnen zich richten tot een erkende instelling in Vlaanderen. De toepassing van de regeling van het decreet ten aanzien van een natuurlijke persoon in Brussel is dus afhankelijk van de keuze van de persoon zelf om een beroep te doen op een instelling die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap valt.

Als we dit specifiek bekijken voor de volgende maatregelen, wordt hieronder het onderscheid gemaakt tussen de onthaaltrajecten GBO, de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten ("AMA"):

<u>Onthaaltrajecten GBO</u>
Het onthaaltraject wordt in artikel 2, 15°, van het voorontwerp van decreet omschreven als "het traject dat als doel heeft om personen met medische,

Originele versie

mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen die door die problematiek op korte en middellange termijn niet betaald aan de slag kunnen gaan, toe te leiden naar het samenwerkingsverband tussen OCMW, centrum voor algemeen welzijnswerk en diensten voor maatschappelijk werk van de ziekenfondsen, waardoor die personen georiënteerd kunnen worden naar het gepaste dienst- en hulpverleningsaanbod en onderbescherming kan worden tegengegaan". Zoals artikel 4, eerste lid, van het voorontwerp van decreet verduidelijkt gaat het hier om het doorverwijzen van de VDAB (een gewestbevoegdheid) naar het GBO (een persoonsgebonden bevoegdheid).

Vanuit de bevoegdheid Welzijn gaat het om een gemeenschapsmaterie, meer bepaald het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (art. 5, §1, II, 2° BWHI). Inzake de persoonsgebonden bevoegdheid zijn de bepalingen van toepassing op de hiervoor bedoelde instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) heeft voor de regio tweetalige gebied Brussel Hoofdstad een regierol in de uitbouw van de GBO samenwerkingsverbanden als plaatsvervangend lokaal bestuur (zie ook het antwoord op vraag 2).

<u>Activeringstrajecten</u>
Een activeringstraject wordt in artikel 2, 1°, van het voorontwerp van decreet omschreven als "het traject met acties op vlak van werk en zorg dat de deelnemer voorbereidt op betaalde beroepsarbeid als vermeld in artikel 10". Het gaat hier om een begeleiding op en naar een werkvloer (een gewestbevoegdheid). Het element zorg (een persoonsgebonden bevoegdheid) wordt enkel ingezet ter ondersteuning van de begeleiding naar en op een werkvloer. Voor activeringstrajecten is het bijgevolg moeilijk om het aanbod toe te kennen aan een gewest- of gemeenschapsbevoegdheid. Door de verwevenheid van die beide bevoegdheden zijn de activeringstrajecten dus niet van toepassing in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

<u>AMA</u>
Arbeidsmatige activiteiten worden in artikel 2, 3°, van het voorontwerp van decreet omschreven als "het aanbod van activiteiten onder begeleiding, die gericht zijn op de latente functies van arbeid, onder meer het bieden van een zinvolle bezigheid, zorgen voor structuur, het aanreiken van sociale contacten en de mogelijkheid tot zelfontplooiing." Zoals reeds werd geduid in de memorie van toelichting, kan dit aanbod met verschillende doelstellingen worden uitgewerkt, met name activering of participatie. Afhankelijk van de doelstelling, gaat het respectievelijk om gewestbevoegdheden of gemeenschapsbevoegdheden (meer bepaald de persoonsgebonden aangelegenheden).

Voor wat de persoonsgebonden aangelegenheden betreft, is het decreet enkel van toepassing in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ten aanzien van de in

Originele versie

dat gebied gevestigde instellingen die wegens hun organisatie moeten worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. Vanuit de bevoegdheid Welzijn gaat het om een gemeenschapsmaterie, meer bepaald het beleid betreffende de zorgverstrekkingen in en buiten de verplegingsinrichtingen (art. 5, §1, I, 1° BWHI), het beleid betreffende de verstrekkingen van geestelijke gezondheidszorg in de verplegingsinrichtingen buiten de ziekenhuizen (art. 5, §1, I, 2° BWHI), het beleid inzake long term care revalidatie (art. 5, §1, I, 5° BWHI), het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (art. 5, §1, II, 2° BWHI), het beleid inzake minder-validen (art. 5, §1, II, 4° BWHI) en de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming (art. 5, §1, II, 6°, BWHI).”

Voor de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie beroepen we ons op sociale economie als gewestmaterie (art. 6, §1, IX, 2° BWHI) om maatwerkbedrijven en hun samenwerkingsverband(en) een contingent toe te kennen. “

In aanvulling op bovenstaande toelichting geven we nog bijkomende verduidelijking over de toepassing van de arbeidsmatige activiteiten op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.
Op het continuüm van participatie tot activering binnen arbeidsmatige activiteiten verschuift het zwaartepunt tussen de gemeenschaps- en gewestbevoegdheden naargelang de doelstelling van de arbeidsmatige activiteiten.
Bij de arbeidsmatige activiteiten, erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin ligt het zwaartepunt bij de persoonsgebonden materies. Voor de deelname van Brusselse uitkeringsgerechtigde werklozen en jongeren in beroepsinschakelingstijd moet rekening gehouden worden met de gewestbevoegdheden van de beslissings- en uitvoeringsbevoegdheid om de actieve en passieve beschikbaarheid van de werklozen te controleren (art. 6, § 1, IX, 5° BWHI), vrijstellingen (art. 6, § 1, IX, 6° BWHI).
Bij de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie doen we beroep op de volgende gewestbevoegdheden, onder meer arbeidsbemiddeling (art. 6, § 1, IX, 1° BWHI), de beslissings- en uitvoeringsbevoegdheid om de actieve en passieve beschikbaarheid van de werklozen te controleren (art. 6, § 1, IX, 5° BWHI), vrijstellingen (art. 6, § 1, IX, 6° BWHI) en de programma's voor wedertewerkstelling van de niet-werkende werkzoekenden, inzake de sociale economie (art. 6, § 1, IX, 2° BWHI). De arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie, waaronder de begeleiding van de deelnemers, hebben ook belangrijke raakvlakken met gemeenschapsbevoegdheden, zoals de bijstand aan personen, onder meer het beleid inzake minder-validen (art. 5, §1, II, 4° BWHI). Daardoor zijn de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie ook van toepassing in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Originele versie

Implementatie

Met het opheffen van het decreet van 25 april 2014 en het nieuwe decreet voor werk- en zorgtrajecten is het garanderen van de continuïteit van dienstverlening aan de personen die tot de doelgroep behoren essentieel. De inhoudelijke aanpassingen aan het regelgevend kader moeten zorgen voor een optimalisatie van het aanbod werk- en zorgtrajecten aan de doelgroep. Na de inhoudelijke aanpassingen aan het decreet zullen ook aan de uitvoeringsbesluiten de nodige aanpassingen gebeuren.

Bij activeringstrajecten is de duurtijd van de mandaten voor de samenwerkingsverbanden Zorg, de casemanager Werk en de penhouders op elkaar afgestemd. Conform de bepalingen van de Europese mededingingsregels en de wet op de overheidsopdrachten is het ook niet wenselijk om de markt voor een onredelijk lange periode af te sluiten. In de huidige regelgeving is een periode van vijf jaar voorzien, waardoor het noodzakelijk is om na deze periode opnieuw een bevraging van de markt voor penhouders te organiseren. De ervaringen met de huidige tender en de huidige regelgeving worden meegenomen in het optimaliseren van de regelgeving, om hier in de volgende tender en mandateringsprocedures rekening mee te kunnen houden.

Inzake Geïntegreerd Breed Onthaal lopen er tot eind 2022, 10 pilootprojecten voor onthaaltrajecten voor personen met een advies ‘welzijn’ in 79 gemeenten. Op vrijdag 16 juli keurde de Vlaamse Regering in kader van het relanceplan 'Vlaamse veerkracht' de verdere uitrol van het Geïntegreerd breed Onthaal (GBO) goed. De onthaaltrajecten zijn hier een onderdeel van. De intentie is om met de middelen van het relanceplan in Vlaanderen te komen tot een volledige gebiedsdekkend aanbod tegen eind 2023 (opstart 2022 – 2023, middelen lopen tot 2025). In totaal kunnen 58 samenwerkingsverbanden Geïntegreerd Breed Onthaal heel Vlaanderen dekken. Na de oorspronkelijke 27 projecten, zullen bijkomend 31 samenwerkingsverbanden steun krijgen om de uitrol over heel Vlaanderen te realiseren. Dit gebeurt in verschillende fases. In gebieden waar personen met een advies ‘welzijn’ (nog) niet terecht kunnen bij een samenwerkingsverband GBO, kan worden doorverwezen naar het Sociaal Huis.

De aantallen activeringstrajecten, begeleiding in arbeidsmatige activiteiten en onthaaltrajecten via het Geïntegreerd Breed Onthaal worden binnen de beschikbare budgettaire middelen bepaald in functie van de nood van de doelgroep. De nota Vlaamse Regering (VR 2016 0212 DOC) bevat een indicatieve verdeling.

Gezien de complexe problematiek waarmee de doelgroep van werk- en zorgtrajecten wordt geconfronteerd, is de betrokkenheid en samenwerking van diverse organisaties uit beide beleidsdomeinen noodzakelijk. Om dit mogelijk te

Originele versie

maken worden dan ook de nodige bepalingen voorzien om de uitwisseling en verwerking van persoonsgegevens mogelijk te maken.

Bij de uitwerking van de werk- en zorgtrajecten wordt rekening gehouden met de Europese regels inzake staatssteun. Binnen de activeringstrajecten wordt een compensatievergoeding voorzien voor de casemanager Werk en de gemandateerde samenwerkingsverbanden Zorg voor het opstellen en opvolgen van een geïntegreerd trajectplan en een compensatievergoeding voor de uitvoering van de acties uit het geïntegreerde trajectplan door het netwerk van dienstverleners. De taken van de casemanager Werk worden beschouwd als opdrachten van niet-economisch belang (zie artikelsgewijze toelichting). Voor de compensatievergoeding voor de uitvoering van de acties wordt nog steeds voldaan aan de criteria van het arrest-Altmark van het Hof van Justitie van 24 juli 2003[5] (zie artikelsgewijze toelichting).

In opvolging van dit decreet en uitvoeringsbesluiten wordt voorzien in een jaarlijkse monitoring van het bereik van de doelgroep in de werk- en zorgtrajecten, de kenmerken van de deelnemers en de inzet van de middelen. Hierbij wordt gewaakt over een goede aansluiting van de doelgroep of specifieke categorieën binnen de doelgroep naar het reguliere aanbod van bemiddeling en zorg en wordt de efficiëntie en impact van de maatregel gemonitord.

C. Totstandkomingsprocedure

Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten en de uitvoeringsbesluiten kent een lange voorgeschiedenis met een sterke betrokkenheid en een veelheid aan initiatieven van de diverse stakeholders. Voor arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie werd in 2002 al een decretale bepaling bij de regelgeving van de sociale werkplaatsen voorzien om financiering van begeleiding bij arbeidsmatige activiteiten mogelijk te maken. Voor activeringstrajecten kon in het verleden verder gebouwd worden op de ervaringen van de tenders zorgbegeleiding die VDAB voordien had.

Het engagement uit het Vlaams Regeerakkoord 2009-2014 werd in overleg en afstemming met de stakeholders vastgelegd in een eerste conceptnota 'Van arbeidszorg naar een geïntegreerd beleidskader: W²' (goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 1 juli 2011) en de conceptnota "W²-decreet" (goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 14 juni 2013). De stakeholders werden ook gehoord op de hoorzitting in het Vlaams parlement in kader van het parlementair initiatief dat leidde tot het decreet van 25 april 2014 (op het einde van de legislatuur 2009-2014).

Originele versie

[5] HvJ 24 juli 2003, *Altmark Trans en RegierungsPräsidium Magdeburg, Jur.* 2003, I-7747.

Ook bij de uitvoering van het decreet en de uitvoeringsbesluiten was er afstemming met en betrokkenheid van de stakeholders. Zij namen hieromtrent ook initiatieven tot uitwisseling van informatie en goede praktijken.

In de jaren die volgden, kon de Vlaamse Overheid rekenen op een grote betrokkenheid van de stakeholders die nuttige informatie, feedback en adviezen bleven bezorgen met betrekking tot dit beleidskader.

De stakeholders waren betrokken in het onderzoek activeringstrajecten dat via Viona werd uitgevoerd; zij werden bevraagd door de onderzoekers en uitgenodigd voor de begeleidingsgroep bij het onderzoek. In het onderzoek rond arbeidsmatige activiteiten, erkend door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, werden zowel deelnemers, erkende begeleiders als werkposten bevraagd.

De voorstellen van aanpassingen aan het regelgevend kader werden door het Departement Werk en Sociale Economie en het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voorgesteld op een infosessie met deelname van de stakeholders uit beide beleidsdomeinen. Ook in de verdere uitwerking van de regelgeving en procedures zal overleg met de (interprofessionele/sectorale) sociale partners, de vertegenwoordigers van collectief maatwerk en de vertegenwoordigers van de welzijns- en zorgorganisaties gepland worden. Vanuit hun leden worden de verwachtingen en bedenkingen betreffende de aanpassingen van het beleidskader gecapteerd. Daarnaast worden ook de resultaten van het evaluatieonderzoek (zie hierboven), bevragingen en monitoring van de maatregelen die betrokken zijn in deze oefening gebruikt.

Het voorontwerp van decreet werd onderworpen aan:

- het taal- en wetgevingsadvies nr. 2021//478 van 9 december 2021;
- het advies van de inspectie van financiën van 17 december 2021;
- het advies in kader van het kind- en jongereneffectenrapport (JoKER) op 10 december 2021;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting van 20 januari 2022.

Bij de tweede principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet werden volgende adviezen verwerkt:

- het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie nr. 2022/014 van 15 februari 2022;
- het advies van de SERV van 21 februari 2022;
- het advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 24 februari 2022;
- het advies van de Vlaamse advies- en participatieraad van personen met een handicap Niet Over ons Zonder Ons NOOZO van 1 maart 2022;

Het bijgaande ontwerp van decreet werd onderworpen aan:

- Het advies van Raad nr. 71.254/1 van State van 29 april 2022.

Originele versie

Repliek op de ingewonnen adviezen

1. **<u>Raad van State</u>**

Het advies nr. 71.254/1 van Raad van State werd op 29 april 2022 ontvangen.

Inzake de bevoegdheid merkt Raad van State op: "Met het oog een duidelijke en rechtszekere toepassing van het decreet in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, verdient het aanbeveling om deze verklaring van gemachtigde in de memorie van toelichting te integreren. In het licht van de verklaring van de gemachtigde dat de activeringstrajecten niet van toepassing zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, kan in het voorontwerp het toepassingsgebied van hoofdstuk 4 ervan, waarin de activeringstrajecten worden geregeld, worden beperkt zodat duidelijker uit de tekst van het decreet zelf blijkt dat de betrokken bepalingen niet van toepassing zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad". De verklaring over de toepassing van het decreet in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is opgenomen in de memorie van toelichting.

Raad van State merkt op dat "gelet op hetgeen is uitgezet in advies 66.033/1/AV van 3 juni 2019, een advies van de Vlaamse Toezichtscommissie niet per se volstaat om aan het betrokken vormvoorschrift te voldoen en dat ook nog om een advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit moet worden verzocht."

Volgens de Raad van State voorziet artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, bedoeld in de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit', te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Inmiddels werd bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli *2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer* de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse toezichtcommissie (VTC) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen

Originele versie

beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG.

Raad van State is van mening dat in deze fase het weinig zinvol is om de voorgestelde bepalingen al dan niet aan aan te melden bij de Europese Commissie. De voorwaarden voor de toekenning van de vergoedingen of subsidies, en ook de hoogte ervan, wordt immers gedelegeerd naar de Vlaamse Regering. "De ontwerpen van besluit waarmee uitvoering wordt gegeven aan voormelde bepalingen moeten worden aangemeld, tenzij zou blijken dat deze onder een vrijstellingsregeling voor staatssteun zouden vallen".

Raad van State merkt op dat de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de arbeidsmatige activiteiten geregeld in hoofdstuk 5 van het voorontwerp, niet de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens omschrijft. Het artikel 31 wordt aangepast.

Bij artikel 15 en 17 volgen de verwijzingen naar "de rechten en plichten" en "de verbintenissen van de partijen" uit reeds geldende bepalingen.

In artikel 27 werd "wetens en willens" geschrapt.

De volgende adviezen werden al verwerkt bij de tweede principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet op 18 maart 2022.

2. **Vlaamse Toezichtcommissie**

Het voorontwerp van decreet wordt aangepast aan het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens nr.2022/014 van 15 februari 2022, middels wijziging van de bepalingen over de gegevensverwerking in het voorontwerp van decreet en de Memorie van Toelichting.

De VTC besluit dat het voorgelegde voorontwerp "voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de correcte rechtsgrond aangeven, eventueel in de Memorie van Toelichting (luik 1);
- herbekijken welke instantie verwerkingsverantwoordelijke is (luik 4);
- een GEB uitvoeren (luik 4);
- in de toelichting verduidelijken volgens welke procedure persoonsgegevens door de welzijns- en zorgvoorzieningen aan de VDAB kunnen worden gegeven;

Originele versie

- de bewaartermijn van de gegevens beter motiveren of reduceren (luik 5);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7);
- de nodige beveiligingsmaatregelen implementeren (luik 8).”.

Aan het advies van de VTC werd op volgende wijze tegemoetgekomen:

- Met betrekking tot het expliciteren van de rechtvaardigingsgrond van de verwerking werd de toelichting bij artikel 2 aangevuld met de vermelding van artikel 6.1, c) van de AVG als rechtsgrond. De verwerkingsverantwoordelijken werden verduidelijkt in artikel 4 van het ontwerp van decreet en de bijhorende artikelsgewijze toelichting in de memorie.
- Een GEB (gegevenseffectbeoordeling) wordt uitgevoerd.
- In de toelichting bij artikel 9 werd verduidelijkt volgens welke procedure ikv kennisgeving persoonsgegevens door de welzijns- en zorgvoorzieningen aan de VDAB overgemaakt kunnen worden.
- Bij de artikelen omtrent de bewaartemijn werd in de toelichting de motivering verder toegelicht.
- De toelichting bij de artikelen werd op verschillende plaatsen aangevuld in het kader van de transparantiemaatregelen. Zo wordt nu in de toelichting bij artikel 2 verwezen naar artikel 5.1, d), 13, 14 AVG en 15 tot en met 22 AVG. Daarnaast wordt in de tekst van het ontwerp van decreet bij artikel 14, §2, 2°, ook een punt f) aan de taken van het managementteam toegekend, met name het verstrekken van informatie over de verwerking van de gegevens van de deelnemer.
- De nodige beveiligingsmaatregelen worden geïmplementeerd. Ook zal er bijzondere aandacht zijn inzake informatieveiligheid voor de verwerking van gezondheidsgegevens, vermeld in artikel 9 van de wet van 30 juli 2018 (betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens).

3. SERV

In het advies van 21 februari 2022 staat de SERV positief tegenover de bijsturing van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten.

De sociale partners herhalen hun vraag om een goede afstemming en vlotte overgang in beide richtingen met andere trappen van de participatieladder te realiseren en deze transitiebewegingen goed te monitoren. Ze wijzen op het belang van voldoende plaatsen voor de doelgroep op elke trede. In dit verband wijzen de sociale partners op een potentiële toename van de doelgroep door het screenen van langdurig werkzoekenden door de VDAB en drukken ze de wens uit voor een hogere doorstroom vanuit de welzijns- en zorgvoorzieningen. Ze stellen dan ook dat het aantal activeringstrajecten verder dan het voorziene groeipad moet kunnen groeien. Een soortgelijke opmerking in het advies van de SERV gaat over het belang van voldoende werkposten. De sociale partners zien het ontsluiten en uitwisselen van bestaande kennis en expertise als een belangrijke

Originele versie

stap. Ze vragen om voorafgaand aan het uitvoeringsbesluit te onderzoeken of er in de praktijk met de voorziene budgetten vanuit beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, voldoende begeleiding kan worden geboden. *Repliek:* Deze bemerkingen worden verder meegenomen in de uitvoering van de regelgeving. Het groeipad dat met de uitvoering van het decreet in 2018 werd vastgelegd, zal worden bekeken met de uitvoering van het voorliggende decreet, rekening houdende met de aanwezigheid van de doelgroep en andere relevante factoren. Voor elk van de in het decreet voorziene maatregelen maken we met het uitvoeringsbesluit een budgettaire oefening.

De sociale partners vinden het belangrijk dat de werkingsgebieden identiek en gebiedsdekkend zullen zijn. *Repliek:* Het werkingsgebied van de casemanager werk, het gemandateerde samenwerkingsverband zorg en de netwerkcoördinator bij activeringstrajecten wordt in het uitvoeringsbesluit bepaald, rekening houdende met de oefening rond regiovorming binnen de Vlaamse Regering.

De sociale partners dringen aan op meer overleg tussen beide beleidsdomeinen over een geïntegreerd kader voor de arbeidsmatige activiteiten in beide domeinen. *Repliek:* Deze bezorgdheid lijkt niet beperkt tot arbeidsmatige activiteiten, maar een blijvend aandachtspunt voor alle maatregelen. In het decreet worden de maatregelen gericht op de kwetsbare doelgroep van personen met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken samengebracht. Hiermee wordt de gezamenlijke visie binnen Werk en Sociale Economie en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin onderstreept over het belang van het streven naar een maximale participatie van deze doelgroep aan de samenleving en indien mogelijk ook op de arbeidsmarkt. Wat afstemming en continuïteit betreft, werd hieraan wel degelijk aandacht besteed: zo werd er voor gekozen om arbeidsmatige activiteiten decretaal als één aanbod te omschrijven.

De sociale partners begrijpen dat de trajecten maatschappelijke oriëntatie worden vervangen door de onthaaltrajecten via het Geïntegreerd Breed Onthaal, maar wijzen er op dat de pilootprojecten vooralsnog geen goede resultaten konden voorleggen. Ze verwijzen naar het evaluatieonderzoek en de decreetsbepalingen rond gegevensdeling. *Repliek:* Vanuit het GBO wordt geen terugkoppeling naar de VDAB voorzien. Het is belangrijk dat er voor verplicht ingeschreven werkzoekenden omwille van een RVA-uitkering een aanbod is om via het GBO hun rechten te verkennen en zo onderbescherming tegen te gaan. De acties die via het Geïntegreerd Breed Onthaal worden ondernomen hebben geen impact op de beschikbaarheid van de werkzoekende op de arbeidsmarkt, waardoor het niet wenselijk is dat de VDAB hierover informatie ontvangt. Bovendien dienen de persoonsgegevens conform artikel 5.1, c) van het AVG beperkt zijn tot de doeleinden waarvoor ze verwerkt worden. De verwachting dat de uitrol van het Geïntegreerd Breed Onthaal zou leiden tot minder adviezen Welzijn lijkt onterecht. De doelstelling van de onthaaltrajecten is namelijk niet

Originele versie

gericht op het verminderen van het aantal adviezen Welzijn. De onthaaltrajecten hebben als doel om personen die een advies Welzijn hebben ontvangen van de VDAB te oriënteren naar het gepaste hulpverleningsaanbod en onderbescherming tegen te gaan.

De sociale partners vragen een uitklaring van de verhouding tussen het advies Welzijn en de arbeidsongeschiktheid. *Repliek:* De vraag voor een statuut buiten de werkloosheidsverzekering voor werkzoekenden die herhaaldelijk het advies Welzijn krijgen, wordt met de federale overheid opgenomen, ondermeer in het kader van de monitoring en evaluatie van het Koninklijk Besluit van 6 mei 2019 voor het statuut van niet-toeleidbare werkzoekenden[6]. Deze beleidsaanbeveling kwam ook uit het onderzoek over de onthaaltrajecten via het Steunpunt WVG.

Op vlak van het statuut en de uitkering van de deelnemers aan werk- en zorgtrajecten herhalen de sociale partners hun eerdere vraag om de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering te bevriezen. Ze vragen dat personen in een onthaaltraject van het Geïntegreerd Breed Onthaal zolang als nodig hun statuut en bijhorende uitkering kunnen behouden. Voor deelname aan arbeidsmatige activiteiten wensen de Vlaamse sociale partners "te komen tot een afgelijnd en uniform kader met betrekking tot een onkostenvergoeding voor de deelnemers in functie van een logische opbouw met andere werkplekleerinstrumenten." *Repliek:* De vraag over statuten en uitkeringen vallen buiten de Vlaamse bevoegdheden en worden opgenomen met de federale overheid. De mogelijkheid van een onkostenvergoeding hangt hier nauw mee samen. Uit de ervaring van de vergoeding bij werkplekleerinstrumenten is gebleken dat dit kan leiden tot een vermindering van een uitkering, waardoor het effect van een financiële incentive te niet wordt gedaan. De opmerking over de technische aspecten van de Dimona-aangifte bij arbeidsmatige activiteiten lijkt deels te zijn opgenomen door wijzigingen die de federale overheid heeft gedaan aan de aangifte vanaf 2021 waardoor het mogelijk is dat werkgevers die niet verplicht zijn aangesloten bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, zoals eenmanszaken, de begeleider kunnen mandateren om de aangifte voor zijn rekening te nemen. Deze bezorgheid komt ook in andere adviezen naar voren, en er wordt verder teruggekoppeld naar de federale overheid over de drempels in verband met de aangifte.

4. Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

In het advies van 24 februari 2022 staat de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volkgsgezondheid en Gezin positief tegenover het bijsturen van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten op basis van een evaluatieproces. De raad ziet hierin kansen en mogelijkheden om meer in de richting van de oorspronkelijke doelstelling te komen en de sector-

[6] Koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 27, 51, 52bis, 58, 58/3 en 63 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoeging van de artikelen 36sexies, 63bis en 124bis in hetzelfde besluit.

Originele versie

overschrijdende samenwerking tussen welzijn en werk te stimuleren en te faciliteren.

De raad merkt op dat in het nieuwe decreet niet langer een verwijzing naar de participatiegraad van de persoon is opgenomen. *Repliek:* Op niveau van de persoon bleek de opdeling geen meerwaarde te bevatten. De achterliggende visie bij de uitwerking van het decreet is nog steeds gebaseerd op de treden van de participatieladder, met name een gezamenlijke doelstelling vanuit het beleidsdomein Werk en Sociale Economie en het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin om voor de doelgroep een laagdrempelig en toegankelijk aanbod te voorzien om hun participatie in de maatschappij te ondersteunen. Het beleidsdomein Werk en Sociale Economie staat in voor de vlotte aansluiting vanuit het aanbod in dit decreet naar de bemiddeling, opleiding en ondersteuning van tewerkstelling. Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin staat in voor de aansluiting vanuit het aanbod in dit decreet naar het welzijns- en zorgaanbod.

De raad mist een expliciete omschrijving van de doelstelling in het decreet, met name 'komen tot een toegankelijk en inclusief aanbod aan arbeidsmatige activiteiten voor de doelgroep op het continuüm "participatie-activering", met respect voor de expertise van beide doelstellingen en invalshoeken'. *Repliek:* Deze bemerking noopt niet tot een aanpassing. De doelgroepomschrijving van het decreet werd quasi niet gewijzigd; zie artikel 3 van het decreet. Het aanbod dat vervat zit in het decreet betreft zowel de onthaaltrajecten, arbeidsmatige activiteiten als activeringstrajecten.

De raad mist de actieve participatie van de deelnemer in het proces en principes zoals verder bouwen op persoonlijke interesses en krachten van de deelnemers. *Repliek:* Deze bemerking noopt niet tot een aanpassing. De doelstelling van het decreet is om, op maat van de individuele competenties, mensen maximaal te laten participeren in de maatschappij. Het uitgangspunt is dat mensen ondanks bepaalde problematieken ook competenties hebben en kunnen groeien in hun functioneren. Bij de opstart van elk aanbod en ook doorheen de begeleiding wordt daarom steeds samen met de deelnemer gekeken naar het meest passende aanbod. Participatie van de deelnemer is cruciaal voor het realiseren van de doelstellingen. Dit wordt verduidelijkt in de memorie.

De raad beseft dat niet alle bekommernissen – die blijken uit de evaluatiestudies – noodzakelijkerwijs een antwoord in dit nieuwe decreet behoeven maar vraagt om in de Memorie van Toelichting of de toelichtende nota op zijn minst de richting aan te geven hoe de bekommernissen, zoals vermeld in de evaluatiestudies, zullen ondervangen worden. *Repliek:* Heel wat aanbevelingen uit de onderzoeken hebben inderdaad geen regelgevend antwoord nodig. Het decreet biedt een regelgevende basis van de werk- en zorgtrajecten; de memorie van toelichting is een toelichting bij die regelgevende basis. Het decreet zal

Originele versie

verder vorm krijgen in een uitvoeringsbesluit. In dat besluit zal een antwoord geboden worden op een aantal andere aanbevelingen uit de onderzoeken. Die zullen geduid worden in de nota aan de Vlaamse Regering bij het uitvoeringsbesluit. Om de regelgeving en de duiding erbij doorzichtig en begrijpelijk te houden, lijkt het niet aangewezen om in de memorie van het decreet in te gaan op alle flankerend beleid uit beide beleidsdomeinen.

De raad formuleert een aantal bezorgdheden die ook in de andere adviezen aan bod komen, het gaat dan om de bezorgdheid met betrekking tot het statuut, de opbouw van rechten en de uitkering van de doelgroep alsook een aantal technische aspecten inzake de Dimona-aangifte. Voor deelname aan arbeidsmatige activiteiten wenst de Vlaamse Raad "te komen tot een afgelijnd en uniform kader met betrekking tot een onkostenvergoeding voor de deelnemers in functie van een logische opbouw met andere werkplekleerinstrumenten." *Repliek:* Deze bezorgdheden worden meegenomen (zie repliek bij advies SERV).

De raad stelt vast dat de maatregelen in het voorontwerp van decreet afzonderlijk worden bekeken en gewijzigd, maar dat een totaalvisie ontbreekt die ook de interactie tussen de maatregelen goed duidt en kadert. De raad wijst er ook op dat het voorontwerp de Vlaamse Regering het mandaat geeft om de bepalingen van de doelgroep verder in te vullen en hierdoor ruimte blijft om de doelgroep in te perken. De raad pleit voor evenwicht in de uitwerking van de verschillende maatregelen met minstens een nauwere omschrijving van de doelgroep, de activiteiten en de werkingsprincipes in het decreet. *Repliek:* Een gelijkaardige vraag werd ook in de andere adviezen geformuleerd. In het decreet worden de maatregelen gericht op de kwetsbare doelgroep van personen met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken samengebracht. Met het voorontwerp van decreet wordt de gezamenlijke visie binnen Werk en Sociale Economie en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin onderstreept over het belang van het streven naar een maximale participatie van deze doelgroep aan de samenleving en indien mogelijk ook op de arbeidsmarkt. Er is geopteerd om één brede doelgroepomschrijving op te nemen voor de verschillende soorten aanbod in het decreet. Zo worden er geen personen uitgesloten die baat hebben bij het aanbod dat vervat zit in het decreet maar er geen aanspraak zouden kunnen op maken door een te nauw omschreven doelgroepbepaling. Het is ook niet mogelijk noch wenselijk om op niveau van het decreet de doelgroep per maatregel verder uit te splitsen. Het gaat vaak om complexe problemen die met elkaar verweven zijn. Wat afstemming en continuïteit betreft, werd hieraan wel degelijk aandacht besteed: zo werd er voor gekozen om arbeidsmatige activiteiten decretaal als één aanbod te omschrijven. Het aanbod dat beschreven wordt in dit decreet is slechts een deel van de puzzel; afstemming is nodig met aanbod/hulpverlening in het domein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin enerzijds en met aanbod in het domein Werk en Sociale Economie anderzijds. Een betere afstemming tussen de verschillende soorten aanbod heeft soms, maar niet altijd een regelgevende basis: elementen

Originele versie

voor een betere afstemming zijn verwerkt in het decreet; andere elementen zullen verwerkt worden in het uitvoeringsbesluit.

De raad vraagt hoe gezorgd zal worden voor terugvalposities voor deelnemers die na het doorlopen van een activeringstraject niet klaar zijn voor het normaal economisch circuit of voor de sociale economie. *Repliek:* Uit de procesevaluatie van de activeringstrajecten die via VIONA werd uitgevoerd blijkt dat de betrokken organisaties een eindadvies dat aangeeft dat betaalde arbeid niet mogelijk is na een activeringstraject, niet als een falen beschouwen. Het eindadvies is geen eindpunt, maar is belangrijk om toekomstperspectief aan de persoon te bieden, vandaar ook het afsluitend gesprek tussen de deelnemer en het casemanagementteam. De organisaties die momenteel betrokken zijn bij activeringstrajecten wijzen erop dat de persoon in vele gevallen is gegroeid en de positieve resultaten van een activeringstraject zich op een ander vlak situeren. Na het einde van het activeringstraject kunnen personen deelnemen aan een intensifiërende actie, zoals een opleiding of werkplekleren, wat voor de deelname aan het activeringstraject niet als mogelijk werd geacht. Voor personen voor wie betaalde arbeid niet mogelijk is worden andere alternatieven bekeken, zoals deelname aan arbeidsmatige activiteiten, begeleid werken,...

De raad vraagt om bij de uitvoering van het decreet werk te maken van bijkomende contingenten binnen de sociale economie, investeringen in bijkomende plaatsen in de trajecten en bijkomende financiering binnen AMA WVG te voorzien. Ook een sterkere focus op inclusie en werkbaar werk binnen het normaal economisch circuit is noodzakelijk om op lange termijn de duurzaamheid van deze trajecten te verzekeren. *Repliek:* Deze laatste vragen reiken verder dan het decreet over de werk- en zorgtrajecten. De vragen over budget en aantal plaatsen werk- en zorgtrajecten worden in de verdere uitvoering opgenomen.

De raad vindt het belangrijk dat linken gelegd worden met beleidsontwikkelingen die quasi dezelfde doelgroep viseren. *Repliek:* Met het voorliggend decreet wordt een aanbod vanuit beide beleidsdomeinen naar deze doelgroep geformuleerd, dit aanbod is gericht op hun optimale participatie in de maatschappij. Dit aanbod staat niet los van andere beleidsontwikkelingen. Binnen elk beleidsdomein wordt gewaakt over een goede afstemming en aansluiting met andere maatregelen en initiatieven, maar het zou de toelichting bij deze regelgeving te complex maken om al deze linken te expliciteren.

De raad pleit ervoor om ook een inclusietoets te voorzien (eventueel via NOOZO – de Vlaamse adviesraad Handicap). *Repliek:* Er werd een advies NOOZO gevraagd (zie verder).

De raad vindt het belangrijk dat er een goede registratie is van alle relevante gegevens in functie van verder onderzoek en het maken van statistieken. *Repliek:* Een jaarlijkse rapportage wordt voorzien (art. 36). Daarenboven werd

Originele versie

het decreet onder de loep genomen met het oog op het verminderen van administratieve last waar mogelijk; in die zin is het steeds belangrijk om na te gaan welke gegevens geregistreerd moeten worden en met welk doel dit gebeurt.

De raad merkt op dat de keuze van het woord "mentaal" in de definitie van de doelgroep niet correct is. Het gaat immers over mensen met een verstandelijke handicap. *Repliek:* De raad maakt dezelfde opmerking als NOOZO. De term 'mentaal' wordt als een verouderde term beschouwd en doorheen het decreet en de documenten wordt dit vervangen door cognitief. Een cognitieve problematiek omvat zowel verstandelijke beperkingen als stoornissen van de mentale functies.

De raad formuleert een aantal bezorgdheden in verband met de onthaaltrajecten. Hij vraagt om de pilootprojecten tijdig te evalueren en indien nodig bij te sturen zodat deze kwetsbare groep op optimale ondersteuning kan rekenen; om werk te maken van de structurele uitrol van het GBO over heel Vlaanderen; om voldoende middelen vrij te maken voor de caseload van zowel de onthaalmedewerkers als de VDAB-medewerkers en om uit te klaren hoe het advies niet-toeleidbaar zich verhoudt ten opzichte van arbeidsongeschiktheid. *Repliek:* Deze bezorgdheden zijn ook opgenomen in het advies van de SERV. Ze geven geen aanleiding tot een aanpassing in het voorliggend decreet maar worden opgenomen in de uitvoering en uitrol van de onthaaltrajecten. Deze pilootprojecten worden van nabij opgevolgd, met als doel evaluatie en bijsturing mogelijk te maken. Na de evaluatie door het Steunpunt WVG zijn reeds verbetervoorstellen uitgewerkt die momenteel uitgetest worden. De algemene uitrol van GBO-samenwerkingsverbanden over heel Vlaanderen en Brussel wordt voorzien zoals omschreven in het dossier van het relanceplan Vlaamse Veerkracht, project 149, met als doel volledig Vlaams dekkend te kunnen zijn tegen eind 2023. De bepaling uit het advies "het GBO brengt een niet te onderschatten caseload met zich mee voor zowel onthaalmedewerkers als VDAB-medewerkers" klopt niet. VDAB is in deze enkel doorverwijzer, aangezien het gaat om een vrijwillig aanbod vanuit VDAB aan de persoon. Na het doorgeven van de contactgegevens aan een GBO-samenwerkingsverband, neemt de VDAB geen rol meer op in het onthaaltraject. De vraag rond het statuut werd ook in andere adviezen gesteld en zal in overleg met de federale overheid worden opgenomen.

De raad formuleert enkele bezorgdheden in verband met de mandatering van de casemanager Zorg. De raad merkt op dat het per definitie beperken van het mandaat tot één medewerker de continuïteit in het gedrang brengt. *Repliek:* Deze opmerking is niet correct. Het mandaat wordt toegekend aan een samenwerkingsverband, niet aan een medewerker; zie definitie in artikel 2, 6°. Het zijn de organisaties in het samenwerkingsverband die de continuïteit in het opnemen van de taken van de casemanager Zorg moeten verzekeren.

Originele versie

De raad is daarnaast bezorgd over het feit dat het aantal erkende mandaten voor de casemanagers Zorg beperkt wordt en stelt zich vragen bij de haalbaarheid van een gebiedsdekkende dienstverlening over het volledige werkingsgebied. *Repliek:* De vragen van de raad duiden op onduidelijkheid over de mandatering en het werkingsgebied van de casemanagers Zorg. Daarom wordt artikel 12 in het decreet en de memorie gewijzigd. Per werkingsgebied zal een samenwerkingsverband Zorg gemandateerd worden met daarin drie organisaties die de nodige expertise op het vlak van welzijn, geestelijke gezondheid en handicap hebben en die de functie casemanager Zorg opnemen. Het aantal mandaten wordt beperkt met de volgende doeleinden: een voldoende aantal casemanagers Zorg (niet te veel, niet te weinig), een hogere kwaliteit en expertise (aangezien elke casemanager voldoende trajecten begeleidt en aangezien de casemanagers aangesteld worden voor een vaste periode en dus ook beter kunnen opgeleid worden), een betere samenwerking met de casemanager Werk (gelet op het feit dat deze met minder mensen in team moet samenwerken). Door de complexe aanduiding van de casemanager Zorg in de huidige regelgeving kan er in het begin van een traject onnodig veel tijd verloren gaan. Door het werken met vaste casemanagementteams per werkingsgebied kan men nu onmiddellijk aan een deelnemer meedelen welk casemanagementteam voor de deelnemer klaar staat, wat niet enkel zorgt voor een snelle opstart maar ook geruststellend is voor de deelnemer.

De raad vraagt om consequent te zijn en de drie kernpartners van het GBO, dus ook de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen, in deze activeringstrajecten te vermelden. *Repliek:* Artikel 12 in het decreet wordt aangepast. De diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds zijn inderdaad een derde partner in het GBO en worden dan ook toegevoegd als één van de mogelijke partners welzijn. Per werkingsgebied zal dus ofwel een CAW ofwel een OCMW ofwel een dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds deel uitmaken van het samenwerkingsverband Zorg en de opdrachten als casemanager Zorg opnemen.

Vanuit een zelfde pleidooi om alle drie de kernpartners in het GBO te vermelden, vraagt de raad ook de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen aan het netwerk van dienstverleners (artikel 17) toe te voegen. Hij geeft ook mee dat de in de Memorie van Toelichting (p.26) aangehaalde argumentatie voor de schrapping van de centra ambulante revalidatie in tegenspraak is met de correcte vermelding dat niet verplichte partners ad hoc bepaalde acties in het activeringstraject kunnen opnemen als dat om specifieke redenen nodig is. *Repliek:* Op de vraag tot aanpassing in verband met de diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds wordt niet ingegaan. Bij het vermelden van de verplichte partners is vertrokken van de vraag welke partners en expertise minimaal aanwezig moeten zijn gelet op de meest voorkomende begeleidingsnoden van de deelnemers. Een netwerk van dienstverleners bestaat dus minimaal uit zes partners, gelet op artikel 17. Ook andere voorzieningen, die

Originele versie

niet vermeld zijn in artikel 17, kunnen een vaste partner zijn in het netwerk van dienstverleners. Voor specifieke problematieken/hulpvragen, kunnen ad hoc, voor een deelnemer, ook andere voorzieningen betrokken worden. Het feit dat de diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds niet vermeld zijn, betekent dus niet dat ze uitgesloten zijn. Hetzelfde geldt voor de centra voor ambulante revalidatie. Dit wordt verduidelijkt in de memorie van toelichting.

De raad pleit voor één gemeenschappelijke en werkbare definiëring van de werkingsgebieden. *Repliek:* Deze vraag werd ook in de andere adviezen geformuleerd (zie repliek bij advies SERV).

De raad pleit bij de verdere uitvoering voor een compensatievergoeding die voldoende hoog is om de gemaakte kosten te dekken. *Repliek:* Deze opmerking wordt in alle adviezen herhaald en opgenomen in de uitwerking van het uitvoeringsbesluit.

De raad vraagt in verband met arbeidsmatige activiteiten om voorafgaand aan het BVR te onderzoeken of er in de praktijk met de voorziene budgetten vanuit het beleidsdomein WVG voldoende begeleiding kan worden voorzien bij de arbeidsmatige activiteiten binnen WVG en inzet op het faciliteren en ondersteunen van externe werkposten. *Repliek:* De financiering van de begeleiders en de verdere uitwerking van arbeidsmatige activiteiten wordt bepaald in het uitvoeringsbesluit.

5. De Vlaamse advies- en participatieraad van personen met een handicap Niet Over Ons Zonder Ons – NOOZO

Het advies van de Vlaamse advies en participatieraad van personen met een handicap Niet Over Ons Zonder Ons NOOZO werd op 1 maart 2022 ontvangen. NOOZO erkent het belang van een goed decreet voor werk- en zorgtrajecten en ziet een aantal sterke punten in het decreet.

NOOZO doet in hun advies een aantal aanbevelingen zoals een betere inbedding in de doelstellingen van het VN-Verdrag Rechten voor personen met een handicap, afstemming met het decreet maatwerk bij individuele inschakeling en minder focus op tewerkstelling in maatwerkbedrijven, en de mogelijkheid om rechtstreeks naar een andere actor binnen welzijn door te verwijzen. *Repliek:* Aan deze opmerkingen wordt binnen dit decreet geen gevolg gegeven, omdat het voorliggend decreet voorziet in een ondersteunend aanbod voor personen die omwille van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen niet, nog niet of niet meer betaald aan de slag kunnen. De doelgroep gaat ruimer dan enkel personen met een handicap. Na het stabiliseren of wegwerken van de cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen die hun betaalde tewerkstelling in de weg staan worden ze niet altijd geïndiceerd als persoon met een arbeidsbeperking. De aansluiting vanuit de werk- en zorgtrajecten naar betaalde tewerkstelling zal zeker verzekerd worden

Originele versie

via de decreten maatwerk bij individuele inschakeling en maatwerk bij collectieve inschakeling voor personen met een arbeidsbeperking en een behoefte aan werkondersteunende maatregelen zoals voorzien in beide decreten. De aansluiting vanuit de werk- en zorgtrajecten is echter niet beperkt tot de werkondersteunende maatregelen in deze decreten, ook de aansluiting naar bemiddeling, opleiding, werkplekleren,… wordt via de VDAB en partners gegarandeerd. Maatwerkbedrijven vormen een partner bij het netwerk van dienstverleners bij activeringstrajecten en de begeleiding bij arbeidsmatige activiteiten omwille van hun expertise, maar de doelstelling van hun begeleiding in kader van werk- en zorgtrajecten ligt in het wegwerken van de eerder vermelde problematieken, niet op de betaalde tewerkstelling in maatwerkbedrijven of de creatie van aangepast werk in inclusieve settings. De suggestie om rechtstreeks de mogelijkheid te voorzien om naar een andere actor in welzijn door te verwijzen, valt ook buiten de doelstelling van het decreet over de werk- en zorgtrajecten. Met het aanbod van de werk- en zorgtrajecten is er niet de intentie om bestaande hulp- en dienstverlening in te kantelen.

NOOZO merkt op dat het luik arbeidsmatige activiteiten en het luik onthaaltrajecten weinig uitgewerkt zijn in het decreet. *Repliek:* De onthaaltrajecten maken onderdeel uit van het Geïntegreerd Breed Onthaal dat wordt vormgegeven via het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid. De doelstellingen van het Geïntegreerd Breed Onthaal overstijgen de doelstellingen van het decreet over de werk- en zorgtrajecten. De algemene uitrol van GBO-samenwerkingsverbanden over heel Vlaanderen en Brussel wordt voorzien zoals omschreven in het dossier van het relanceplan Vlaamse Veerkracht, project 149, met als doel volledig Vlaams dekkend te kunnen zijn tegen eind 2023.

NOOZO pleit voor "één sterk kader dat inzet op arbeidsmatige activiteiten in inclusieve settings, met voldoende middelen om dit waar te maken en voldoende stimulansen voor doorstroom naar een inclusieve werkplek." NOOZO merkt op dat doorstroom naar werk bij arbeidsmatige activiteiten minimaal is ingevuld en dat ook bij wie niet doorstroomt naar betaald werk aandacht voor persoonlijke groei wenselijk is. Ze benadrukken het belang van de wens van de betrokkene en vragen hier mee aan de slag te gaan. Ze vragen voldoende ruimte in het takenpakket van de begeleider om begeleiding op de werkpost te bieden, voldoende middelen en een vergoeding voor deelname aan de activiteiten in afstemming met de uitkeringsstelsels. Ook wijzen ze op het beter bekend maken en administratief vereenvoudigen. *Repliek:* Deze aanbevelingen worden meegenomen in de uitwerking van het uitvoeringsbesluit.

NOOZO maakt dezelfde opmerking als de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin over de benaming van de doelgroep met mentale problemen. *Repliek:* Doorheen de teksten wordt de benaming aangepast (zie repliek advies Vlaamse Raad WVG).

Originele versie

In hun advies merkt NOOZO op dat een doorverwijziging naar de VDAB als een omweg kan worden beschouwd, waarbij personen veelvuldig hun verhaal moeten doen en aan vergelijkbare screenings worden onderworpen. *Repliek:* Deze bezorgdheden over vergelijkbare screenings en de negatieve ervaring om meerdere keren je verhaal te moeten doen, worden meegenomen in de uitwerking van de toegang tot de verschillende maatregelen en vooral naar de dagelijkse praktijk. In het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie staat de suggestie om de aanmelding vanuit andere organisaties te verduidelijken in de artikelsgewijze bespreking. Dit is opgenomen in de toelichting bij artikel 9.

NOOZO vraagt om het netwerk van dienstverleners te versterken, ondermeer door het opnemen van een begeleider in kader van individueel maatwerk. Ze vragen om het casemanagementteam uit te breiden met deskundigen die niet verbonden zijn aan zorgverstrekkers, onder andere ervaringsdeskundigen en hen ook outreachend en aanklampend te laten werken. *Repliek:* Op deze vragen tot aanpassing van het decreet wordt niet ingegaan. Het uitbreiden van het casemanagementteam zou ingaan tegen het advies van het VIONA-onderzoek om het aantal deskundigen te beperken. Het casemanagementteam bestaat uit een samenwerkingsverband Zorg, waarin drie voorzieningen de functie van casemanager Zorg opnemen, en één casemanager Werk. Het casemanagementteam is zodanig samengesteld dat er voldoende brede expertise aanwezig is in verband met het inschatten van eventuele belemmeringen op vlak van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale aard. De organisaties stellen met de deelnemer een geïntegreerd trajectplan op en volgen de acties doorheen het activeringstraject op. Bij het opstellen van het trajectplan verkent het casemanagementteam samen met de deelnemer zowel de competenties als de drempels die de deelnemer ervaart op vlak van de problematieken alsook op het vlak van begeleiding op en naar een werkvloer. Afhankelijk van de behoefte wordt één van de drie welzijns- en zorgvoorzieningen uit het samenwerkingsverband Zorg als aanspreekpunt aangeduid, zodat de deelnemer steeds bij één casemanager Werk en één casemanager Zorg terecht kan.

Originele versie

6. Schrappen artikel 10

Artikel 10 uit het voorontwerp dat bij de eerste agendering principieel werd goedgekeurd, werd geschrapt. Dit artikel bevatte de mogelijkheid om de beslissing van de VDAB over niet-deelname aan een activeringstraject te betwisten door een heroverweging in de schoot van een heroverwegingscommissie. Dergelijke heroverwegingscommissie is samengesteld door externe experten die de toepassing van de regelgeving toetsen aan een duidelijke welomlijnde lijst van criteria. In de uitvoering van het decreet van 2014 werd geen enkele aanvraag bij de heroverwegingscommissie ingediend en deze werkwijze heeft geen toegevoegde waarde ten opzichte van de algemene

klachtenprocedure die de VDAB nu reeds hanteert. Deze klachtenprocedure is laagdrempeliger dan de heroverwegingscommissie en bereikt hetzelfde uiteindelijk resultaat, nl. de eerste beslissing van de VDAB wordt opnieuw bekeken en beoordeeld.

De nummering van de artikels werd aangepast aan het schrappen van dit artikel.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsbevoegdheid (artikel 1 van het decreet).

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen en definities

Artikel 1
Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsbevoegdheid (zie hierboven).

Artikel 2 bevat de definities die in het decreet worden gebruikt.

De definitie van werk- en zorgtrajecten wordt aangepast, zodat ze het volledige aanbod van activeringstrajecten, arbeidsmatige activiteiten en onthaaltrajecten via het Geïntegreerd Breed Onthaal omvat. In het decreet van 25 april 2014 zoals het momenteel in werking is, gaat het enkel om de activeringstrajecten enerzijds en de trajecten maatschappelijke oriëntatie anderzijds, die laatsten zijn nooit uitgevoerd via dit decreet.

Artikel 2, 2°, bevat de definitie van de AVG. Het decreet bevat verschillende bepalingen omtrent de verwerking van persoonsgegevens. De verwerkingen van persoonsgegevens in kader van dit decreet gebeuren op grond van artikel 6.1, c), van de AVG.

De verwerkingsverantwoordelijken die in dit decreet worden aangeduid, staan conform artikel 5.1, d), van de AVG in voor de juistheid en actualisering van de verwerkte gegevens en informeren de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14 AVG en over hun rechten op basis van artikelen 15 tot en met 22 AVG.

Hoofdstuk 2. Doelgroep
Artikel 3 bepaalt de doelgroep als zijnde personen voor wie betaalde beroepsarbeid niet, niet meer of nog niet mogelijk is door een of meer belemmeringen van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale aard, die kunnen deelnemen aan werk- en zorgtrajecten. Op deze manier wordt

Originele versie

de volledige doelgroep gevat die in het Koninklijk Besluit van 6 mei 2019 wordt gedefinieerd als de niet-toeleidbare werkzoekenden, evenwel zonder het te beperken tot uitkeringsgerechtigde werklozen en jongeren in beroepsinschakelingstijd. Ook vanuit andere statuten is het mogelijk om deel te nemen aan werk- en zorgtrajecten. Het statuut maakt geen deel uit van de afbakening van de doelgroep. Bij verplicht ingeschreven werkzoekenden past het aanbod van een werk- en zorgtraject binnen de voorwaarden van de passende opleiding. Bij andere groepen is het aanbod van een dergelijk traject minder 'dwingend' maar ook wanneer zij in een dergelijk werk- en zorgtraject stappen, engageren zij zich om de overeengekomen acties uit te voeren.

De belemmeringen van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale aard waarmee de persoon geconfronteerd wordt, moeten dermate ernstig zijn dat een persoon op dit ogenblik niet in aanmerking komt voor bemiddeling of beroepsopleiding. De persoon beschikt over voldoende draagkracht om dergelijke acties binnen een werk- en zorgtraject te ondernemen.

Binnen het aanbod voorzien in het voorliggende decreet neemt de persoon een actieve rol op, van bij het bepalen van de acties, de uitvoering, de bijsturing en eventuele opstarten van andere acties. Persoonlijke interesse en motivatie zijn belangrijke succesfactoren in werk- en zorgtrajecten.

Hoofdstuk 3. Onthaaltrajecten

Artikel 4 bepaalt dat VDAB personen met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen kan doorverwijzen naar een onthaaltraject bij een partner van het samenwerkingsverband van het Geïntegreerd Breed Onthaal. Het gaat om een vrijwillig aanbod en heeft geen verplichtend karakter in het kader van de beschikbaarheid van de persoon voor de arbeidsmarkt. Binnen de pilootprojecten gaat het om werkzoekenden die van VDAB het advies 'welzijn' (vroeger 'niet-toeleidbaar') hadden gekregen. Dit aanbod wordt nu in de regelgeving verankerd. De degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen wordt niet opgeschort als zij van de VDAB op basis van het Koninklijk Besluit van 6 mei 2019 het label van niet-toeleidbaar krijgen, waardoor zij mogelijk een risico op onderbescherming lopen. Elke burger kan bij het samenwerkingsverband van het Geïntegreerd Breed Onthaal terecht, voor deze kwetsbare groep van werkzoekenden met een advies 'welzijn' kan het belangrijk zijn dat VDAB hen de informatie aanreikt alvorens ze naar een onthaaltraject worden doorverwezen.

Naar aanleiding van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie, waar er onduidelijkheid was rond het GBO als verwerkingsverantwoordelijke, werd verduidelijkt dat de gegevens worden bezorgd aan de minimale kernpartners van het GBO, vermeld in artikel 9, tweede lid, van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid. De Vlaamse Toezichtcommissie wees er namelijk op dat het GBO onder regie valt van een lokaal bestuur en dat als die gegevens verwerkt, in het decreet moeten worden aangeduid als

Originele versie

verwerkingsverantwoordelijke. Het lokaal bestuur neemt namelijk niet het concrete hulpverleningsaanbod op, dit doen de minimale kernpartners van het GBO, met name een centrum voor algemeen welzijnswerk, een OCMW of een dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds.

Verder wordt ook naar aanleiding van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie een opsplitsing gemaakt tussen de VDAB als verwerkingsverantwoordelijke en elk van de minimale kernpartners van het GBO die elk afzonderlijk als verwerkingsverantwoordelijke optreden. Ze hebben hierbij namelijk beide afzonderlijke doeleinden. Voor de VDAB is het belangrijk om de persoon door te verwijzen naar één van de minimale kernpartners van het geïntegreerd breed onthaal en stelt hiervoor de contactgegevens ter beschikking. Elk van de minimale kernpartners van het GBO verwerkt naast de contactgegevens van de persoon ook de gegevens van de hulpverlener.

Artikel 5 vermeldt de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn zodat de onthaalmedewerker van het Geïntegreerd Breed Onthaal de persoon kan contacteren. Het artikel bepaalt ook welke welzijns- en zorgvoorzieningen toegang hebben tot de persoonsgegevens en met welke doelstelling, namelijk het contacteren van de persoon voor het opstarten van een onthaaltraject om een brede vraagverheldering te doen op de verschillende levensdomeinen, om rechten te verkennen en te realiseren en om waar nodig door te verwijzen naar de meest gepaste hulpververlening.

Artikel 6 bepaalt de maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens en stelt dat de verwerkingsverantwoordelijken de gepaste technische en organisatorische maatregelen nemen om de persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of onrechtmatige verwerking.

Originele versie

Hoofdstuk 4. Activeringstrajecten
Afdeling 1. Inschatting en beslissing tot deelname

Artikel 7 stelt dat de kandidaat-deelnemer een verzoek tot deelname bij de VDAB moet indienen. Deelname aan activeringstrajecten wordt niet bepaald door het statuut, personen kunnen met een werkloosheidsuitkering, ziekte- of invaliditeitsuitkering, leefloon,….toegeleid worden naar activeringstrajecten. De VDAB zal vanuit zijn rol als arbeidsmarktregisseur bij werkzoekenden cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen vaststellen die de stap naar betaalde arbeid nog niet mogelijk maken. Dat vermoeden kan onderbouwd worden met eerdere bemiddelings- en begeleidingsacties of resultaten van een inschatting bij de persoon. Ook werkactoren betrokken in de begeleiding van werkzoekenden kunnen een dergelijk vermoeden bij VDAB signaleren.

Indien een welzijns- en zorgvoorziening groeipotentieel richting arbeidsmarkt detecteert bij een persoon, kan de voorziening de persoon ondersteunen om een gesprek met de VDAB op te starten of een burger kan zich ook spontaan bij de werkwinkel van de VDAB aanmelden voor een begeleiding. Voortvloeiend uit het gesprek kan dan een verzoek tot deelname aan een activeringstraject worden ingediend.

Vanuit het VIONA onderzoek werd opgemerkt dat de toeleiding naar activeringstrajecten soms lang duurt omdat bemiddelaars naar hun gevoel te lang inzetten op reguliere dienstverlening, waardoor personen vooraf aan hun deelname aan een activeringstraject reeds een aantal faalervaringen hebben ondergaan. Binnen de reguliere dienstverlening voorziet VDAB samen met haar partners in een aangepast aanbod waarbij knelpunten op vlak van zorg of welzijn opgevangen kunnen worden (vb. gespecialiseerde dienstverlening, werk- en welzijnsconsulenten voor personen in armoede). De aanbevelingen van de onderzoekers op dit vlak hebben geen impact op de regelgeving maar zijn eerder werkpunten in het voortdurend informeren en verbeteren van de processen, zoals het voldoende informeren van bemiddelaars,….

Artikel 8 betekent dat de VDAB alle nuttige en noodzakelijke informatie om een aanvraag tot deelname te onderbouwen registreert in het persoonlijk bestand op het elektronisch platform.

Artikel 9 lijst de gegevens op waarop de VDAB zich op baseert om te beslissen of een kandidaat-deelnemer kan deelnemen aan een activeringstraject. Dit artikel moet in samenhang met artikel 24 gelezen worden. Het is belangrijk dat, indien de persoon al in begeleiding is bij een welzijns- en zorgvoorziening, deze informatie ook gedeeld kan worden, in functie van de beslissing tot deelname aan een activeringstraject en eventuele verdere ondersteuning tijdens de bemiddeling Op deze manier wordt voorkomen dat de persoon nogmaals zijn of haar verhaal moet doen en dat de VDAB van een wit blad moet vertrekken. Er wordt voorzien in een procedure zodat met medeweten van de persoon relevante informatie kan gedeeld worden door de welzijns- en zorgvoorzieningen die de betrokkene bijstaan bij zijn aanvraag, waardoor de inschatting door de VDAB sneller, beter en efficiënter kan verlopen.

De VDAB maakt gebruik van een tool op basis van ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health) waarmee het functioneren van de persoon in kaart wordt gebracht. Deze zelfde tool wordt ook gebruikt in de indicering voor maatwerk bij collectieve en individuele inschakeling en is in het Koninklijk Besluit van 6 mei 2019 vermeld als voorwaarde voor het vaststellen van de doelgroep. Uit het VIONA onderzoek bleek dat gemiddeld 7 van de 43 ICF categorieën voor de kandidaat-deelnemer een ernstig probleem (moeten) vormen. De meest voorkomende ernstige problemen zijn maatschappelijke attitudes, psychische stabiliteit en werkervaring. Uit de focusgroepen met de

Originele versie

professionals kwam vooral de complexiteit en de verwevenheid van de problematieken naar voren.

De beslissing van de VDAB wordt geregistreerd in het persoonlijk bestand op het elektronisch platform waar ook de eventueel verdere acties en stappen bij de VDAB en partners op geregistreerd worden.

Afdeling 2. Werkingsprincipes

Artikel 10 formuleert de doelstelling van een activeringstraject, zijnde het voorbereiden op betaalde beroepsarbeid. Uit het VIONA-onderzoek bleek dat 64% van de deelnemers met een afgerond traject een eindadvies 'betaald werk' kreeg (43% in het normaal economisch circuit en 21% in de sociale economie). 35% van de deelnemers kreeg na het activeringstraject een advies welzijn, wat betekent dat ze geen verdere stappen naar betaald werk kunnen zetten op korte termijn. De professionals wezen erop dat dit eindadvies niet betekent dat de persoon verkeerd is toegeleid of geen stappen heeft gezet gedurende het traject, maar dat het eindadvies ook een toekomstperspectief aan de deelnemer moet geven. 64% van de deelnemers stroomde uit naar werk of een intensifiërende actie (44% aan het werk en 56% in opleidingsactie, werkplekleren of competentieversterking).

Een activeringstraject bestaat uit drie componenten:

- Begeleiding op en naar een werkvloer
- Zorg, die de begeleiding naar en op een werkvloer ondersteunt
- Overleg, afstemming en samenwerking tussen alle betrokken partners in een activeringstraject.

Uit het VIONA onderzoek bleek een te sterke lineaire aanpak in de uitvoering van de activeringstrajecten. De onderzoekers vergeleken dit met een estafette, waarbij de professionals vanuit hun expertise met de deelnemer mee gaan en vervolgens de stok doorgeven aan een volgende professional. Een dergelijke manier van begeleiden houdt een aantal risico's in, zeker naar vertrouwen van de deelnemer in het proces. De intensieve samenwerking tussen alle betrokken partners wordt door de wijziging aan het decreet meer in de verf gezet, maar zal doorheen de uitvoering een aandachtspunt blijven.

Artikel 11 vermeldt de duurtijd van een activeringstraject. Een activeringstraject is een tijdelijk traject van minimaal 3 maanden en maximaal 18 maanden. In uitzonderlijke gevallen kan het activeringstraject verlengd worden. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de verlenging.

Afdeling 3. Casemanager Werk en casemanagers Zorg

Artikel 12 bepaalt de mandatering van het samenwerkingsverband Zorg binnen een werkingsgebied. Uit het VIONA-onderzoek en de ervaringen van de stakeholders bleek een aanpassing van deze procedure noodzakelijk.

Originele versie

De huidige manier van mandateren laat toe dat er continu nieuwe voorzieningen kunnen gemandateerd worden als casemanager Zorg. Dit brengt enkele problemen met zich mee:

- In bepaalde regio's zijn er momenteel te weinig casemanagers Zorg waardoor de capaciteit in die regio (te) snel volzet is.
- In andere regio's zijn er te veel casemanagers Zorg waardoor deze, ten eerste, individueel te weinig personen begeleiden en dus ook te weinig expertise-opbouw hebben en ten tweede, te weinig kunnen samenwerken met de casemanager Werk waardoor een vlotte samenwerking vanuit een gemeenschappelijke werk-zorgbril niet van de grond komt. Dit heeft gevolgen voor de kwaliteit van de dienstverlening ten aanzien van de deelnemer.
- Een doorlopende mandatering brengt ook met zich mee dat nieuwe casemanagers Zorg continu moeten kunnen opgeleid worden met betrekking tot de aanpak en doelstellingen van een activeringstraject, het werken met het ICF-tool van VDAB, de registratie op het platform van VDAB, enz.
- Het model van de activeringstrajecten stoelt op samenwerking, tussen de casemanagers Zorg en Werk en tussen de casemanagers en het netwerk van dienstverleners. Samenwerking vergt inzet en tijd, wat haaks staat op de huidige procedure van doorlopend mandateren.

Om deze problemen te kunnen ondervangen, wordt er geopteerd voor een nieuwe manier van mandateren van casemanagers Zorg. Alle casemanagers Zorg zullen voortaan bij de start van een nieuwe mandaatperiode aangeduid worden voor de hele periode. Op deze manier wordt het eigenaarschap en het engagement bij de welzijns- en zorgorganisaties die gemandateerd worden verhoogd. Voor de VDAB is het bovendien makkelijker om in een werkingsgebied beroep te doen op een casemanager Zorg. Per werkingsgebied wordt een samenwerkingsverband bestaande uit drie zorg- en welzijnsvoorzieningen aangeduid die de rol casemanager Zorg opnemen, zijnde een centrum voor algemeen welzijnswerk of een OCMW of een dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds, een VAPH-voorziening en een voorziening uit de geestelijke gezondheidszorg. Zo wordt gegarandeerd dat er voldoende (niet te veel, niet te weinig) casemanagers Zorg gemandateerd worden over heel Vlaanderen. Een deelnemer aan een activeringstraject krijgt zo van in het begin de geruststelling en zekerheid dat er een casemanagementteam voor hem of haar klaar staat. Gelet op de verschillende, voornaamste problematiek(en) van de deelnemer zal het dan ofwel het centrum voor algemeen welzijnswerk of het OCMW of de dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds, ofwel de VAPH- voorziening ofwel de voorziening uit de geestelijke gezondheidszorg van dat werkingsgebied zijn, die samen met de deelnemer en de casemanager Werk het geïntegreerde trajectplan zal uittekenen. Een OCMW wordt gedefinieerd in artikel 1 als een OCMW of een OCMW-vereniging. Aangezien het samenwerkingsverband Zorg de opdrachten in

Originele versie

het volledige werkingsgebied moet opnemen en OCMW's de dienstverlening enkel op niveau van hun gemeente/stad opnemen, wordt hier aan een OCMW-vereniging gedacht om de taken in het volledige werkingsgebied op te nemen. Deze nieuwe manier van werken zorgt er ook voor dat alle casemanagers regelmatig en voldoende deelnemers aan een activeringstraject zullen begeleiden waardoor ze expertise kunnen opbouwen én ook regelmatig samenwerken met de casemanager Werk (en het netwerk van dienstverleners) waardoor ook die samenwerking vlotter en vanuit een gezamenlijke werk-zorgbril zal verlopen, wat de deelnemer ten goede zal komen. Daarenboven kan er voor gezorgd worden dat alle casemanagers Zorg van bij de start van de mandaatperiode worden opgeleid en in de daarop volgende jaren kunnen begeleid worden door middel van kennisdeling en intervisie, wat opnieuw de kwaliteit van de dienstverlening ten aanzien van de deelnemer ten goede zal komen.

Ten opzichte van de huidige regelgeving resulteert deze manier van werken in een inperking van het type organisaties die de functie van casemanager Zorg op zich kunnen nemen: een psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis, een centrum voor algemene revalidatie en een voorziening die erkend wordt door het Agentschap Opgroeien zullen deze rol niet langer kunnen opnemen. Vanuit het VIONA-onderzoek bleek de grote diversiteit van casemanagers Zorg minder belangrijk ten opzichte van expertiseopbouw, verhogen van de efficiëntie in de opstart van een activeringstraject en betere samenwerking met de casemanager Werk.

De drie types van voorzieningen die per regio als lid van het samenwerkingsverband zullen gemandateerd worden (een centrum voor algemeen welzijnswerk of een OCMW of een dienst maatschappelijk werk van een ziekenfonds, een VAPH-voorziening en een voorziening uit de geestelijke gezondheidszorg), garanderen dat er een voldoende verscheiden expertise klaar staat om een deelnemer te kunnen opvolgen in een activeringstraject. De nieuwe procedure is immers geenszins een keuze contra de (expertise van de) geschrapte types van voorzieningen, maar wel een keuze pro een beperkter aantal casemanagers Zorg die een meer kwalitatieve dienstverlening kunnen leveren ten aanzien van de deelnemer.

In 2021 zijn er op Vlaams niveau 99 welzijns- en zorgvoorzieningen die een mandaat hebben als casemanager Zorg, 64 van deze gemandateerde welzijns- en zorgvoorzieningen hebben ook taken als casemanager Zorg uitgevoerd:

- 2 centra voor algemeen welzijnswerk (CAW)
- 4 centra geestelijke gezondheidszorg (CGG)
- 1 dienst maatschappelijk werk van een ziekenfonds
- 13 initiatieven voor beschut wonen
- 7 OCMW's
- 12 psychiatrische ziekenhuizen
- 0 psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis

Originele versie

- 8 psychosociale revalidatiecentra
- 19 voorzieningen met een erkenning door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) of het Agentschap Jongerenwelzijn

Het feit dat deze welzijns- en zorgvoorzieningen over een mandaat casemanager Zorg beschikken tijdens de lopende periode, betekent dus niet dat zij allemaal effectief de taken als casemanager Zorg hebben uitgevoerd tot op heden.

In de mandateringsprocedure zullen de welzijns- en zorgvoorzieningen moeten aantonen dat zij over de nodige professionele deskundigheid beschikken voor de verkenning van de zorgnoden zoals bedoeld in een activeringstraject, en ook instaan voor de continuïteit van het uitvoeren van deze opdrachten in het casemanagementteam. Het samenwerkingsverband Zorg moet aantonen dat het de opdrachten kan uitvoeren in het volledige werkingsgebied.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat.

Artikel 13 bepaalt dat de VDAB de functie van casemanager Werk bekleedt en hiervoor beroep kan doen op een werkactor die de Vlaamse Regering daartoe mandateert. Deze werkactor moet dan over een mandaat kosteloze arbeidsbemiddeling beschikken, aantonen dat hij over de nodige professionele deskundigheid beschikt om de opdrachten uit te voeren, deze opdrachten in het volledige werkingsgebied kan uitvoeren en ook instaan voor de continuïteit van het uitvoeren van deze opdrachten in het casemanagementteam.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat.

Artikel 14 bepaalt dat de casemanager Werk en de drie casemanagers Zorg die deel uitmaken van het gemandateerde samenwerkingsverband Zorg per werkingsgebied het casemanagementteam in dat werkingsgebied vormen. Zij werken vanuit hun expertise nauw samen. Deze wijziging aan het decreet wil tegemoetkomen aan de vaststelling van het VIONA-onderzoek dat activeringstrajecten op dit moment vaak te lineair worden opgebouwd en een vlotte en efficiënte opstart van een activeringstraject garanderen. De opdrachten van de casemanagers worden niet langer per type casemanager maar als opdrachten voor het casemanagementteam benoemd, wat ook betekent dat de casemanagers een gedeelde verantwoordelijkheid hebben. Inhoudelijk zijn de wijzigingen in de opdrachten van de casemanagers niet veranderd. Hun essentiële opdracht is het informeren van de deelnemer over de bedoeling van een activeringstraject, het opstellen van een geïntegreerd trajectplan met acties op vlak van zorg en begeleiding op en naar een werkvloer alsook de opvolging van de uitvoering van deze acties, het eventueel bijsturen van het geïntegreerde

Originele versie

trajectplan en het formuleren van een eindadvies aan de VDAB bij het afsluiten van het activeringstraject.

Naar aanleiding van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie werd aan tweede paragraaf, onder 2° een punt f) toegevoegd waardoor het casemanagementteam als uitdrukkelijke taak krijgt om de deelnemer te informeren over de verwerking van de gegevens van de deelnemer, zodat de deelnemer goed geïnformeerd wordt over de verwerking van zijn persoonsgegevens en het voor de deelnemer duidelijk is wat zijn rechten zijn en tot wie hij zich moeten richten voor de uitoefening van zijn rechten.

Artikel 15 somt de minimale elementen van een geïntegreerd trajectplan op. Het geïntegreerd trajectplan is een schriftelijke overeenkomst met:

- de identiteitsgegevens van de deelnemer en het casemanagementteam;
- de aanvangsdatum en de vermoedelijke duur van het activeringstraject;
- de omschrijving, inhoud en doelstelling van het activeringstraject;
- de afgesproken acties en de betrokken dienstverleners;
- de rechten en plichten van de partijen;
- de periodiciteit van de evaluaties.

Artikel 16 bepaalt dat de casemanagers Werk en de gemandateerde samenwerkingsverbanden Zorg voor de uitvoering van hun opdrachten in het casemanagementteam een compensatievergoeding krijgen. De taken van de casemanager Werk worden beschouwd als opdrachten van niet-economisch belang. Wat de casemanager Werk betreft, wordt de opdracht aan de VDAB toegekend en kan de opdracht beschouwd worden als een regietaak van de arbeidsmarktregisseur, namelijk het bepalen van een traject, het zorgen voor het toezicht, het voorzien in de nodige indicering voor een vervolgtraject enzovoort. Het specifieke aan de activeringstrajecten is echter dat de acties beleidsdomeinoverschrijdend zijn, en dat de casemanagers dus ook over specifieke professionele expertise moeten beschikken.

Het bedrag en de modaliteiten wordt verder bepaald door de Vlaamse Regering.

Afdeling 4. Netwerkcoördinator en netwerk van dienstverleners

Artikel 17 bepaalt de mandatering voor de netwerkcoördinator, deze organisatie vertegenwoordigt het netwerk van dienstverleners. Deze procedure is relatief gelijklopend met de huidige procedure waarbij de VDAB een tender heeft uitgeschreven. In het netwerk aan dienstverleners worden een aantal aanpassingen en verbeteringen doorgevoerd bij de verplichte samenstelling van het netwerk. De organisaties die niet langer een verplichte partner in het netwerk zijn, kunnen wel ad hoc bij bepaalde acties in het activeringstraject of structureel binnen het netwerk worden opgenomen. Het netwerk van dienstverleners is verplicht samengesteld uit:

- Één of meer centra voor algemeen welzijnswerk;

Originele versie

- Één of meer werkactoren die de stages en andere werkgerelateerde acties kunnen opnemen;
- Één of meer maatwerkbedrijven;
- Één of meer van de opgesomde welzijns- en zorgvoorzieningen uit geestelijke gezondheidszorg;
- Één of meer VAPH-voorzieningen;
- Één of meer OCMW's.

Ten opzichte van de huidige samenstelling van het netwerk van dienstverleners betekent dit dat een aantal voorzieningen niet langer verplichte partners zijn binnen het netwerk:

- Het is niet langer verplicht om een voorziening erkend door het Agentschap Opgroeien op te nemen als vaste netwerkpartner aangezien deze in dit kader voor een te beperkte groep deelnemers diensten verlenen. Momenteel zijn 6 voorzieningen erkend door het Agentschap Opgroeien betrokken in de netwerken van dienstverleners.
- De centra voor ambulante revalidatie worden niet langer vermeld onder de verplichte welzijns- en zorgvoorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg gelet op de specifieke dienstverlening die ze aanbieden en het feit dat deze dienstverlening maar voor een klein deel van de doelgroep kan ingezet worden.
- Ook de psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis is niet langer vermeld bij de welzijns- en zorgvoorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg. In de huidige tender is geen enkele psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis betrokken bij de dienstverlening.

Voor deze welzijns- en zorgvoorzieningen geldt dat ze nog steeds als structurele partner kunnen opgenomen worden in een netwerk van dienstverleners en ook ad hoc, voor een bepaalde deelnemer, diensten kunnen verrichten. Het schrappen van deze welzijns- en zorgvoorzieningen als verplichte partner in het netwerk hoeft dus geen impact te hebben op de kwaliteit van de dienstverlening aan de deelnemer.

Uit het VIONA-onderzoek bleek het belangrijk om vooral een diversiteit van partners, niet zozeer het volume aan partners, in het netwerk te hebben om het activeringstraject op maat van de deelnemer goed te kunnen invullen. Het schrappen van deze organisaties als verplichte partner staat dit niet in de weg, aangezien zij nog steeds betrokken kunnen worden bij de uitvoering.

Verder toont de netwerkcoördinator aan dat het netwerk de uitvoering kan verzekeren in het volledig werkingsgebied en over de professionele deskundigheid beschikt. De dienstverleners zijn ook bereid tot gegevensdeling.

Artikel 18 vermeldt de opdrachten van de netwerkcoördinator. De netwerkcoördinator heeft geen rechtstreeks contact met de deelnemer, maar

Originele versie

staat in voor een vlotte uitvoering van het activeringstraject. Hij stemt hiervoor af met het casemanagementteam, zowel bij de start van het activeringstraject als doorheen het traject, maar zorgt ook dat de acties bij de dienstverleners vlot kunnen opstarten. De netwerkcoördinator voorziet in de monitoring van de uitvoering van de geïntegreerde trajectplannen en de aanwending van de compensatievergoeding. De netwerkcoördinator staat ook in voor de uitbetaling aan de dienstverleners. Deze taken zijn relatief gelijklopend met de taken die momenteel door de penhouder worden opgenomen.

Artikel 19 somt op wat minimaal vermeld staat op de mandaatbeslissing, één van de noodzakelijke Altmark-voorwaarden (zie verder).
Het gaat minimaal om de volgende gegevens:

- De identiteitsgegevens van de netwerkcoördinator en van de dienstverleners van het netwerk;
- De verbintenissen van de partijen met de omschrijving van de opdrachten, de toekenning van een compensatievergoeding, de verantwoordelijkheden en de engagementen van de partijen;
- De parameters voor de berekening van de compensatievergoeding en een regeling voor de overcompensatie;
- De duur van de toewijzing, die niet meer dan vijf jaar mag bedragen.

Artikel 20 gaat over de compensatievergoeding voor de netwerkcoördinator voor de uitvoering van de opdrachten. Deze bepalingen zijn niet gewijzigd en noodzakelijk voor de bepalingen inzake staatssteun. In principe is volgens de Europese mededingingsregels alle staatssteun aan ondernemingen die een ongunstige invloed heeft op het handelsverkeer tussen lidstaten, verboden[7]. Er bestaan echter enkele uitzonderingen op die regel. Ingevolge het Altmark- arrest zijn compensaties aan ondernemingen mogelijk voor zover er voldaan is aan vier voorwaarden:

- de begunstigde onderneming moet daadwerkelijk belast zijn met de uitvoering van een openbaredienstverplichting en die verplichtingen moeten duidelijk omschreven zijn;
- de compensaties die de ondernemingen ontvangen, worden berekend op basis van parameters die vooraf op objectieve en doorzichtige wijze worden vastgesteld;
- de compensatie mag niet hoger zijn dan nodig is om de kosten van de uitvoering van de openbaredienstverplichting geheel of gedeeltelijk te dekken;
- wanneer de met de uitvoering van de openbaredienstverplichting te belasten onderneming in een concreet geval niet is gekozen in het kader van een openbare aanbesteding, waarbij de kandidaat kan worden geselecteerd die die diensten tegen de laagste kosten voor de gemeenschap kan leveren, moet de noodzakelijke compensatie worden

[7] Art. 107 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Originele versie

vastgesteld op basis van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben gemaakt om die verplichting uit te voeren.

Slechts wanneer aan alle vier de voorwaarden is voldaan, kan er sprake zijn van geoorloofde compensaties en is er geen verplichte aanmelding bij de Europese Commissie. Deze voorwaarden zijn opgenomen in het decreet en worden niet gewijzigd, zodat de compensatievergoeding onder de voorwaarden van Altmark blijft.

Artikel 21 is een noodzakelijke bepaling in kader van de Altmark-voorwaarden. Andere tegemoetkomingen dan de tegemoetkomingen die verkregen worden bij de uitvoering van de acties van het geïntegreerde trajectplan worden in mindering gebracht van de compensatievergoeding voor de netwerkcoördinator.

Afdeling 5. Evaluatie en eindadvies

Artikel 22 bepaalt dat het casemanagementteam op het einde van het activeringstraject een eindverslag en een gemotiveerd eindadvies opstelt en registreert in het persoonlijk bestand van de deelnemer. Deze bepaling is niet gewijzigd ten opzichte van de huidige procedure. Het casemanagementteam bespreekt het eindadvies ook met de deelnemer en reikt hierbij eventuele vervolgstappen na het activeringstraject aan (artikel 14). Het eindadvies is sterk gericht op de participatie op de arbeidsmarkt, gezien de doelstelling van een activeringstraject om personen voor te bereiden op betaalde arbeid door het wegwerken of stabiliseren van hun cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen. Ook vervolgstappen of suggesties op andere levensdomeinen kunnen besproken worden met de persoon.

Eind september 2021 waren 1.637 activeringstrajecten afgesloten en werd bij 88% een eindadvies geformuleerd. Bijna 700 personen kregen een eindadvies 'betaald werk' (bijna de helft van de personen met een eindadvies), een derde kreeg een advies 'welzijn' en 18% kreeg een advies 'arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.'

Afdeling 6. Registratie en gegevensdeling

Artikel 23 bepaalt dat het casemanagementteam en de dienstverleners de acties die ze ondernemen in het kader van het activeringstraject registeren.

Artikel 24 somt de persoonsgegevens van de kandidaat-deelnemer en de deelnemer op die de VDAB verwerkt in kader van een activeringstraject. Het gaat om noodzakelijke informatie om te kunnen beslissen over deelname en om de deelname tijdens een activeringstraject op te volgen. Het gaat om:

- identificatiegegevens,
- informatie over het studie- en beroepsverleden,
- beroepskwalificaties, ervaring en verworven competenties,

Originele versie

- het noodzakelijke diagnostisch materiaal dat mogelijk reeds beschikbaar is,
- elementen om de afstand tot de arbeidsmarkt of de beschikbaarheid in te kunnen schatten,
- noodzakelijke informatie met het oog op bemiddeling, begeleiding en opleiding na een activeringstraject.

Vanuit het beleidsdomein Werk en Sociale Economie wordt een aansluiting voorzien naar vervolgacties, zoals het vaststellen van de nood aan werkondersteunende maatregelen in kader van de bijzonder tewerkstellingsondersteunde maatregelen, waaronder de Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) voor personen met een arbeidshandicap maar ook indicering voor maatwerk bij collectieve inschakeling en/of bij individuele inschakeling.

Artikel 25 bepaalt de bewaartijd van de persoonsgegevens. Omwille van de burgerrechtelijke verjaringstermijn van tien jaar, alsook de termijn van tien jaar in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, werd de termijn van tien jaar gehanteerd. De activeringstrajecten kaderen immers in de controleopdracht van de VDAB, alsook worden ze vormgegeven in het kader van een overheidsopdracht.

Afdeling 7. Handhaving en sancties
Artikel 26 en 27 bepalen de sancties die mogelijk zijn wanneer de netwerkcoördinator, de casemanagers Zorg, de gemandateerde samenwerkingsverbanden Zorg of de casemanager Werk de opdrachten en de mandaatsvoorwaarden niet of onvoldoende naleven. De Vlaamse Regering kan de toegekende mandaten schorsen of intrekken of de compensatievergoeding verminderen of terugvorderen indien de opdrachten of mandaatvoorwaarden niet of onvoldoende nageleefd worden.

Hoofdstuk 5. Arbeidsmatige activiteiten
Artikel 28 bepaalt dat het aanbod van arbeidsmatige activiteiten verder gedefinieerd wordt, met inbegrip van de invulling van de begeleiding. De Vlaamse Regering bepaalt de minimale kwaliteitsvoorwaarden voor het aanbod.

Artikel 29 bepaalt dat deelname aan arbeidsmatige activiteiten mogelijk is voor onbepaalde duur, zolang evaluatie uitwijst dat deelname niet meer nodig of opportuun is. De Vlaamse Regering bepaalt de doelgroep die kan deelnemen aan arbeidsmatige activiteiten en kan ook de toegangsvoorwaarden bepalen. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de deelname aan arbeidsmatige activiteiten wordt geëvalueerd.

Artikel 30 bepaalt de erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor het aanbod aan arbeidsmatige activiteiten. De Vlaamse Regering duidt de dienst of diensten

Originele versie

van de Vlaamse administratie aan die zijn belast met de subsidiëring van de arbeidsmatige activiteiten.

Artikel 31 tot 33 voegen de noodzakelijke bepalingen toe inzake de uitwisseling en verwerking van persoonsgegevens voor de diensten van de Vlaamse overheid die belast zullen worden met de subsidiëring van de arbeidsmatige activiteiten. De diensten die subsidiëren hebben toegang tot de gegevens. Ook de begeleiders arbeidsmatige activiteiten en, in voorkomend geval, personen uit organisaties die deelnemers toeleiden, hebben toegang, echter enkel tot de gegevens die ze zelf bezorgd hebben aan de diensten die subsidiëren.

Ook hier wordt gekozen voor een bewaartermijn van tien jaar, rekening houdende met de burgerrechtelijke verjaringstermijn van tien jaar en de termijn van tien jaar die in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën wordt gehanteerd.

Hoofdstuk 6. Toezicht en handhaving

Artikel 34 regelt de bevoegdheid voor de Vlaamse sociale inspectie om toezicht en controle uit te voeren voor activeringstrajecten, arbeidsmatige activiteiten en de ondersteunende of aanvullende dienstverlening, weliswaar zonder te raken aan de opdrachten en de bevoegdheden van de inspecteurs die door de Vlaamse Regering worden belast met het toezicht op de aspecten die behoren tot het welzijns- of het gezondheidsbeleid.

Hoofdstuk 7. Ondersteunende of aanvullende dienstverlening

Artikel 35 biedt een regelgevende basis om organisaties die ondersteunende of aanvullende dienstverlening verrichten, in het kader van het aanbod in dit decreet, binnen de perken van de begroting een subsidie te verlenen. Het kan gaan om een organisatie die ondersteuning aanbiedt op het vlak van deskundigheidstransfer, innovatie, documentaire onderbouw en kennisopbouw om zo een kwalitatief aanbod van werk- en zorgtrajecten op het terrein te garanderen. Wat het huidige aanbod betreft, wordt aan de casemanagers Zorg door een externe organisatie ondersteuning geboden op het vlak van deskundigheidstransfer, enz. met het oog op een kwalitatieve dienstverlening ten aanzien van de deelnemer aan een activeringstraject. Met deze decretale bepaling is het mogelijk om via een externe organisatie een gelijkaardige ondersteuning te bieden voor andere werk- en zorgtrajecten, wat ook naar voren komt in de aanbevelingen in de onderzoeksrapporten.

Hoofstuk 8. Rapportering

Artikel 36 voorziet in een rapportering naar de Vlaamse Regering van het bereik en resultaten van de werk- en zorgtrajecten.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

Originele versie

Artikel 37 past de bepaling in het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 aan. De bevoegdheid van de Vlaamse sociale inspectie is beperkt tot activeringstrajecten, arbeidsmatige activiteiten. Artikel 48 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht dat het decreet houdende de werk- en zorgtrajecten toevoegt wordt dan ook opgeheven.

Hoofdstuk 10. Slotbepalingen

Artikel 38 tot 40

Het decreet van 25 april 2014 wordt opgeheven. De Vlaamse Regering kan maatregelen nemen om de overgang in de regelgeving op een coherente manier te laten verlopen. De bepalingen in het decreet treden in werking op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt, zodat de continuïteit in de dienstverlening kan gewaarborgd worden.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid,

Wouter BEKE

Originele versie

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet over de werk- en zorgtrajecten

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw en de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw en de Vlaamse minister van Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling en definities

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:
1° activeringstraject: het traject met acties op vlak van werk en zorg dat de deelnemer voorbereidt op betaalde beroepsarbeid als vermeld in artikel 11;
2° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
3° 3° arbeidsmatige activiteiten: het aanbod van activiteiten onder begeleiding, die gericht zijn op de latente functies van arbeid, onder meer het bieden van een zinvolle bezigheid, zorgen voor structuur, het aanreiken van sociale contacten en de mogelijkheid tot zelfontplooiing;
4° casemanagementteam: het team dat bestaat uit de casemanager Werk en de casemanagers Zorg in hetzelfde werkingsgebied;
5° casemanager Werk: de VDAB of een gemandateerde werkactor die de opdrachten, vermeld in artikel 15, §2, op het vlak van werk uitvoert;
6° casemanager Zorg: de gemandateerde welzijns- en zorgvoorziening die de opdrachten, vermeld in artikel 15, §2, op het vlak van welzijn en zorg uitvoert;

Originele versie

7° compensatievergoeding: de financiële compensatie die wordt toegekend voor de uitvoering van activeringstrajecten in het kader van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan;
8° GBO: een samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal;
9° gezondheidsbeleid: het beleid over het geheel van aangelegenheden, vermeld in artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met uitzondering van het medisch schooltoezicht en de medisch verantwoorde sportbeoefening;
10° initiatief van beschut wonen: het initiatief van beschut wonen, vermeld in artikel 55 van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging;
11° netwerkcoördinator: de rechtspersoon, vermeld in artikel 19;
12° OCMW: een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 2 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, en een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn als vermeld in deel 3, titel 4, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;
13° onthaaltraject via het geïntegreerd breed onthaal: het traject dat als doel heeft om personen met medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen die door die problematiek op korte en middellange termijn niet betaald aan de slag kunnen gaan, toe te leiden naar het samenwerkingsverband tussen OCMW, Centrum Algemeen Welzijnswerk en diensten voor maatschappelijk werk van de ziekenfondsen, vermeld in artikel 9 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid, waardoor die personen georiënteerd kunnen worden naar het gepaste dienst- en hulpverleningsaanbod en onderbescherming kan worden tegengegaan;
14° persoonlijke bestand op het elektronische platform: het persoonlijke bestand op het elektronische platform, vermeld in artikel 22/2 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding;
15° psychiatrisch ziekenhuis: een psychiatrisch ziekenhuis, als vermeld in artikel 3 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen;
16° revalidatiecentrum: een van de volgende revalidatievoorzieningen:
1) een revalidatievoorziening waarmee de Vlaamse Regering een revalidatieovereenkomst heeft gesloten voor psychosociale revalidatie van volwassenen, waarvan het erkenningsnummer begint met het nummer 7.72;
2) een revalidatievoorziening waarmee de Vlaamse Regering een revalidatieovereenkomst heeft gesloten voor revalidatie van verslaafden, waarvan het erkenningsnummer begint met het nummer 7.73;
17° revalidatievoorziening: een revalidatievoorziening, als vermeld in artikel 2, 16°, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging
18° VAPH-voorziening: de voorzieningen, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° tot en met 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende

Originele versie

de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap;

19° welzijnsbeleid: het beleid voor de bijstand aan personen over het geheel aangelegenheden, vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met uitzondering van het beleid voor onthaal en integratie van inwijkelingen, de beroepsopleiding, de omscholing, de herscholing en het tewerkstellingsbeleid van mindervaliden;

20° welzijns- en zorgvoorziening: elke organisatie die in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid belast is met de organisatie of uitvoering van zorg, met inbegrip van de OCMW's en de ziekenfondsen;

21° werkactoren: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die beschikt over een mandaat om kosteloze arbeidsbemiddeling te verrichten, als vermeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding;

22° werk- en zorgtraject: een aanbod in de vorm van een activeringstraject, arbeidsmatige activiteiten of onthaaltrajecten via het geïntegreerd breed onthaal, dat gericht is op maximale participatie in de maatschappij voor personen uit de doelgroep vermeld in artikel 3;

23° zorg: de activiteit of het geheel van activiteiten in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid, waaronder hulp, dienstverlening en ondersteuning zijn begrepen.

Hoofdstuk 2 Doelgroep

Art. 3. Personen voor wie betaalde beroepsarbeid niet, niet meer of nog niet mogelijk is door een of meer belemmeringen van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard, kunnen deelnemen aan werk- en zorgtrajecten.

De Vlaamse Regering kan de doelgroepvoorwaarden, vermeld in het eerste lid, nader bepalen.

Hoofdstuk 3 Onthaaltrajecten

Art. 4. De VDAB kan de personen, vermeld in artikel 3, voor wie de VDAB inschat dat het overige aanbod van werk- en zorgtrajecten nog niet voldoende de problematieken van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard kan stabiliseren, doorverwijzen naar GBO. De VDAB bezorgt daarbij de persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid aan het GBO.

De VDAB en het GBO zijn samen verwerkingsverantwoordelijke vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de doorgifte van de persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid van dit decreet. Het GBO is de verwerkingsverantwoordelijke vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor alle andere verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid, van dit decreet, van de personen, vermeld in artikel 4 van dit decreet.

Art. 5. Voor de identificatie, de contactopname en de hulpverlening in dit onthaaltraject worden de volgende persoonsgegevens verwerkt in het kader van dit decreet:

Originele versie

1° de voornaam, de achternaam, het adres, het mailadres, het telefoonnummer en de geboortedatum van de persoon, vermeld in artikel 4, eerste lid;
2° de contactgegevens van de hulpverlener in kwestie.

Om de persoon, vermeld in artikel 4, eerste lid, van dit decreet, te contacteren om een onthaaltraject op te starten om een brede vraagverheldering te doen op de verschillende levensdomeinen, om rechten te verkennen en te realiseren, en om waar nodig toe te leiden naar de meest gepaste hulpververlening, mag de VDAB de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid bezorgen aan de volgende welzijns- en zorgvoorzieningen die deel uitmaken van het GBO:
1° het OCMW;
2° het Centrum Algemeen Welzijnswerk;
3° de dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds, vermeld in artikel 19 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019.

Art. 6. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid, van dit decreet, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden, vermeld in artikel 5, tweede lid van dit decreet met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan twaalf maanden na afloop van het onthaaltraject.

De verwerkingsverantwoordelijken nemen gepaste technische en organisatorische maatregelen om de persoonsgegevens en de verwerking ervan te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking.

Hoofdstuk 4. Activeringstrajecten

Afdeling 1. Inschatting en beslissing tot deelname

Art. 7. De kandidaat-deelnemer dient zijn verzoek tot deelname aan een activeringstraject in bij de VDAB.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden voor het verzoek om aan een activeringstraject deel te nemen nader bepalen.

Art. 8. De VDAB registreert de gegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de kandidaat-deelnemer in het persoonlijke bestand op het elektronische platform.

Art. 9. De VDAB beslist of de kandidaat-deelnemer kan deelnemen aan een activeringstraject op basis van de volgende gegevens:
1° een inschatting van de medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problematieken, en bijkomende factoren die de kandidaat-deelnemer verhinderen om betaalde beroepsarbeid uit te voeren;
2° een inschatting van de doorgroeimogelijkheden tijdens een activeringstraject.

De VDAB registreert de beslissing in het persoonlijke bestand van de kandidaat-deelnemer op het elektronische platform.

Originele versie

Art. 10. De kandidaat-deelnemer kan de beslissing van de VDAB om hem niet te laten deelnemen aan een activeringstraject betwisten via een verzoek tot heroverweging.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn voor de indiening van het verzoek en de procedure voor de heroverweging.

De VDAB brengt de verzoeker met een aangetekende brief op de hoogte van het resultaat van de heroverweging.

Afdeling 2. Werkingsprincipes

Art. 11. Het activeringstraject bereidt de deelnemer voor op betaalde beroepsarbeid en bestaat uit de volgende elementen:

1° de begeleiding naar en op een werkvloer, namelijk:
   a) de deelnemer begeleiden om de attitudes te verwerven die de deelnemer nodig heeft om in een werkomgeving te functioneren;
   b) diverse werkvloeren zoeken en aanreiken;
   c) de begeleiding van de deelnemer en de werkgever tijdens de stages op een werkvloer;
   d) competenties die zichtbaar worden op de werkvloer detecteren, versterken, opvolgen en evalueren;

2° de zorg, die de begeleiding naar en op een werkvloer ondersteunt, namelijk:
   a) de zorgbehoeften samen met de deelnemer verkennen en inzichten in zijn zorgnoden verlenen;
   b) zorg verlenen met het oog op herstel of het hanteerbaar maken van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen of het versterken van competenties in functie van de stage op een werkvloer en de joboriëntatie;
   c) de deelnemer toeleiden naar andere dienstverleners en samenwerken met andere dienstverleners met het oog op zorg op maat van de deelnemer in functie van de stage op een werkvloer en de joboriëntatie;

3° overleggen, afstemmen en samenwerken met de betrokken partners in het activeringstraject, namelijk het casemanagementteam en de dienstverleners.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van de begeleiding op en naar een werkvloer, vermeld in het eerste lid, 1°, en de zorg, vermeld in het eerste lid, 2°, nader.

Art. 12. Het activeringstraject is een tijdelijk traject van minimaal drie maanden en maximaal achttien maanden.

Het activeringstraject is in uitzonderlijke gevallen verlengbaar. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de verlenging van het activeringstraject.

Afdeling 3. Casemanager Werk en casemanagers Zorg

Art. 13. §1. De Vlaamse Regering wijst in het kader van een openbare dienstverplichting per werkingsgebied drie welzijns- en zorgvoorzieningen aan die gemandateerd zijn om de

Originele versie

functie van casemanager Zorg op te nemen en de opdrachten, vermeld in artikel 15 uit te voeren.

De casemanager Zorg voldoet aan de volgende mandaatvoorwaarden:

1° per werkingsgebied is er:
   a) een Centrum Algemeen Welzijnswerk of een OCMW;
   b) een VAPH-voorziening;
   c) een van de volgende voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg:
      1) een centrum voor geestelijke gezondheidszorg;
      2) een psychiatrisch ziekenhuis;
      3) een revalidatiecentrum;
      4) een initiatief van beschut wonen.

2° de welzijns- en zorgvoorzieningen, vermeld in het eerste lid, tonen aan dat ze beschikken over professionele deskundigheid om de zorgbehoeften van de deelnemer in het kader van het activeringstraject te verkennen;

3° de welzijns- en zorgvoorzieningen, vermeld in het eerste lid, tonen aan dat ze de opdrachten kunnen opnemen in het volledige werkingsgebied;

4° de welzijns- en zorgvoorzieningen, vermeld in het eerste lid, verzekeren de continuïteit van de uitvoering van de opdrachten van het casemanagementteam ten aanzien van de deelnemer op het vlak van zorg.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder werkingsgebied, als vermeld in het eerste lid, en het tweede lid, 1°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder professionele deskundigheid, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering kan aanvullende mandaatvoorwaarden bepalen.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat en bepaalt de duur ervan.

Art. 14. §1. De VDAB bekleedt de functie van casemanager Werk.

§2. De VDAB kan om de opdrachten, vermeld in artikel 15, uit te voeren een beroep doen op een of meer werkactoren die de Vlaamse Regering daarvoor mandateert.

De casemanager Werk voldoet aan de volgende mandaatvoorwaarden:

1° de werkactor beschikt over een mandaat van kosteloze arbeidsbemiddeling, als vermeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding;

2° de werkactor toont aan dat hij beschikt over professionele deskundigheid om de competenties, de beperkingen en het groeipotentieel van de deelnemer in het kader van een activeringstraject uit te diepen en te verkennen met het oog op een realistische joboriëntatie en de verdere ontwikkeling van de loopbaan van de deelnemer;

3° de werkactor toont aan dat hij de opdrachten in het volledige werkingsgebied kan opnemen;

Originele versie

4° de werkactor verzekert de continuïteit van de uitvoering van de opdrachten in het casemanagementteam ten aanzien van de deelnemer op het vlak van werk;
5° de werkactor is niet gemandateerd als casemanager Zorg in hetzelfde werkingsgebied.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder een werkingsgebied als vermeld in het tweede lid, 3°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder professionele deskundigheid als vermeld in het tweede lid, 2°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering kan aanvullende mandaatvoorwaarden bepalen.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat en bepaalt de duur ervan.

Art. 15. §1. De casemanager Werk en de casemanagers Zorg vormen samen het casemanagementteam per werkingsgebied. De leden van het casemanagementteam werken vanuit hun eigen expertise nauw samen.

§2. Het casemanagementteam heeft minstens de volgende opdrachten:
1° bij de start van het activeringstraject, de casemanager Werk en de casemanager Zorg van de deelnemer tijdens het activeringstraject toewijzen;
2° informatie verstrekken aan de deelnemer over het te doorlopen activeringstraject minimaal over de volgende aspecten:
   a) het beoogde einddoel;
   b) de looptijd,
   c) arbeidsgerichte informatie over beroepen, sectoren, werkondersteuning en competentieversterking;
   d) de mogelijkheden van zorg;
   e) de samenwerking in het casemanagementteam;
3° oog hebben voor de rechten en plichten die verbonden zijn aan het statuut van de deelnemer en de deelnemer in voorkomend geval doorverwijzen om een recht op financiële of andere tegemoetkomingen te onderzoeken;
4° de competenties, de drempels en het groeipotentieel van de deelnemer verkennen en uitdiepen met het oog op een realistische joboriëntatie en de zorgbehoeften van de deelnemer verkennen en uitdiepen met het oog op een realistisch zicht op de eigen zorgproblematieken;
5° een geïntegreerde trajectplan als vermeld in artikel 16, samen met de deelnemer opstellen en dat plan met acties op het vlak van zorg en op het vlak van begeleiding op en naar een werkvloer, als vermeld in artikel 12, bezorgen aan de netwerkcoördinator,
6° het geïntegreerde trajectplan, vermeld in punt 5°, registreren in het persoonlijk bestand van de deelnemer op het elektronisch platform;
7° zesmaandelijks het geïntegreerde trajectplan, vermeld in punt 5°, opvolgen, met mogelijke bijsturing in overleg met de deelnemer;
8° een gemotiveerd eindadvies aan de VDAB opstellen over het toekomstperspectief van de deelnemer op het vlak van betaalde beroepsarbeid. Dat eindadvies wordt geregistreerd in het persoonlijke bestand van de deelnemer op het elektronische platform;

Originele versie

9° het gemotiveerde eindadvies, vermeld in punt 8°, samen met de deelnemer bespreken en mogelijke vervolgstappen na het activeringstraject aanreiken.

De Vlaamse Regering kan de minimale opdrachten, vermeld in het eerste lid nader bepalen en bijkomende opdrachten vastleggen.

Art. 16. Het casemanagementteam stelt een geïntegreerd trajectplan wordt vast in een schriftelijke overeenkomst. Het geïntegreerde trajectplan omvat minimaal al de volgende informatie:

1° de identiteitsgegevens van de deelnemer en van het casemanagementteam;
2° de aanvangsdatum van het activeringstraject en de vermoedelijke duur ervan;
3° de omschrijving, inhoud en doelstelling van het activeringstraject;
4° de afgesproken acties in het activeringstraject en de betrokken dienstverleners;
5° de rechten en plichten van de partijen;
6° de periodiciteit van de evaluaties.

Art. 17. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet verkrijgen de casemanager Werk en de casemanagers Zorg voor de uitvoering van de opdrachten als lid van het casemanagementteam een compensatievergoeding.

De Vlaamse Regering bepaalt het maximale bedrag en de modaliteiten van de compensatievergoeding.

Afdeling 4. Netwerkcoördinator en netwerk van dienstverleners

Art. 18. §1. De Vlaamse Regering mandateert in het kader van de openbaredienstverplichting netwerkcoördinatoren om de opdrachten, vermeld in artikel 19, uit te voeren.

De netwerkcoördinator voldoet aan al de volgende mandaatvoorwaarden:

1° hij vertegenwoordigt een netwerk van dienstverleners dat minimaal is samengesteld uit:
   a) een Centrum Algemeen Welzijnswerk;
   b) een of meer werkactoren, die gemandateerd zijn conform het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding;
   c) een of meer maatwerkbedrijven als vermeld in artikel 4 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;
   d) een of meer van de volgende welzijns- en zorgvoorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg:
      1) een psychiatrisch ziekenhuis;
      2) een centrum voor geestelijke gezondheidszorg;
      3) een initiatief van beschut wonen;
      4) een revalidatiecentrum;
   e) een of meer VAPH-voorzieningen;
   f) een of meer OCMW's;
2° hij toont aan dat het netwerk van dienstverleners, vermeld in punt 1°, de uitvoering van de activeringstrajecten kan verzekeren in het volledige werkingsgebied;
3° hij toont aan dat:

Originele versie

a) de dienstverleners, vermeld in punt 1°, die acties ondernemen in het kader van de begeleiding naar en op een werkvloer over een mandaat kosteloze arbeidsbemiddeling vermeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding beschikken;
b) de dienstverleners, vermeld in punt 1°, a) tot en met f), beschikken over professionele deskundigheid op het vlak van de activeringstrajecten;
c) de dienstverleners, vermeld in punt 1°, a) tot en met f), bereid zijn tot gegevensdeling als vermeld in artikel 24.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder het werkingsgebied, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder professionele deskundigheid als vermeld in het tweede lid, 3°, b), wordt verstaan.

De Vlaamse Regering kan aanvullende mandaatvoorwaarden bepalen.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat en bepaalt de duur ervan.

Art.19. De netwerkcoördinator heeft in het kader van de openbaredienstverplichting minimaal de volgende opdrachten:
1° hij stemt bij de ontvangst van en tijdens het activeringstraject af met het casemanagementteam over de uitvoering van het geïntegreerde trajectplan, vermeld in artikel 16;
2° hij voorziet in een vlotte uitvoering van het geïntegreerde trajectplan, vermeld in artikel 16, en doet daarvoor een beroep op het netwerk van dienstverleners;
3° hij voorziet in de monitoring van de uitvoering van de geïntegreerde trajectplannen, vermeld in artikel 16, op het niveau van het werkingsgebied door een beroep te doen op en af te stemmen met de verschillende dienstverleners van het netwerk;
4° hij houdt toezicht op de aanwending van de compensatievergoeding, vermeld in artikel 21, voor de dienstverleners die bij het activeringstraject betrokken zijn;
5° hij is belast met de uitbetaling van de compensatievergoeding, vermeld in artikel 21, aan de dienstverleners van het netwerk dat hij vertegenwoordigt, vermeld in artikel 18;
6° hij ziet erop toe dat de compensatievergoeding gemonitord wordt over alle activeringstrajecten heen in het werkingsgebied.

De Vlaamse Regering kan de minimale opdrachten van de netwerkcoördinator nader bepalen en uitbreiden.

Art. 20. De mandaatbeslissing, vermeld in artikel 18, vermeldt minimaal al de volgende informatie:
1° de identiteitsgegevens van de netwerkcoördinator en van de dienstverleners die tot het netwerk behoren;
2° de verbintenissen van de partijen, waaronder:
a) de omschrijving van de opdrachten in de activeringstrajecten;

Originele versie

b) de toekenning van een compensatievergoeding als vermeld in artikel 21, met opgave van de voorwaarden en de doeleinden waarvoor de vergoeding wordt toegekend;
c) de verantwoordelijkheden en de engagementen van de partijen;
3° de parameters om de compensatievergoeding te berekenen en een regeling voor overcompensatie;
4° de duur van de toewijzing, die niet meer dan vijf jaar mag bedragen.

Art. 21. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet verkrijgt de netwerkcoördinator voor de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 19, een compensatievergoeding.

De Vlaamse Regering bepaalt het maximale bedrag van de compensatie op basis van de volgende parameters:
1° de compensatie is niet hoger dan nodig om de kosten van de uitvoering van de openbaredienstverplichting, vermeld in artikel 19, volledig of gedeeltelijk te dekken, rekening houdend met de opbrengsten;
2° de maximale compensatie wordt vastgesteld op basis van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben gemaakt.

De Vlaamse Regering vermijdt bij het bepalen van het bedrag van de compensatie, vermeld in het tweede lid, dat de compensatie een economisch voordeel bevat waardoor de gecompenseerde ondernemingen ten opzichte van concurrerende ondernemingen kunnen worden bevoordeeld.

Art. 22. Andere tegemoetkomingen dan de tegemoetkomingen die verkregen worden met toepassing van dit decreet bij de uitvoering van de acties van het geïntegreerde trajectplan, vermeld in artikel 16, worden in mindering gebracht van de compensatievergoeding, vermeld in artikel 21.

De Vlaamse Regering kan de vormen van tegemoetkomingen, vermeld in het eerste lid, nader bepalen.

Afdeling 5. Evaluatie en eindadvies

Art. 23. Het casemanagementteam voert op het einde van het activeringstraject een evaluatie uit en registreert het eindverslag en het gemotiveerde eindadvies in het persoonlijke bestand van de deelnemer op het elektronische platform.

Het eindverslag bevat minimaal al de volgende elementen:
1° de beschrijving van de acties tijdens het traject;
2° de resultaten van de acties tijdens het traject;
3° de informatie van het casemanagementteam;
4° de informatie van de betrokken dienstverleners;
5° een neerslag van het gesprek tussen de deelnemer en het casemanagementteam.

Originele versie

Afdeling 6. Registratie en gegevensdeling

Art. 24. Het casemanagementteam en de dienstverleners registreren de acties die ze ondernemen in het kader van het activeringstraject, in het persoonlijke bestand van de deelnemer op het elektronische platform.

Art. 25. De VDAB verwerkt de persoonsgegevens van de kandidaat-deelnemer en van de deelnemer aan een activeringstraject om de beslissing tot deelname en de voortgang tijdens een activeringstraject op te volgen. De volgende gegevens worden verwerkt:

1° de identificatiegegevens;
2° het studie- en het beroepsverleden;
3° de beroepskwalificaties, de ervaring en de verworven competenties;
4° het noodzakelijke diagnostische materiaal van de kandidaat-deelnemer aan een activeringstraject dat voorhanden is, met het oog op een mogelijke deelname aan een activeringstraject;
5° de elementen om de afstand tot de arbeidsmarkt, de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt en de randvoorwaarden die een belemmering zijn bij de zoektocht naar werk in te schatten;
6° de noodzakelijke informatie met het oog op arbeidsbemiddeling, de begeleiding en de opleiding voor een inschakeling op de arbeidsmarkt na een activeringstraject.

De VDAB treedt op als verwerkingsverantwoordelijke, als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, en wisselt persoonsgegevens uit met de casemanagers en de dienstverleners die betrokken zijn bij het activeringstraject. Voor de voormelde gegevensuitwisseling gebruiken de VDAB, de casemanagers en de dienstverleners de volgende identificatiemiddelen:

1° het identificatienummer van het Rijksregister, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;
2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vermeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister opgenomen is.

Art. 26. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 25, eerste lid, van dit decreet, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden, vermeld in artikel 11 van dit decreet, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijken behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.

Afdeling 7. Handhaving en sancties

Art. 27. De Vlaamse Regering vermindert of vordert de compensatievergoeding, vermeld in artikel 17 en 21, terug als de netwerkcoördinator, de casemanagers Zorg of de

Originele versie

casemanager Werk de opdrachten, vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, en de mandaatvoorwaarden, vermeld in artikel 13, 14 en artikel 18, niet of onvoldoende naleven.

De Vlaamse Regering neemt de beslissing, vermeld in het eerste lid, nadat de betrokken partij de gelegenheid heeft gekregen om haar verweermiddelen voor te leggen. De Vlaamse Regering bepaalt de hoorprocedure.

Art. 28. De Vlaamse Regering kan de mandaatbeslissing schorsen of intrekken als de casemanagers Zorg, de casemanager Werk of de netwerkcoördinator de opdrachten, vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten, en de mandaatvoorwaarden vermeld in artikel artikel 13, 14 en artikel 18, wetens en willens niet naleven.

De Vlaamse Regering kan de beslissing, vermeld in het eerste lid, alleen nemen nadat de betrokken partij de gelegenheid heeft gekregen om haar verweermiddelen voor te leggen. De Vlaamse Regering bepaalt de hoorprocedure.

Hoofdstuk 5. Arbeidsmatige activiteiten

Art. 29. Het aanbod van arbeidsmatige activiteiten en de invulling van de begeleiding wordt door de Vlaamse Regering nader gedefinieerd.

De Vlaamse Regering bepaalt de minimale kwaliteitsvoorwaarden voor het aanbod van arbeidsmatige activiteiten.

Art. 30. Deelname aan arbeidsmatige activiteiten is mogelijk voor onbepaalde duur tenzij de evaluatie uitwijst dat deelname niet meer nodig of opportuun is.

De Vlaamse Regering bepaalt de doelgroep voor deelname aan arbeidsmatige activiteiten nader en kan de toegangsvoorwaarden bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de deelname aan arbeidsmatige activiteiten wordt geëvalueerd.

Art. 31. De Vlaamse Regering bepaalt erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor het aanbod van arbeidsmatige activiteiten.

De Vlaamse Regering wijst de dienst of de diensten van de Vlaamse administratie aan die zijn belast met de subsidiëring van de arbeidsmatige activiteiten.

Art. 32. De dienst of de diensten die de Vlaamse Regering conform artikel 31 van dit decreet aanwijst om arbeidsmatige activiteiten te subsidiëren, treden op als verwerkingsverantwoordelijke, als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens van de deelnemers arbeidsmatige activiteiten om de deelname aan de arbeidsmatige activiteiten en de evaluatie op te volgen.

Art. 33. De volgende persoonsgegevens worden verwerkt voor de subsidiëring van de arbeidsmatige activiteiten:

Originele versie

1° de identificatiegegevens van de deelnemers arbeidsmatige activiteiten, met inbegrip van de eventuele evaluatie voor deelname;
2° de identificatiegegevens van de begeleiders arbeidsmatige activiteiten;
3° de start- en einddatum van de arbeidsmatige activiteiten.

Voor de gegevensuitwisseling, vermeld in het eerste lid, gebruiken de diensten de volgende identificatiemiddelen:
1° het identificatienummer van het Rijksregister, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;
2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vermeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister opgenomen is.

Art. 34. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 33, eerste lid, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de beoogde doeleinden vermeld in artikel 33 van dit decreet, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.

Hoofdstuk 6. Toezicht en handhaving

Art. 35. Met behoud van de toepassing van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid, worden het toezicht en de controle op de uitvoering van de hoofdstukken 4, 5 en 7 van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, uitgeoefend conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Hoofdstuk 7. Ondersteunende of aanvullende dienstverlening

Art. 36. De Vlaamse Regering kan binnen de perken van de begrotingskredieten een subsidie verlenen aan organisaties die ondersteunende of aanvullende dienstverlening verrichten in het kader van dit decreet.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder ondersteunende of aanvullende dienstverlening, vermeld in het eerste lid, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de subsidieperiode, de subsidievoorwaarden en de aanvraagprocedure.

Hoofdstuk 8. Rapportering

Originele versie

Art. 37. De VDAB en de diensten die de Vlaamse Regering aanwijst voor de subsidiëring van de werk- en zorgtrajecten rapporteren minstens één keer per jaar aan de Vlaamse Regering over de werking van de werk- en zorgtrajecten in de verschillende werkingsgebieden.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

Art. 38. In artikel 2, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 oktober 2021, wordt punt 36° vervangen door wat volgt:

"36° hoofdstukken 4, 5 en 7 van het decreet van XXX over de werk- en zorgtrajecten;".

Hoofdstuk 10. Slotbepalingen

Art. 39. Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, gewijzigd bij de decreten van 19 januari 2018, 8 juni 2018 en 15 februari 2019, wordt opgeheven.

Art. 40. Dit decreet treedt in werking op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid,

Wouter BEKE

Originele versie

Vlaamse overheid

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2022/014 van 15 februari 2022

over

tekst	voorontwerp van decreet
van	de Vlaamse Regering
titel	over de werk- en zorgtrajecten
roepnaam	(wijzigingsdecreet werk- en zorgtrajecten)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 21 januari 2022

Originele versie

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies 24 januari 2022 van mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, ontvangen door de VTC op 24 januari 2022;

Brengt op 18 februari 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Werk (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorontwerp van decreet *over de werk- en zorgtrajecten* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten gaf uitvoering aan een engagement uit het toenmalige Vlaamse Regeerakkoord 2009-2014 waarin een aangepaste aanpak voor werkzoekenden die ver van de arbeidsmarkt afstaan en een verbetering van de situatie van (ex-)psychiatrische patiënten op het vlak van werk werden vooropgesteld.

4. Het decreet over de werk- en zorgtrajecten[1] voorziet in een **aanbod voor personen die niet, niet meer of nog niet betaald aan het werk kunnen omwille van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen**. Het Ontwerp wil in een aanbod voorzien van activeringstrajecten als een voorbereiding op betaald werk, arbeidsmatige activiteiten op een continuüm van participatie naar activering en onthaaltrajecten via het Geïntegreerd Breed Onthaal om **onderbescherming tegen te gaan**. Onderbescherming is een situatie waarbij burgers hun sociale grondrechten niet gerealiseerd zien. Ze beschikken wel over rechten, maar kunnen die in de praktijk niet realiseren. Het aanbod via het decreet houdende de werk- en zorgtrajecten werd via onderzoeken in kader van Viona en het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin geëvalueerd.

5. In het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten werd ook de decretale basis gelegd voor **trajecten maatschappelijke oriëntatie**. Aan deze decretale bepalingen werd tot op vandaag geen concrete regelgevende uitvoering gegeven maar er werd geopteerd voor een operationalisering via de pilootprojecten binnen het samenwerkingsverband van het Geïntegreerd Breed Onthaal, dat verankerd is in het decreet lokaal sociaal beleid. Deze pilootprojecten gingen van start op 1 juni 2018.

6. De maatregelen die hier ontwikkeld werden, zetten in op het ondersteunen van de optimale participatie van de persoon met medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken aan de samenleving, indien mogelijk ook naar participatie op de arbeidsmarkt. Om de decretale bepalingen voor deze maatregelen te wijzigen wordt wetgevingstechnisch de voorkeur aan een nieuw decreet gegeven. Dit verhoogt de leesbaarheid van de regelgeving.

7. In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 om het aantal werk- en zorgtrajecten uit te breiden in functie van de noodzaak en binnen het voorziene groeipad worden een **aantal wijzigingen en verbeteringen** aangebracht om de uitvoering van de werk- en zorgtrajecten te optimaliseren. De opstellers van het Ontwerp willen de decretale bepalingen voor de activeringstrajecten meer toekomstbestendig maken en in de nodige bepalingen voorzien om de **uitwisseling en verwerking van persoonsgegevens** mogelijk te maken, rekening houdende met de algemene verordening gegevensbescherming.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:

- de (kandidaat-) deelnemers: personen voor wie betaalde beroepsarbeid niet, niet meer of nog niet mogelijk is door een of meer belemmeringen van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard en die (zouden) kunnen deelnemen aan werk- en zorgtrajecten (artikel 3 van het Ontwerp);
- de hulpverleners,

en dat het minstens de volgende gegevens betreft:

- de identificatiegegevens;
- het studie- en het beroepsverleden;
- de beroepskwalificaties, de ervaring en de verworven competenties;

[1] Werk- en zorgtrajecten bieden een mogelijkheid om niet-beroepsactieve burgers die nog niet bij VDAB zijn ingeschreven te bereiken door de samenwerking met welzijns- en zorgvoorzieningen.

Originele versie

- het noodzakelijke diagnostische materiaal van de kandidaat-deelnemer aan een activeringstraject dat voorhanden is, met het oog op een mogelijke deelname aan een activeringstraject;
- de elementen om de afstand tot de arbeidsmarkt, de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt en de randvoorwaarden die een belemmering zijn bij de zoektocht naar werk in te schatten;
- de noodzakelijke informatie met het oog op arbeidsbemiddeling, de begeleiding en de opleiding voor een inschakeling op de arbeidsmarkt na een activeringstraject.

9. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatie- en contactgegevens en dus gaat het om de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

10. In het Ontwerp worden de verwerking van persoonsgegevens in het onthaaltraject en in het activeringstraject behandeld.

11. De VTC verwijst naar haar bedenkingen in de adviezen VTC/A/W/2020/04[2] en VTC/A/2020/08[3].

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

12. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.

13. Het Ontwerp of de Memorie van Toelichting vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond "voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust" omdat de gegevensverwerking expliciet geregeld wordt voor de verschillende verantwoordelijken.

14. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM[4], artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen[5] van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn. [6]

---

[2] Advies wetgeving Vlaamse Toezichtcommissie nr. 2020/04 van 18 februari 2020 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding", wat betreft de activerings-, loopbaan- en dataregie (https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2020_04_advies.pdf).

[3] Advies Vlaamse Toezichtcommissie nr. 2020/08 van 8 september 2020 over de conceptnota VDAB als data-, loopbaan-, en activeringsregisseur op de Vlaamse arbeidsmarkt en timing en proces van de verdiepingsdecreten (https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_2020_08_advies.pdf)

[4] Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

[5] Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking")5;
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden5;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)5.

[6] EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18

Originele versie

15. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG[7], die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven sensu stricto, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn[8]. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

16. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden voor die elementen.

17. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

18. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van **persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG**, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen, de gegevens van medische, mentale, psychische, psychiatrische aard.

19. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9, AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van artikel 9, WVG dat aangeeft welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:

- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

20. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

21. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

Originele versie

---

november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., "*L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparance et contrôle*" , Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

[7] "c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;"

[8] Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

22. De volgende doeleinden worden in artikel 5 van het Ontwerp vermeld in het kader van een onthaaltraject: de identificatie, de contactopname en de hulpverlening in het onthaaltraject.

23. Voor de mededeling van de gegevens door de VDAB aan andere instanties (zie verder) worden de doeleinden verder verduidelijkt in het tweede lid van hetzelfde artikel:

> *"Om de persoon, vermeld in artikel 4, eerste lid, van dit decreet, te contacteren om een onthaaltraject op te starten om een brede vraagverheldering te doen op de verschillende levensdomeinen, om rechten te verkennen en te realiseren, en om waar nodig toe te leiden naar de meest gepaste hulpververlening"*

24. In de afdeling 6 "Registratie en gegevensdeling", wordt bepaald welke gegevens door de VDAB in het persoonlijke bestand worden verwerkt en het doel daarvan: om de beslissing tot deelname en de voortgang tijdens een activeringstraject op te volgen.

25. De doeleinden zijn dan welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.

26. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.

4. Verantwoordelijkheid

27. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

28. Hoofdstuk 3 van het Ontwerp behandelt de onthaaltrajecten. In dat kader legt artikel 4 van het Ontwerp vast wie de verwerkingsverantwoordelijken zijn: VDAB en een samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal (GBO)[9]:

> ***"Art. 4.*** *De VDAB kan de personen, vermeld in artikel 3, voor wie de VDAB inschat dat het overige aanbod van werk- en zorgtrajecten nog niet voldoende de problematieken van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard kan stabiliseren, doorverwijzen naar GBO. De VDAB bezorgt daarbij de persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid aan het GBO.*
>
> *De VDAB en het GBO zijn samen verwerkingsverantwoordelijke vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de doorgifte van de persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid van dit decreet. Het GBO is de verwerkingsverantwoordelijke vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor alle andere verwerking van de*

Originele versie

[9] Het Geïntegreerd Breed Onthaal is een samenwerkingsverband tussen minimaal het OCMW, het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk en de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen en is verankerd in artikel 9 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid.

https://www.departementwvg.be/welzijn-en-samenleving/gbo: "*De weg vinden naar de juiste hulp is voor veel mensen niet gemakkelijk. Vaak weten ze niet bij welke instantie ze terechtkunnen met hun vraag. Ze hollen van het kastje naar de muur en overal moeten ze hun verhaal opnieuw doen. Daar brengt het geïntegreerd breed onthaal (GBO) verandering in.*

Het GBO zorgt ervoor dat mensen zonder omwegen bij de juiste hulp belanden. Het GBO wil iets doen aan onderbescherming en nauw aansluiten bij de vragen en noden van mensen. Ze is gericht op twee belangrijke doelstellingen:

- het realiseren van een toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening

- het tegengaan van onderbescherming.

In het GBO bundelen het OCMW, het centrum algemeen welzijnswerk (CAW) en de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen (DMW) de krachten om beter samen te werken om die doelstellingen te realiseren. Hiervoor stemmen ze ook af met andere lokale basis- of faciliterende actoren (o.a. samenlevingsopbouw, armoedeverenigingen, huisartsen, thuiszorgdiensten …) én met het meer gespecialiseerde begeleidingsaanbod."

persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid, van dit decreet, van de personen, vermeld in artikel 4 van dit decreet."

29. De VTC is van oordeel dat een GBO eigen doelstellingen heeft en niet samen met de VDAB de persoonsgegevens verwerkt. (zie verder i.v.m. de mededeling van VDAB aan het GBO).

30. Wat het statuut van het GBO betreft, bepaalt artikel 9 van het van het decreet van 9 februari *2018 betreffende het lokaal sociaal beleid* het volgende:

> *"**Artikel 9.** Het lokaal bestuur maakt werk van een maximale toegankelijkheid van de lokale sociale hulp- en dienstverlening voor de bevolking en besteedt daarbij bijzondere aandacht aan onderbescherming.*
> *Daartoe bouwt het lokaal bestuur een Sociaal Huis uit. Het Sociaal Huis moet een herkenbaar lokaal aanspreekpunt zijn voor burgers met betrekking tot het aanbod van lokale sociale hulp- en dienstverlening. Vanuit dit Sociaal Huis wordt, onder regie van het lokale bestuur, een samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal gerealiseerd dat minstens het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, het erkende centrum voor algemeen welzijnswerk en de erkende diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen omvat.*
> *Het lokaal bestuur kan het geïntegreerd breed onthaal ook realiseren in samenwerking met andere lokale besturen."*

31. De VTC leidt hieruit af dat het niet het GBO, maar het bestuur (of een samenwerkingsverband van besturen) is, dat verwerkingsverantwoordelijke is aangezien het doel ("regie") en middelen (ondersteuning van het GBO) van de verwerking zal (mee) bepalen, dit voor zover het bestuur (voor het GBO) zelf persoonsgegevens zal verwerken en niet enkel de eraan deelnemende instanties afzonderlijk.

32. Artikel 25 van het Ontwerp bepaalt dat de VDAB optreedt als verwerkingsverantwoordelijke voor het verwerken van de persoonsgegevens om de beslissing tot deelname en voortgang tijdens het activeringstraject op te volgen.

33. In afdeling 4 van het Ontwerp is er sprake van een netwerk van dienstverleners. De VTC gaat ervan uit dat deze enkel in opdracht van het GBO of de deelnemers ervan persoonsgegevens verwerken en dus als verwerkers kunnen worden beschouwd zoals bedoeld in de AVG (zie verder onder beveiligingsmaatregelen).

34. De AVG legt de aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming (artikel 37 AVG)[10] op als ook het e-govdecreet. Gezien de verschillende gegevensstromen, zou de rol (niet de aanstelling) van de **functionaris** voor de gegevensbescherming best verankerd worden in de regelgeving.

35. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)[11] voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

Originele versie

[10] Zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/functionaris-voor-gegevensbescherming
- Aanbeveling nr. 04/2017 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna "CBPL") (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-04-2017.pdf)
- Richtlijnen Groep 29 (WP 243) (http://vtc.corve.be/docs/WP29_DPO.pdf)

[11] Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia
- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb
- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf)

36. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**[12] met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG. De VTC verwijst in dit kader naar het punt 3) van die lijst:

> 3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG310, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

5. Minimale gegevensverwerking

37. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

38. De categorieën **betrokkenen** zijn zoals al vermeld werd:

- (kandidaat-)deelnemers: personen voor wie betaalde beroepsarbeid niet, niet meer of nog niet mogelijk is door een of meer belemmeringen van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard[13] en die (zouden) kunnen deelnemen aan werk- en zorgtrajecten (artikel 3 van het Ontwerp) en meer specifiek de personen die doorverwezen worden naar het GBO, met name personen voor wie de VDAB inschat dat het overige aanbod van werk- en zorgtrajecten nog niet voldoende de problematieken van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard kan stabiliseren (artikel 5).[14]
- de hulpverleners.

39. Wat de categorieën **persoonsgegevens** betreft, vermeld artikel 5 van het Ontwerp volgende in het kader van het onthaaltraject:

- de voornaam, de achternaam, het adres, het mailadres, het telefoonnummer en de geboortedatum van de persoon, vermeld in artikel 4, eerste lid van het Ontwerp;
- de contactgegevens van de hulpverlener in kwestie.

Originele versie

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf)

[12] Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

[13] In de memorie als volgt omschreven: mensen met een MMPPS problematiek (die momenteel geen betaald werk kunnen verrichten omwille van die MMPPS problemen)

[14] In de Toelichting wordt deze groep betrokkenen verder verduidelijkt door te stellen dat de belemmeringen van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard waarmee de persoon geconfronteerd wordt, dermate ernstig moeten zijn dat een persoon op dit ogenblik niet in aanmerking komt voor bemiddeling of beroepsopleiding. Anderzijds beschikt de persoon over voldoende draagkracht om dergelijke acties binnen een werk- en zorgtraject te ondernemen.

40. In het kader van het activeringstraject[15] bepaalt artikel 9 van het Ontwerp op basis van welke gegevens een deelnemer kan deelnemen aan een activeringstraject[16]:

> *"**Art. 9.** De VDAB beslist of de kandidaat-deelnemer kan deelnemen aan een activeringstraject op basis van de volgende gegevens:*
> *1° een inschatting van de medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problematieken, en bijkomende factoren die de kandidaat-deelnemer verhinderen om betaalde beroepsarbeid uit te voeren;*
> *2° een inschatting van de doorgroeimogelijkheden tijdens een activeringstraject.*
>
> *De VDAB registreert de beslissing in het persoonlijke bestand van de kandidaat-deelnemer op het elektronische platform."*

41. In artikel 25 van het Ontwerp wordt opgesomd welke categorieën van persoonsgegevens in het persoonlijk bestand[17] worden opgenomen:

- de identificatiegegevens;
- het studie- en het beroepsverleden;
- de beroepskwalificaties, de ervaring en de verworven competenties;
- het noodzakelijke diagnostische materiaal van de kandidaat-deelnemer aan een activeringstraject dat voorhanden is, met het oog op een mogelijke deelname aan een activeringstraject;
- de elementen om de afstand tot de arbeidsmarkt, de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt en de randvoorwaarden die een belemmering zijn bij de zoektocht naar werk in te schatten;
- de noodzakelijke informatie met het oog op arbeidsbemiddeling, de begeleiding en de opleiding voor een inschakeling op de arbeidsmarkt na een activeringstraject.

42. De Toelichting geeft hierbij de volgende uitleg: het is belangrijk dat, indien de persoon al in begeleiding is bij een welzijns- en zorgvoorziening, deze informatie ook gedeeld kan worden, in functie van de beslissing tot deelname aan een activeringstraject en eventuele verdere ondersteuning tijdens de bemiddeling. Op deze manier wordt voorkomen dat de persoon nogmaals zijn of haar verhaal moet doen en dat de VDAB van een wit blad moet vertrekken.

43. Op basis van bijkomende uitleg van de adviesvrager[18] blijkt dat wordt voorzien in een procedure zodat met medeweten van de persoon én met ondertekende documenten relevante informatie kan gedeeld worden door de welzijns- en zorgvoorzieningen die de betrokkene bijstaan bij zijn aanvraag, waardoor de inschatting door de VDAB sneller, beter en efficiënter kan verlopen. De VTC adviseert deze verduidelijking in de toelichting op te nemen, zodat het duidelijk is wat de oorsprong van de informatie kan zijn.

44. De VTC is van oordeel dat er voldaan kan worden aan het principe van de minimale gegevensverwerking en dat eventuele verdere precisering aan de Vlaamse Regering kan opgedragen worden.

45. Wat de instanties die **toegang** hebben betreft, vermeldt artikel 5 van het Ontwerp het volgende:

> *"Om de persoon, vermeld in artikel 4, eerste lid, van dit decreet, te contacteren om een onthaaltraject op te starten om een brede vraagverheldering te doen op de verschillende levensdomeinen, om*

Originele versie

[15] De activeringstrajecten zijn voortrajecten die maximaal 18 maanden kunnen duren waarin de drempels op vlak van begeleiding op en naar een werkvloer en drempels op vlak van medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problemen worden geremedieerd of gestabiliseerd. Een casemanager Werk en een casemanager Zorg tekenen samen met de deelnemer een traject uit; de acties binnen het traject worden via een gemengd netwerk van dienstverleners uit werk, sociale economie, zorg en welzijn, vertegenwoordigd door een penhouder, uitgevoerd (Toelichting p. 5)

[16] De VDAB maakt gebruik van een tool op basis van ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health) waarmee het functioneren van de persoon in kaart wordt gebracht.

[17] De toepassing "Mijn loopbaan".

[18] Mail van 4 februari 2022.

rechten te verkennen en te realiseren, en om waar nodig toe te leiden naar de meest gepaste hulpverlening, mag de VDAB de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid bezorgen aan de volgende welzijns- en zorgvoorzieningen die deel uitmaken van het GBO:
1° het OCMW;
2° het Centrum Algemeen Welzijnswerk;
3° de dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds, vermeld in artikel 19 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019.

46. In het Ontwerp wordt dus specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens: van VDAB aan het Bestuur (GBO) en van de VDAB aan de deelnemers aan het GBO (volgens artikel 5, zoals hiervoor besproken. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-Govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

47. Aan de andere kant wordt in artikel 25 van het Ontwerp vastgelegd dat de VDAB zelf persoonsgegevens uitwisselt met de casemanagers en de dienstverleners die betrokken zijn bij het activeringstraject. Daarbij wordt een decretale basis gecreëerd voor het gebruik van het rijksregisternummer en het INSZ als sleutel voor die gegevensuitwisseling - die volgens de VTC op basis van een verwerkersrelatie gebeurt. Voor zover de dienstverleners de gegevens voor eigen doeleinden zouden willen gebruiken en dus als verwerkingsverantwoordelijke optreden, moeten daarvoor protocollen worden gesloten op grond van artikel 8 van het e-govdecreet.

48. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

49. De **bewaartermijn** betreft, wordt vastgelegd in artikel 6 van het Ontwerp voor het onthaaltraject en in artikel 26 voor het activeringstraject:

> *"Art. 6. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid, van dit decreet, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden, vermeld in artikel 5, tweede lid van dit decreet met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan twaalf maanden na afloop van het onthaaltraject."*
> *"Art. 26. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 25, eerste lid, van dit decreet, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden, vermeld in artikel 11 van dit decreet, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijken behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.*

50. Wat artikel 6 betreft, is de VTC van oordeel dat de bewaartermijn zo beperkt wordt tot wat noodzakelijk is.

51. De motivering van de bewaartermijn zoals opgenomen in artikel 26 is de VTC niet helemaal duidelijk. Ze beveelt dan ook aan om die te verduidelijken.

6. Juistheid

52. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).

53. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan om die op te nemen, eventueel door te verwijzen naar bestaande regelingen.

Originele versie

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

54. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

55. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 54, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

56. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

57. In artikel 8 en 9 van het Ontwerp wordt bepaald dat de VDAB de gegevens van de kandidaat-deelnemer en de beslissing of deze kan deelnemen aan het activeringstraject in het persoonlijke bestand van de kandidaat-deelnemer registreert op het elektronische platform. Daarmee wordt bedoeld (zie definities): het persoonlijke bestand op het elektronische platform, vermeld in artikel 22/2 van het decreet van 7 mei 2004 *tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding*. Ook het trajectplan en eindadvies aan de VDAB opstellen over het toekomstperspectief worden daarin opgenomen (artikel 15 van het Ontwerp) en het eindverslag en het gemotiveerde eindadvies (artikel 23) en alle acties van het casemanagementteam en de dienstverleners (artikel 24).

58. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens niet duidelijk afgebakend zijn en het mogelijk bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft, een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.

59. De VTC beoordeelt het positief dat de decreetgever al rekening heeft gehouden met de nood aan beveiligingsmaatregelen (Artikel 6, tweede lid):

> *"De verwerkingsverantwoordelijken nemen gepaste technische en organisatorische maatregelen om de persoonsgegevens en de verwerking ervan te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking."*

60. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

61. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling[19] ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen[20] die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De

[19] Aanbeveling CBPL nr. 01/2013
(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf)

[20] Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf)

Originele versie

VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer[21] en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom[22].

62. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker (zie hiervoor ondermeer over de ondersteuningsnetwerken) dan wijst de VTC op volgende vereisten:

- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
- aanstellen van een DPO door de verwerker;
- aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.

63. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover[23].

64. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren[24].

III. BESLUIT

65. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de correcte rechtsgrond aangeven, eventueel in de Memorie van Toelichting (luik 1);
- herbekijken welke instantie verwerkingsverantwoordelijke is (luik 4);
- een GEB uitvoeren (luik 4);
- in de toelichting verduidelijken volgens welke procedure persoonsgegevens door de welzijns- en zorgvoorzieningen aan de VDAB kunnen worden gegeven;
- de bewaartermijn van de gegevens beter motiveren of reduceren (luik 5);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7);
- de nodige beveiligingsmaatregelen implementeren (luik 8).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door:Hans Graux (Signature)
Getekend op:2022-02-16 13:43:47 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Originele versie

[21] Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

[22] *Audit trailing* of *beveiligd controlespoor*.

[23] https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud

[24] Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

Advies ontwerpdecreet werk- en zorgtrajecten

Advies op vraag van Mevrouw Hilde Crevits, minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Online versie

Datum van publicatie: 1 maart 2022
Contactpersoon: Johan Vermeiren | johan@noozo.be

noozo
VLAAMSE ADVIESRAAD HANDICAP

Noozo | info@noozo.be | 02 274 00 31 | www.noozo.be
Vooruitgangstraat 323 bus 7, 1030 Brussel
Ondernemingsnr. 0778291475 | RPR Brussel

Vlaanderen
verbeelding werkt

1. Samenvatting

NOOZO erkent het belang van een goed decreet voor werk- en zorgtrajecten. Het decreet voorziet in drie mogelijke oplossingen voor wie nog niet betaald kan werken omwille van een medische, verstandelijke, psychische of sociale beperking.

- Een activeringstraject: stage en andere ondersteuning om tot voldoende arbeidsvaardigheden te komen.
- Arbeidsmatige activiteiten: niet betaald werk dat inzet op andere voordelen van een job.
- Doorverwijzing naar geïntegreerd breed onthaal om problemen op het terrein van welzijn op te lossen.

Er zitten een aantal sterke punten in het decreet:

- De werk- en zorgtrajecten zijn losgekoppeld van de soort van uitkering. Het decreet zet erop in om ook mensen te bereiken die een andere uitkering dan de RVA-uitkering ontvangen.
- De werkvormen worden goed onderscheiden.
- Er wordt ingezet op sterkere begeleidingsteams voor vijf jaar.
- Er wordt aan de slag gegaan met een aantal conclusies uit voorafgaand onderzoek.

Met dit advies doen we aanbevelingen die het decreet en de uitvoering ervan moeten versterken:

- Voorzie een betere inbedding in de doelstellingen van het VN-Verdrag handicap dat inzet op maximale kansen op de open arbeidsmarkt.
- Bouw mechanismen in het decreet zodat er meer wordt ingezet op de profit en social-profit in gewone bedrijven. De focus ligt nu nog te sterk op tewerkstelling in maatwerkbedrijven.

Originele versie

- Stem dit decreet beter af op het decreet individueel maatwerk. Dit kan door:
    - Maak het mogelijk dat wie in het kader van individueel maatwerk tijdelijk in een situatie komt van onmogelijkheid tot betaald werk, op dezelfde plaats aan de slag blijft met een 100% loonsubsidie en afdoende begeleiding.
    - Neem in de netwerken van de activeringstrajecten ook een vertegenwoordiging op van de begeleiders bij individueel maatwerk.
    - Maak begeleiding op langere termijn door dezelfde coach mogelijk. Hiervoor is het nodig om het decreet werk- en zorgtrajecten en individueel maatwerk op elkaar af te stemmen. Betrek hierbij ook het kader dat jobcoaching regelt.
    - Voer zoals bij individueel maatwerk het gebruik van dynamische ondersteuningsplannen in bij arbeidsmatige activiteiten en activeringstrajecten.
- Het luik arbeidsmatige activiteiten en onthaaltrajecten is weinig uitgewerkt in het decreet. Voorzie in het decreet specifiekere doelstellingen en werkingsprincipes. Inzet op inclusie, groeikansen en doorstroom zijn hierin belangrijk.
- Maak sterke en intensieve begeleiding mogelijk in alle trajecten.
- Voorzie een afdoende onkostenvergoeding voor de deelnemers bij arbeidsmatige activiteiten en activeringstrajecten. Dit gaat zowel over mobiliteit, kinderopvang en extra kosten omwille van handicap.
- Vergoed de deelnemers voor gepresteerde arbeid op een vergelijkbare manier als bij de individuele beroepsopleiding. Dit geldt zowel voor arbeidsmatige activiteiten als activering.
- Maak rechtstreekse doorverwijzing mogelijk naar andere actoren dan enkel geïntegreerd breed onthaal in welzijn.

  In Vlaanderen bestaan er maatregelen voor personen met een handicap in het kader van opleiding en bemiddeling, bijzondere

Originele versie

tewerkstellingsondersteunende maatregelen, collectief maatwerk en individueel maatwerk. Wanneer we deze maatregelen naast dit decreet over werk- en zorgtrajecten leggen, dan missen we een actielijn die inzet op de creatie van aangepast werk in inclusieve settings.

2. Situering

De minister van Werk en de minister van Welzijn leggen een ontwerp van decreet voor over werk- en zorgtrajecten. Het decreet vervangt het vorige decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten. De doelstellingen, doelgroep en achterliggende principes blijven dezelfde. Men wil een aantal verbeteringen realiseren die rekening houden met een drietal onderzoeken[i] op het terrein.

Het decreet voorziet drie soorten werk- en zorgtrajecten:

1. activeringstrajecten: gericht op mogelijkheid tot betaalde arbeid;
2. arbeidsmatige activiteiten: in afwachting van betaalde arbeid;
3. onthaaltrajecten via geïntegreerd breed onthaal (dat over heel Vlaanderen wordt uitgerold). Als er geen mogelijkheid is tot betaalde arbeid, dan wordt er toch voorzien in een vangnet (onder andere voor het beschermen van het inkomen en het zoeken naar dagbesteding).

Dit advies zet in op aanbevelingen die zowel gelden voor bijsturing van het decreet, uitvoering ervan in de navolgende uitvoeringsbesluiten als eventueel andere dan wetgevende initiatieven.

NOOZO werkte dit advies uit met ondersteuning van het Platform Handicap en Arbeid.

Originele versie

3. Meer duidelijkheid over de verschillende mogelijkheden

3.1 De doelstellingen

We vinden het positief dat met het decreet blijvend wordt ingezet op personen die uit de boot dreigen te vallen op de arbeidsmarkt. We mogen deze mensen niet aan hun lot overlaten. Een blijvende inzet op inschakeling in de samenleving is nodig. Het is goed dat op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren en de onderzoeken een beter onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende trajecten en er verbeteringen voor de uitvoering worden ingevoerd.

3.2 De doelgroep

We vinden het positief dat de doelgroep losstaat van het uitkeringenstatuut. De keuze om iedereen mee te nemen in het systeem van werk-zorg, ongeacht het uitkeringsstatuut, is voor ons van fundamenteel belang.

- Mensen met een RVA-uitkering die vastlopen in de bemiddeling krijgen een uitweg.
- Mensen met een andere uitkering (ziekte-uitkering, tegemoetkomingen, leefloon, arbeidsongevallen, …) komen ook in aanmerking.

De VDAB bepaalt of je in aanmerking komt voor een werk- en zorgtraject. Dit decreet laat toe dat de VDAB zorgt voor een doorverwijzing van alle personen die bij hen staan ingeschreven. We vinden dat het decreet het ook mogelijk moet maken om mensen in de andere uitkeringsstelsels die niet in de VDAB zijn ingeschreven, te bereiken. Doorverwijzing naar VDAB om toegang te krijgen tot deze trajecten kan een omweg zijn waarbij tijd en mogelijkheden verloren gaan. Dit kan mensen tegenhouden. Mensen worden bij de VDAB soms aan vergelijkbare screenings onderworpen en moeten er voor de zoveelste keer hun verhaal vertellen. Uit het onderzoek naar de activeringstrajecten blijkt dat een tijdige en passende begeleiding cruciaal is. Daarom stellen we

Originele versie

voor dat ook vanuit andere diensten dan de VDAB rechtstreeks naar werk- en zorgtrajecten kan doorverwezen worden. We denken hierbij onder andere aan re-integratiewerkingen in het kader van de ziekteverzekering. Uiteraard enkel als uit de screening blijkt dat er beroep gedaan wordt op het decreet werk-zorg. Voorwaarde is dat men hetzelfde screeningsinstrument ICF[ii] op een kwaliteitsvolle manier gebruikt. Dit spoor vraagt ook aanpassing van het samenwerkingsakkoord tussen RIZIV, VDAB, GTB en de mutualiteiten.

De doelgroep is "mensen met een medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematiek" die (nog) niet of niet meer in aanmerking komen voor betaald werk. De woordkeuze mentaal slaat vermoedelijk op verstandelijke handicap. In deze betekenis is het een verouderde woordkeuze. Het is beter het woord verstandelijk te gebruiken. Indien het woord zou slaan op psychische problematiek is het een herhaling.

3.3 Aanbevelingen

- Zet ook in op het bereiken van mensen met een andere dan RVA-uitkering en die nog niet door de VDAB bereikt worden.
- Maak het mogelijk om door te verwijzen vanuit andere diensten dan de VDAB mits gebruik van hetzelfde screeninginstrument ICF. Op korte termijn kan het concreet gaan over werkingen re-integratie in het kader van de ziekteverzekering.
- Vervang in de omschrijving van de doelgroep de term mentaal door verstandelijk om personen met een verstandelijke beperking aan te duiden.

Originele versie

4. Afstemming met individueel maatwerk en het VN-verdrag handicap

4.1 Een sterke keuze voor de open arbeidsmarkt is uitvoering van het VN-verdrag handicap

Het VN-Verdrag handicap behoort richtinggevend te zijn voor het beleid van de Vlaamse regering. We vinden in de memorie en het decreet geen enkele verwijzing terug.

In het decreet IMW vonden we wel beleidsmaatregelen om te zorgen voor tewerkstelling op de open arbeidsmarkt. Op die manier geeft men uitvoering aan het VN-Verdrag handicap dat inzet op alle kansen op 'gewoon werk'. We waarderen deze aanpak. Ook het decreet werk- en zorgtrajecten zou het VN-Verdrag als vertrekpunt moeten hebben. Het gaat dan om artikel 27 over werk en de keuze voor maximale kansen op de open arbeidsmarkt.

Artikel 27 Werk en werkgelegenheid stelt dat: [iii]

De Staten die Partij zijn erkennen het recht van personen met een handicap op werk, op voet van gelijkheid met anderen; dit omvat **het recht op de mogelijkheid in het levensonderhoud te voorzien door middel van vrij gekozen of aanvaard werk op een open arbeidsmarkt en in een open werkomgeving, waar inclusie wordt bevorderd** en die toegankelijk zijn voor personen met een handicap. De Staten die Partij zijn waarborgen en bevorderen de uitoefening van het recht op werk, met inbegrip van personen die een handicap verwierven tijdens de uitoefening van hun functie, door het nemen van passende maatregelen, onder meer door middel van wetgeving.

Bijzonder van belang voor het decreet werk- en zorgtrajecten zijn volgende punten van artikel 27. Het is aan de Verdragsstaten om:

Originele versie

e) de kans op werk en carrièremogelijkheden voor personen met een handicap op de arbeidsmarkt te bevorderen, alsmede hen te ondersteunen bij het vinden, verwerven en behouden van werk, dan wel de terugkeer naar tewerkstelling;
g) personen met een handicap in dienst te nemen in de publieke sector;
h) de werkgelegenheid voor personen met een handicap in de private sector te bevorderen door middel van passend beleid en passende maatregelen, waaronder voorkeursbeleid, aanmoedigingspremies en andere maatregelen;
i) te waarborgen dat op de werkplek wordt voorzien in redelijke aanpassingen voor personen met een handicap;
j) te bevorderen dat personen met een handicap werkervaring kunnen opdoen op de open arbeidsmarkt;
k) de beroepsmatige en professionele re-integratie van en programma's ten behoeve van het behoud van hun baan en terugkeer naar tewerkstelling voor personen met een handicap te bevorderen.

De punten **werkervaring op de open arbeidsmarkt (j) en behoud en terugkeer naar een baan (k) verdienen meer expliciete uitvoering** met dit decreet werk- en zorgtrajecten.

Daarom verwachten we dat voor de werk- en zorgtrajecten de wetgever oplet dat activering en arbeidsmatige activiteiten in grote mate buiten collectief maatwerk (sociale economie) worden uitgevoerd. En niet alleen omwille van de argumentatie in het VN-Verdrag. Doorstroom vanuit collectief maatwerk naar reguliere bedrijven blijkt in de praktijk niet gemakkelijk te zijn. Mensen blijven er vaak in hangen. Daarbij zien we dat een groot aantal mensen met een handicap niet willen werken in een maatwerkbedrijf. Wij horen vaak: "Liever niet aan het werk dan in een beschutte werkplaats". Deze groep zal men pas bereiken als er sterker wordt ingezet op de open arbeidsmarkt.

Uit de tekst komt de keuze voor open arbeidsmarkt niet duidelijk naar voor. Het decreet biedt hier te weinig instrumenten voor.

Originele versie

4.2 Afstemming met individueel maatwerk

Bij de activeringstrajecten bestaat 2/3 van de bereikte groep uit mensen met een arbeidshandicap. Daarbij heeft 73% een erkende arbeidsbeperking. Het is dan ook vreemd dat er niet vaker het verband wordt gelegd met individueel maatwerk (IMW).

Dit kan op verschillende manieren.

- Bij het netwerk van dienstverleners ook minimum één organisatie toevoegen die de begeleiding in het kader van IMW uitvoert.
- Ervaringen rond supported employment leren dat een begeleider over de langere termijn en bij de verschillende loopbaanstappen een belangrijke meerwaarde oplevert. Maak begeleiding op de langere termijn door dezelfde coach mogelijk door het decreet werk- en zorgtrajecten en individueel maatwerk op elkaar af te stemmen. Betrek hierbij ook het kader dat jobcoaching regelt.
- De indicering bij IMW en bij de werk- en zorgtrajecten gebeurt met hetzelfde ICF-model. Dit is positief. Zowel vanuit individuele ervaringen van mensen als in het onderzoek naar de activeringstrajecten komt het signaal dat ICF te sterk inzet op beperkingen en nog te weinig op de kracht (talenten, wensen, karakter, …) van mensen. Stuur de indicering voor zowel IMW als dit decreet hierop bij.
- De loonpremie in het kader van IMW kan tot 75% gaan. We verwachten dat dit in rekening wordt gebracht voor de doorverwijzing door de VDAB en het eindoordeel over de mogelijkheden tot betaald werk. Ga er niet te snel vanuit dat onbetaald werk onmogelijk is.
- Wanneer iemand in het kader van IMW aan het werk is, kan zich de situatie voordoen dat de loonpremie van 75% tijdelijk niet meer volstaat en betrokkene toch best aan het werk blijft. Maak een tijdelijke uitzondering op deze 75% mogelijk en voorzie de nodige omkadering zoals bij een activeringstraject.

Originele versie

- We verwachten dat er wordt ingezet op de keuze van werkervaringsplekken met kans op doorgroei naar betaald werk.

Het decreet IMW voorziet in een ondersteuningsplan en een collega coach. In ons advies[iv] over IMW pleitten we voor toepassing van een dynamisch ondersteuningsplan dat sterk vertrekt vanuit de noden van de werknemer. We stellen voor om dit model ook in de werk- en zorgtrajecten te voorzien.

4.3 Aanbevelingen

- ✔ Verwijs expliciet naar het VN-Verdrag handicap.
- ✔ Zet voldoende in op inclusief werk op de open arbeidsmarkt. Neem in het decreet garanties op dat er wordt ingezet op een meerderheid aan trajecten op de open arbeidsmarkt.
- ✔ Stem het decreet af op individueel maatwerk
  - Voeg aan het netwerk van dienstverleners een uitvoerder van begeleiding individueel maatwerk toe.
  - Maak langetermijnbegeleiding door eenzelfde coach mogelijk bij de verschillende loopbaanstappen. Dit betekent dat dezelfde coach instaat voor werk- en zorgtrajecten als individueel maatwerk als jobcoaching op de werkvloer.
  - Breid de ICF-indicering uit waarbij de kracht en talenten van mensen in beeld komen.
  - Breng bij de doorverwijzing door VDAB en de eindevaluatie van de activeringstrajecten de mogelijkheid tot 75% loonpremie in rekening. Pas dit percentage dan ook toe bij individueel maatwerk.
  - Maak een tijdelijke uitzondering op deze 75% mogelijk om iemand op de werkvloer te houden en voorzie de nodige omkadering zoals bij een activeringstraject.
  - Zet bij activeringstrajecten in op werkplaatsen met kans op latere betaalde tewerkstelling.

Originele versie

- Ga zoals voorzien bij IMW aan de slag met een dynamisch ondersteuningsplan dat vertrekt vanuit de nood van de deelnemer.

5. Bijkomende instrumenten voor activeringstrajecten

5.1 Versterking van activeringstrajecten

Uit de ervaringen van mensen en het onderzoek blijken een aantal drempels of uitdagingen die in het decreet nog onvoldoende worden aangepakt.

Uit het onderzoek naar de activeringstrajecten blijkt dat het initiatief op vlak van zorgbegeleiding nog te vaak bij de deelnemer wordt gelegd. De deelnemer krijgt de boodschap dat hij/zij de begeleiders altijd mag contacteren wanneer er problemen met de stage zijn. Niet elke deelnemer doet of durft dit. Andere begeleiders werken die drempel weg door ook in die fase outreachend en aanklampend te werken. We stellen voor dit aspect toe te voegen aan de opdrachten van het casemanagementteam (art. 15 §2). Uiteraard moeten de beschikbare middelen voor begeleiding voldoende zijn om dit mogelijk te maken.

Het onderzoek toont financiële drempels aan voor de deelnemer om de stage (en de begeleiding) te kunnen uitvoeren. Men pleit voor een uitgebreidere vergoeding rond mobiliteit die alle vervoersmiddelen vergoedt. Ook vergoedingen om tot bij een begeleider of therapeut te raken kunnen financiële drempels wegwerken.

Kansen op de arbeidsmarkt zijn niet enkel afhankelijk van de mogelijkheden van de persoon, maar worden vaak bepaald door de context. In die context zijn het de ondersteuningsvormen die bepalen of men voluit kan gaan voor participatie. Maar ook de arbeidsmarkt is deel van die context: hoe wordt naar personen

Originele versie

met een handicap gekeken? We spreken over personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Evengoed kunnen we deze redenering omkeren. Is het niet de arbeidsmarkt die een grote afstand heeft tegenover personen die afwijken van de norm? Daarom is het heel belangrijk dat er niet alleen voldoende begeleiding is van de persoon. Begeleiders moeten ook de ruimte en competenties hebben om met de context aan de slag te gaan.

We pleiten ervoor dat het decreet voorziet in een vergoeding van alle kosten van de deelnemer om een activeringstraject goed te kunnen lopen. Iemand die een stage loopt, draagt bij aan de maatschappij en werkt aan zijn competentieversterking. Voor wat betreft de stages die men loopt, pleiten we ervoor dat er ook een vergoeding wordt voorzien zoals we die kennen voor een Individuele Beroepsopleiding. Met name een vergoeding voor kinderopvang, verplaatsingen en een premie. Ook zou er de garantie moeten zijn dat alle redelijke aanpassingen die iemand nodig heeft kunnen uitgevoerd worden.

5.2 Versterking van het netwerk van dienstverleners

We deden reeds het voorstel om de functie van begeleider in het kader van individueel maatwerk toe te voegen aan wat minimum voorzien is in het netwerk van dienstverleners (zie 4.3).

We stellen vast dat het case-managementteam enkel wordt bemand door zorgverstrekkers. We denken dat dit moet versterkt worden met deskundigheid die niet verbonden is aan een zorgvoorziening. Het moet over meer gaan dan in welke voorziening iemand terechtkan. Het moet vooral gaan over de noden die iemand heeft. Vanuit ons 'Niets over ons zonder ons' perspectief denken wij alvast ook aan ervaringsdeskundigheid handicap. Maar dit geldt evengoed voor armoede, ervaringsdeskundige in de geestelijke gezondheidszorg, enz.

5.3 Aanbevelingen

- Voeg aan de opdrachten van het casemanagementteam outreachend en aanklampend werken toe. In hun opdracht

Originele versie

moet men ook aan de slag gaan met de context op de werkvloer en ondersteuning in het privé-leven om te kunnen gaan werken. Voorzie hiervoor afdoende middelen.

- Breid het casemanagementteam uit met deskundigen die niet verbonden zijn aan zorgverstrekkers. Het gaat dan onder andere ook om ervaringsdeskundigen.
- Vergoed alle kosten voor de deelnemers.
- Voorzie eenzelfde vergoeding bij een stage als bij een individuele beroepsopleiding.

6. Betere uitwerking van arbeidsmatige activiteiten (AMA)

6.1 Decretale garanties

Het aspect arbeidsmatige activiteiten (AMA) is minimaal uitgewerkt in het decreet. Nagenoeg alles wordt naar het uitvoerende niveau doorgeschoven. Dit lijkt ons een vreemde keuze. Op vlak van activeringstrajecten voorziet men wel garanties voor kwaliteit. Voor AMA is dit niet het geval. Hebben personen met minder kans op betaalde arbeid minder zorg van de wetgever nodig?

Uit het begeleidende onderzoek blijkt dat voldoende middelen voor een goede begeleiding vanuit de externe begeleiding of door de werkpost belangrijk zijn om een arbeidsmatige activiteit te laten slagen. Ten aanzien van de huidige praktijk wordt ervoor gepleit om deze middelen uit te breiden. Ook liggen er nog kansen op doorstroom naar betaald werk bij personen die arbeidsmatige activiteiten doen.

Arbeidsmatige activiteiten worden nu georganiseerd vanuit welzijnsvoorzieningen, maatwerkbedrijven of onderwijs. Begeleiders worden erkend en gefinancierd vanuit welzijn of vanuit werk. NOOZO pleit voor één sterk kader dat inzet op arbeidsmatige activiteiten in inclusieve settings, met voldoende

Originele versie

middelen om dit waar te maken en voldoende stimulansen voor doorstroom naar een inclusieve werkplek. We vragen een afdoende decretale regeling om dit te realiseren.

6.2 De participatieladder

De participatieladder[v] bevat zes treden. De idee is dat men kan variëren over de verschillende treden heen in de twee richtingen. We verwachten dat dit aspect in het decreet sterker wordt uitgewerkt. We zien in dit decreet geen tekenen dat personen die langere tijd onbetaald werken voldoende kansen en stimulansen zullen krijgen om betaald aan de slag te gaan. Ook omgekeerd is het nodig dat wie vanuit onbetaald werk naar betaald werk overstapt vlot kan terugkeren naar onbetaald werk. Deze trajecten mogen niet betekenen dat personen in één bepaalde werkvorm worden 'opgesloten'.

6.3 Het onderzoek onderbenut

Het onderzoek naar de arbeidsmatige activiteiten doet een aantal aanbevelingen waarover niets in het decreet of de memorie van toelichting is terug te vinden. NOOZO vraagt dat het beleid volgende aanbevelingen in overweging neemt en er beleidsacties aan koppelt.

- Voorzie voldoende ruimte in het takenpakket van de begeleider om begeleiding op de werkpost te bieden.
- Doorstroom naar werk bij arbeidsmatige activiteiten is minimaal. De wens van de betrokkene is hierin cruciaal. Ga hiermee aan de slag. Voorzie extra middelen voor personen met een wens voor betaald werk.
- Ook voor wie niet doorstroomt naar betaald werk is meer aandacht voor persoonlijke groei wenselijk.
- Personen moeten hun arbeidsmatige activiteiten verder kunnen zetten na de leeftijd van 65 jaar.
- De meningen over vergoeding voor de werknemer verschillen. NOOZO pleit ervoor om de piste van vergoeding voor het werk mogelijk te maken in afstemming met de uitkeringsstelsels. Wie

Originele versie

zich maatschappelijk inzet moet hiervoor een verloning kunnen krijgen. Daarnaast moeten de financiële drempels voor mobiliteit, kinderopvang en aanpassingen omwille van de handicap worden weggenomen.

- De huidige subsidiëring voor begeleiding van AMA wordt als ontoereikend ervaren. Zeker voor externe werkposten en in de profit-sector. (Externe werkposten zijn werkposten die in een andere organisatie liggen dan dewelke waar de begeleider in werkt.) Deze drempel aanpakken is belangrijk omdat:
  - daar extra kansen liggen om toch door te stromen naar betaald werk;
  - dit inclusie verstrekt.
- AMA moet beter bekend gemaakt worden en administratief worden vereenvoudigd: bijv. het schrappen van de Dimona-aangifte.

6.4 Aanbevelingen

- ✔ Werk de aanpak voor arbeidsmatige activiteiten ook uit in het decreet. Voorzie op deze manier kwaliteitsgaranties en grote inzet op groei, doorstroom en inclusie.
- ✔ Zorg dat mensen zich vlot op de participatieladder kunnen bewegen. Benut daarom ook alle kansen op betaald werk voor wie lange tijd in onbetaald werk zit. Ook een terugkeer van betaald naar onbetaald werk moet vlot kunnen gaan.
- ✔ Voorzie voldoende middelen voor begeleiding van arbeidsmatige activiteiten. Vergroot de mogelijkheden in de externe werkposten en de profit-sector.
- ✔ Maak een vergoeding mogelijk voor de deelnemers in afstemming met hun uitkeringsstelsel. Een vergoeding van zowel kosten (mobiliteit, kinderopvang, aanpassingen omwille van de handicap, …) als voor de gepresteerde arbeid.

Originele versie

7. De onthaaltrajecten

7.1 GBO plus

De oorspronkelijk voorziene werkvorm 'maatschappelijke oriëntatie' is nooit uitgewerkt en werd beperkt tot pilootprojecten met het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO). Dit decreet zet deze piste verder en houdt het hierbij.

De intentie is om met de middelen van het relanceplan in Vlaanderen te komen tot een volledige gebiedsdekkend aanbod tegen eind 2023. Wanneer men de uitvoering van de onthaaltrajecten in het GBO voorziet, vraagt NOOZO dat deze intentie decretaal verankerd wordt.

Met een beperking tot GBO vraagt NOOZO zich af of hiermee niet te veel kansen blijven liggen of trajecten te lang worden? Een belangrijk deel van de doelgroep zijn mensen met een arbeidshandicap. NOOZO vindt het zinnig om voor een aantal situaties de mogelijkheid te voorzien om rechtstreeks naar een andere actor in welzijn door te verwijzen. Bijvoorbeeld: de diensten ondersteuningsplan of andere aanbieders van rechtstreeks toegankelijke hulp zoals een dienst begeleid werk, …

Bij een doorverwijzing naar Welzijn stoten we op wachtlijsten. Expliciete wachtlijsten bij een persoonsvolgend budget, verdoken wachtlijsten bij rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH), wachtlijsten in de sector geestelijke gezondheidszorg, … We vragen dat het beleid van welzijn zich aanklampend opstelt. Een doorverwijzing naar Welzijn mag geen veroordeling zijn tot thuis zitten niksen omdat er gebrek aan ondersteuning is om zich op één of andere manier maatschappelijk te engageren of te werken aan eigen groei en oplossing van problemen.

7.2 Aanbevelingen

- ✔ Zorg dat de gebiedsdekkende uitvoering van GBO op korte termijn wordt uitgevoerd en hierin ruimte is voorzien voor doorverwijzingen vanuit de VDAB.

Originele versie

- Maak rechtstreekse doorverwijzingen naar andere welzijnsactoren dan GBO mogelijk.
- Zorg dat mensen met een doorverwijzing Welzijn niet op wachtlijsten terecht komen en thuis zitten te niksen door gebrek aan ondersteuning.

8. Een ontbrekend luik

8.1 Goede zaken uit het verleden

In Vlaanderen bestaan er maatregelen voor personen met een handicap in het kader van opleiding en bemiddeling, bijzondere tewerkstellingsondersteunende maatregelen, collectief maatwerk en individueel maatwerk. Wanneer we deze maatregelen naast dit decreet over werk- en zorgtrajecten leggen, dan missen we een actielijn die inzet op de creatie van aangepast werk in inclusieve settings.

Vele personen met een handicap getuigen van goede ervaringen met vroegere stelsels van werkcreatie, vooral in de sociale sector. Het arbeidsmarktbeleid bouwde gesubsidieerde tewerkstelling zoals TWW, BTK, DAC, GesCo[vi], … af. We stellen echter vast dat deze activiteiten nu vaak als vrijwilliger worden gedaan of niet meer gebeuren terwijl de nood er nog wel is. Voorbeelden hiervan zijn aan de slag gaan als ervaringsdeskundige in een organisatie, ondersteuner in een woonzorgcentrum, ondersteuner in heel wat welzijnsvoorzieningen, …

NOOZO wil het debat openen over de mogelijkheden die dit biedt om de tewerkstellingsgraad verder te verhogen en mensen kansen te geven tot een deelname die als gelijkwaardig aanvoelt.

8.2 Aanbeveling

- NOOZO nodigt beleidsmakers uit om te verkennen hoe we aangepaste werkplaatsen kunnen creëren. Dit is nu nog een ontbrekend element in het tewerkstellingsbeleid.

Originele versie

9. Bijlagen Woordenlijst en eindnoten

9.1 Woordenlijst

- Activeringstraject: stage en andere ondersteuning om tot voldoende arbeidsvaardigheden te komen
- AMA: Arbeidsmatige Activiteiten: niet betaald werk dat inzet op de andere voordelen van een job
- BTK: Bijzonder Tijdelijk Kader: tewerkstellingsmaatregel uit het verleden
- BTOM: Bijzondere Tewerkstellingsondersteunende Maatregelen van de VDAB voor mensen met een arbeidshandicap
- DAC: Derde Arbeidscircuit: tewerkstellingsmaatregel uit het verleden
- GBO: Geïntegreerd Breed Onthaal: om problemen op het terrein van welzijn op te lossen. In het decreet wordt dit onthaaltrajecten genoemd. GBO wordt uitgevoerd door het OCMW, Centra Maatschappelijk Welzijnswerk en de sociale diensten van de mutualiteiten
- GesCo: Gesubsidieerde Contractuelen: tewerkstellingsmaatregel uit het verleden
- ICF: International Classification of Functioning: het screeningsinstrument van de VDAB voor toegang tot maatregelen
- IMW: individueel maatwerk
- MMPPS:mensen met een Medische, Mentale, Psychische, Psychiatrische en/of Sociale problematiek
- PVB: Persoonsvolgende Budget van het VAPH
- TWW: Tewerkgestelde Werkloze: tewerkstellingsmaatregel uit het verleden
- VRPH: VN-Verdrag inzake Rechten van Personen met een Handicap
- Werk- en zorgtrajecten: verzamelnaam voor de drie soorten trajecten: activeringstrajecten, arbeidsmatige activiteiten, onthaaltrajecten via geïntegreerd breed onthaal
- Social-profit: de sociale sector

Originele versie

9.2 Eindnoten

[i] Studie van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin: 2020, Geïntegreerd Breed Onthaal: onthaaltraject voor personen met een advies niet-toeleidbaar door Vermeir E. en E. Demaerschalk: rapport en samenvatting.
Studie van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, 2021: naar de populatie en het aanbod arbeidsmatige activiteiten welzijn door Op de Beeck, L., Verhaeghe, N., Van Regenmortel, T.: rapport en samenvatting.
Viona-onderzoek: 2021: Procesevaluatie activeringstrajecten voor personen met een medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematiek door Goedroen Juchtmans en Monica: rapport en samenvatting

[ii] ICF staat voor International Classification of Functioning
Het wordt als screeninginstrument gebruikt door de VDAB voor toegang tot maatregelen die met arbeidshandicap te maken hebben.

[iii] UNCRPD - NL versie Belgisch staatsblad (belgium.be), artikel 27

[iv] NOOZO - Advies individueel maatwerk, p. 18, 7.4. Een dynamisch ondersteuningsplan als basis voor passende en vraaggestuurde ondersteuning

[v] Participatieladder in de actielijst van de Serv toegelicht, p. 20 ev
Voor de Commissie Diversiteit vormt het model van de participatieladder nog steeds het model om de focus op tewerkstelling op de reguliere arbeidsmarkt voor personen met een arbeidsbeperking te realiseren. De participatieladder bestaat uit zes treden die de mate van participeren aan de maatschappij weergeven.

Participatieladder

6. Betaald werk
5. Betaald werk met ondersteuning

Originele versie

4. Tijdelijke activerende trajecten
3. Arbeidsmatige activiteiten onder begeleiding met welzijns- en zorgbegeleiding

2. Sociale contacten buitenshuis
1. Contacten beperkt tot de huiselijke kring

Treden 1 tot en met 4 stemmen overeen met een participatiegraad zonder arbeidscontract. Treden 5 en 6 staan voor betaalde tewerkstelling, met ondersteuning (trede 5) of zonder ondersteuning (trede 6). Personen die zich op treden 3 of 4 bevinden zijn (nog) niet (meer) in staat om betaalde arbeid te verrichten en hebben nood aan een combinatie van arbeid en zorg.

Om bovenstaande loopbaanvisie voor personen met een arbeidsbeperking te realiseren is het essentieel dat er tussen de verschillende treden vlotte overgangen bestaan in beide richtingen.

Volgens de commissie kan doorstroom naar een hogere trede alleen succesvol zijn als er voor de doelgroep voldoende geschikte plaatsen beschikbaar zijn. Vandaag is dat zowel in de sociale economie als in de reguliere economie niet altijd het geval. Dit vraagt om gerichte acties (zie actie 21 (onderdeel 2.3.1) en actie 41 (onderdeel 2.3.2)).

Actie 15 Werk het model van de participatieladder verder uit en/of versterk het om alle vormen van tewerkstelling hierop een plaats en een perspectief te geven.

Actie 16 Realiseer waar mogelijk een vlotte doorstroom naar een hogere trede, maar bouw evenzeer vlotte terugkeermogelijkheden uit wanneer deze doorstroom niet succesvol blijkt.

Actie 17 Waak erover dat personen die klaar zijn om door te stromen maar waarvoor toch niet direct een geschikte plaats wordt

Originele versie

gevonden, niet opnieuw in werkloosheid of inactiviteit terechtkomen.

Actie 18 Zet bovendien in op positieve beeldvorming over deze groep om voldoende kansen te creëren om stappen te zetten op de participatieladder en, waar mogelijk, regulier betaald werk te bekomen. Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid van het beleid, de Vlaamse sociale partners en het Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid.

Originele versie

WERK-EN ZORGTRAJECTEN

SERV
sterk door overleg

Originele versie

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel
W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Voorontwerp van decreet over de Werk- en zorgtrajecten
Adviesvrager	Hilde Crevits - Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw
Ontvangst adviesvraag	24 januari 2022
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Goedkeuring raad	21 februari 2022

Contactpersoon	Niels Morsink	nmorsink@serv.be
	Nele Vanheeswijck	nvanheeswijck@serv.be

SERV
sterk door overleg

Mevrouw Hilde CREVITS

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Consciencegebouw

Koning Albert II laan 15

B-1210 Sint-Joost-ten-Node

Werk- en zorgtrajecten

Mevrouw de viceminister-president

De sociale partners hebben uw adviesvraag omtrent het voorontwerp van decreet inzake de werk- en zorgtrajecten goed ontvangen en geven hieronder een gezamenlijk advies.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Hans Maertens
voorzitter

Originele versie

Krachtlijnen

- De sociale partners vinden het positief dat op basis van verschillende studies het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten wordt bijgestuurd.
- De sociale partners vragen opnieuw om een goede afstemming en vlotte overgang in beide richtingen met andere trappen van de participatieladder te realiseren, en om deze transitiebewegingen goed te monitoren. De sociale partners wensen te benadrukken dat op het einde van elk traject een concreet en helder advies van belang is. Om succesvolle doorstroom te realiseren is het, naast competentieversterking en kwalitatieve begeleiding, ook belangrijk dat er op elke trede voldoende plaatsen zijn voor de doelgroep.
- De sociale partners vinden dat het aantal activeringstrajecten ook verder dan het voorziene groeipad moet kunnen groeien.
- Het is belangrijk dat er, zowel in de profit als de social profit, voldoende werkposten zijn voor deelnemers arbeidsmatige activiteiten. Het ontsluiten en uitwisselen van bestaande kennis en expertise is hierbij een belangrijke stap. De sociale partners vragen om voorafgaand aan het BVR te onderzoeken of er in de praktijk met de voorziene budgetten vanuit beleidsdomein WVG voldoende begeleiding kan worden voorzien, in het bijzonder bij de arbeidsmatige activiteiten binnen WVG.
- De sociale partners herhalen hun vraag uit Iedereen aan Boord dat voor werkzoekenden die deelnemen aan langlopende trajecten van werkplekleren met het oog op tewerkstelling (inbegrepen arbeidszorgactiviteiten, arbeidsmatige activiteiten, activeringstrajecten, GBO en wijkwerken als opstap naar werk) de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering wordt bevroren.

Originele versie

Advies

1. Algemene appreciatie

De sociale partners vinden het positief dat op basis van verschillende studies[1] het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten wordt bijgestuurd. Zo vinden de sociale partners de introductie van het casemanagementteam een goede manier om de samenwerking tussen Werk en Zorg te bevorderen. De redenering om van bij aanvang de casemanagers Zorg te mandateren houdt ook steek.

De sociale partners vragen opnieuw om een goede afstemming en vlotte overgang in beide richtingen met andere trappen van de participatieladder te realiseren, en om deze transitiebewegingen goed te monitoren. De sociale partners wensen te benadrukken dat op het einde van elk traject een concreet en helder advies van belang is. Om succesvolle doorstroom te realiseren is het, naast competentieversterking en kwalitatieve begeleiding, ook belangrijk dat er op elke trede voldoende plaatsen zijn voor de doelgroep[2].

De decreetswijziging mocht voor de sociale partners ook nog iets verder gaan.

2. Activeringstrajecten en arbeidsmatige activiteiten

Eind september 2021 kent VDAB 16.201 niet-werkende werkzoekenden met medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problemen waarvan:

- 2.702 werkzoekenden met een advies Activeringsbegeleiding;
- 2.961 werkzoekenden met een advies arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie (AMA WSE);

Originele versie

[1] Vermeir E. en E. Demaerschalk, juni 2020, Geïntegreerd Breed Onthaal: onthaaltraject voor personen met een advies niet-toeleidbaar, Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin; Op de Beeck L., maart 2021, Onderzoek naar de populatie en het aanbod arbeidsmatige activiteiten, Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin; Juchtmans G. en M. Wouters, september 2021, Procesevaluatie activeringstrajecten voor personen met een medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematiek, VIONA.

- 10.538 werkzoekenden met een advies 'Welzijn';

Het statuut van de persoon is geen voorwaarde om gebruik te kunnen maken van het aanbod dat binnen het decreet wordt vormgegeven. Zoals de Memorie toelicht is de groep die bij VDAB gekend is omwille van zijn of haar inschrijving een zekere onderschatting van de totale potentiële doelgroep van personen met een medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematiek. Daarom is het ook positief dat de minister een groeipad voorziet. In 2022 zijn 1.200 activeringstrajecten voorzien met daaraan gekoppeld een budget vanuit Werk van 1.608.000, vanaf 2023 gaat het om 1.300 activeringstrajecten. De sociale partners vinden dat het aantal activeringstrajecten ook verder dan het voorziene groeipad moet kunnen groeien. Als gevolg van de screening door VDAB van langdurig werkzoekenden en hopelijk meer doorstroom vanuit de welzijns- en zorgvoorzieningen zullen er mogelijks meer plaatsen nodig zijn in de activeringstrajecten.

Artikels 13, 14 en 18 van het decreet stellen dat de Vlaamse Regering zal bepalen wat onder werkingsgebied van respectievelijk de casemanager werk, de casemanager zorg en netwerkcoördinatoren zal worden verstaan. De sociale partners vragen hoe de werkingsgebieden van de casemanagers zullen worden afgebakend en vinden het belangrijk dat deze identiek en gebiedsdekkend zullen zijn.

De sociale partners dringen nogmaals aan op meer overleg tussen beleidsdomein WSE en beleidsdomein WVG over een geïntegreerd kader voor de arbeidsmatige activiteiten in beide domeinen. Het is belangrijk dat er, zowel in de social-profit als in de profit, voldoende werkposten zijn voor deelnemers arbeidsmatige activiteiten. Het ontsluiten en uitwisselen van bestaande kennis en expertise is hierbij een belangrijke stap. De sociale partners vragen om voorafgaand aan het BVR te onderzoeken of er in de praktijk met de voorziene budgetten vanuit beleidsdomein WVG voldoende begeleiding kan worden voorzien, in het bijzonder bij de arbeidsmatige activiteiten binnen WVG.

3. GBO

De sociale partners begrijpen dat de trajecten maatschappelijke oriëntatie worden vervangen door het GBO. De pilootprojecten van GBO kunnen vooralsnog geen goede resultaten voorleggen. Ondanks de invoering van het GBO is het aantal personen met een advies Welzijn (niet-toeleidbaar) sterk gestegen. Volgens de Memorie van Toelichting zijn er binnen de huidige 10 pilootprojecten momenteel 79 gemeenten betrokken en werden 430 onthaaltrajecten opgestart (sinds 2018 tot 30/04/2021) binnen een contingent van 621 trajecten. De pilootprojecten lopen tot eind 2022. De sociale partners hopen dat het implementeren van onderstaande aanbevelingen en het over heel Vlaanderen uitrollen van het GBO tegen eind 2023 tot een daling in het aantal personen met een advies 'Welzijn' leidt.

Originele versie

Het evaluatieonderzoek[3] van het Steunpunt WVG concludeerde dat de samenwerking tussen VDAB en de GBO-medewerkers beter kan, onder andere op gebied van gegevensdeling en een warme overdracht. De gegevensdeling tussen VDAB en de partners van het GBO wordt opgenomen in dit decreet. Het is belangrijk dat deze ook in de praktijk in twee richtingen gaat. De sociale partners vragen ook dat meer wordt ingezet op de warme overdracht. Tot slot vragen de sociale partners samen met de onderzoekers een verdere uitklaring van de verhouding tussen het advies welzijn en de arbeidsongeschiktheid.

4. Statuut en uitkering

De sociale partners herhalen hun vraag uit Iedereen aan Boord[4] dat voor werkzoekenden die deelnemen aan langlopende trajecten van werkplekleren met het oog op tewerkstelling (inbegrepen arbeidszorgactiviteiten, arbeidsmatige activiteiten, activeringstrajecten, GBO en wijkwerken als opstap naar werk) de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering wordt bevroren.

Aanvullend moeten personen in een onthaaltraject van het geïntegreerd breed onthaal zolang als nodig hun statuut en bijhorende uitkering kunnen behouden totdat de veilige overdracht naar een ander statuut – bijvoorbeeld van RVA naar RIZIV – kan gerealiseerd worden. Zolang de overdracht niet wordt gerealiseerd dient de degressiviteit van de uitkering te worden opgeschort[5].

Wat betreft arbeidsmatige activiteiten wensen de Vlaamse sociale partners te komen tot een afgelijnd en uniform kader met betrekking tot een onkostenvergoeding voor de deelnemers in functie van een logische opbouw met andere werkplekleerinstrumenten[6]. Bovendien zouden voor AMA in samenspraak met de federale overheid ook een aantal technische aspecten inzake de Dimona-aangifte moeten worden uitgeklaard[7].

Originele versie

---

3 Boost, D., Elloukmani, S., Hermans, K. Raeymaeckers, P. (2018). Een beschrijvend en evaluerend onderzoek naar het Geïntegreerd Breed Onthaal. Leuven: Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

4 Iedereen aan boord, p. 13

5 SERV (20 november 2017). Werk- en zorgtrajecten. SERV, Brussel

6 SERV (16 november 2020). Voorontwerp BVR arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. SERV, Brussel.

7 Vandaag moeten AMA-deelnemers worden ingegeven in Dimona onder de code niet-betaald werk. Maar eenmanszaken moeten zich niet aansluiten bij Dimona. Een verplichte Dimona-aangifte zorgt daarom voor een drempel. Soms zorgt de Dimona-aangifte ervoor dat de AMA-deelnemer per vergissing zijn/haar uitkering verliest. Het signaal van Dimona zou voldoende fijnmazig moeten worden doorgegeven aan de kruispuntbank.

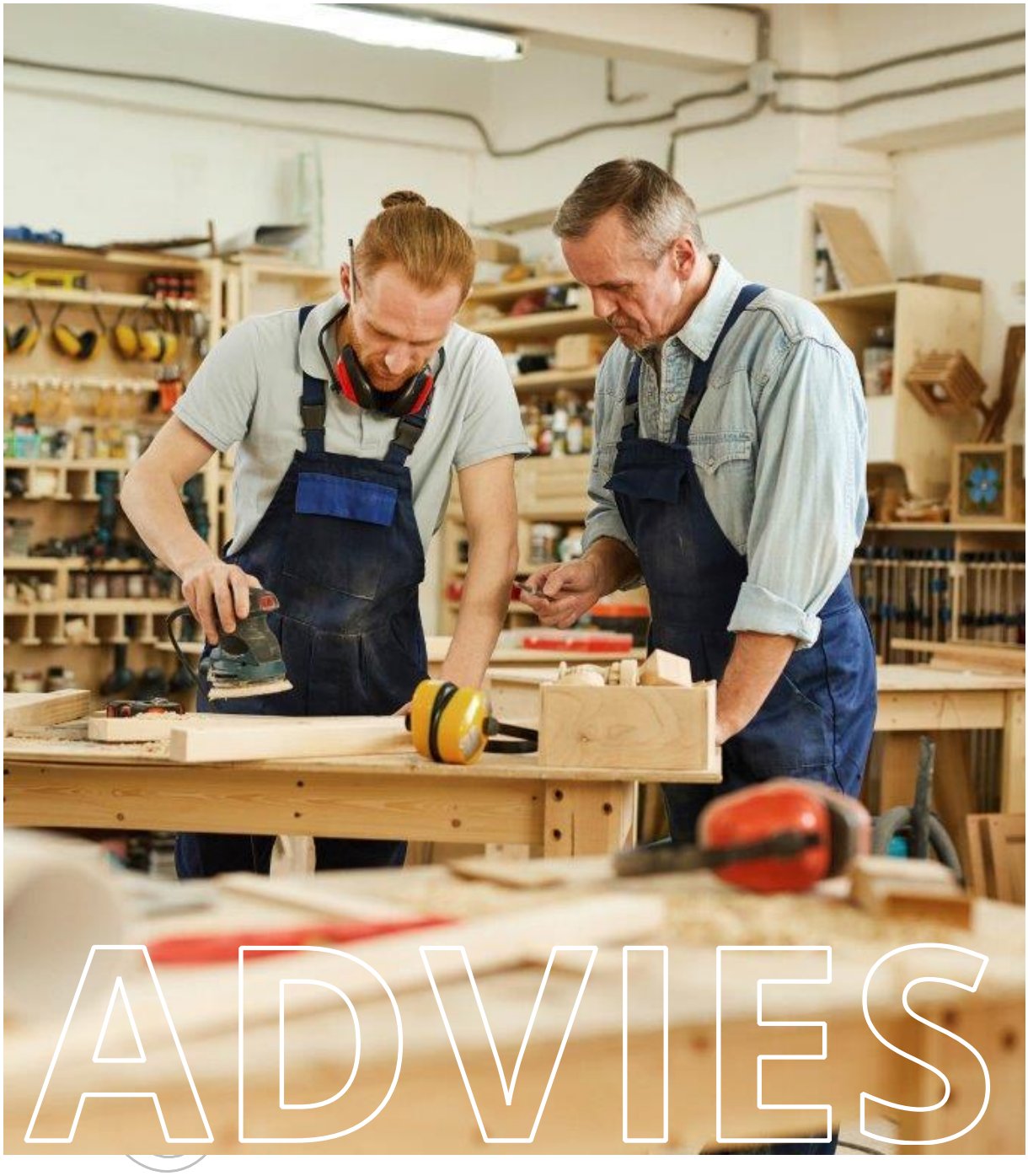

ADVIES

WERK- EN ZORGTRAJECTEN

Vlaamse Raad WVG
Welzijn • Volksgezondheid • Gezin

Originele versie

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel
W www.vlaamseraadwvg.be – T +32 2 209 01 11 – E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Voorontwerp van decreet over de werk- en zorgtrajecten
Adviesvragers	Wouter Beke - Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding Hilde Crevits - Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw
Ontvangst adviesvraag	24 januari 2022
Decretale opdracht	adviesfunctie
Goedkeuring	Intersectorale kamer op 24 februari 2022

Contactpersoon	Annemie Nys	anys@serv.be

Advies

Situering

Het decreet over de werk- en zorgtrajecten voorziet in een aanbod voor personen die niet, niet meer of nog niet betaald aan het werk kunnen omwille van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen (MMPPS). Dit aanbod bevat (1) activeringstrajecten als een voorbereiding op betaald werk, (2) arbeidsmatige activiteiten (AMA) op een continuüm van participatie naar activering en (3) onthaaltrajecten via het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) om onderbescherming tegen te gaan.

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 formuleerde de ambitie om het aantal werk- en zorgtrajecten uit te breiden in functie van de noodzaak, binnen een welbepaald groeipad. Met dit nieuwe decreet zullen een aantal wijzigingen en verbeteringen worden aangebracht om de uitvoering van de werk- en zorgtrajecten te optimaliseren. Onderzoek in het kader van Viona en binnen het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft deze wijzigingen voorbereid.

De Vlaamse Raad WVG (hierna: de raad) ontving een adviesvraag van Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, Wouter Beke en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw, Hilde Crevits over dit voorontwerp van decreet over de werk- en zorgtrajecten. Deze adviesvraag is binnen de raad behandeld door de Intersectorale kamer die het voorliggende advies in consensus goedkeurde op 24 februari 2022.

Originele versie

1. Algemeen

1.1 Proces van evaluatie en bijsturing is positief

De raad is tevreden dat de Vlaamse overheid het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, op basis van wetenschappelijk onderzoek, evalueert en bijstuurt. Zulk evaluatieproces creëert kansen en mogelijkheden om meer in de richting van de oorspronkelijke doelstelling te komen en de sector-overschrijdende samenwerking tussen welzijn en werk te stimuleren en te faciliteren.

Een aantal van de bezorgdheden uit het evaluatieonderzoek zijn correct opgevangen in het voorontwerp van decreet: de procedurele vereenvoudiging, alsook de expliciete aandacht om de gegevensdeling tussen de diverse actoren mogelijk te maken en juridisch te verankeren, zijn zeker positieve evoluties.

De raad merkt wel op dat er in het nieuwe decreet geen verwijzing meer wordt gemaakt naar de 'participatiegraad' van een deelnemer (artikel 8 in het decreet van 25 april 2014). De argumenten daarvoor staan in de Memorie van Toelichting, maar deze schrapping maakt het moeilijker om te zien welk breder kader de Vlaamse Regering voor ogen heeft met dit geheel aan afzonderlijke maatregelen. Artikel 8 duidde namelijk het globale kader waarbinnen elk van de maatregelen zich situeert. Daarnaast mist de raad ook een expliciete omschrijving van de doelstelling in het decreet, met name '*komen tot een toegankelijk en inclusief aanbod aan arbeidsmatige activiteiten voor de doelgroep op het continuüm "participatie-activering", met respect voor de expertise van beide doelstellingen en invalshoeken*'. Ook de actieve participatie van de deelnemer in het proces en principes zoals verder bouwen op persoonlijke interesses en krachten van de deelnemers ontbreken momenteel. De raad vindt het belangrijk om deze fundamentele elementen in te schrijven in het decreet.

Er blijven ook nog andere structurele uitdagingen en bekommernissen onbeantwoord, waardoor het potentieel van deze herziening (nog) niet ten volle benut wordt. Voor de raad mocht deze decreetwijziging dan ook verder gaan. Hoewel niet alle bekommernissen – die blijken uit de evaluatiestudies – noodzakelijkerwijs een antwoord in dit nieuwe decreet behoeven, vraagt de raad wel dat de Memorie van Toelichting of de toelichtende nota op zijn minst de richting aangeeft: hoe zullen de uitvoeringsmodaliteiten deze bekommernissen ondervangen of welke andere beleidsinitiatieven, buiten dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten om, heeft de minister voor ogen om tegemoet te komen aan de aanbevelingen uit de evaluatieonderzoeken.

1.2 Wachten op uitvoeringsbesluiten

Een direct gevolg van het minder gedetailleerd decreet is dat er veel bepalingen nog uitgewerkt moeten worden door de Vlaamse regering. Het is begrijpelijk dat in functie van een flexibele regelgeving niet alles wordt vastgelegd in het decreet, maar de raad begrijpt niet waarom één

originele versie

maatregel (met name de activeringstrajecten) wel uitgebreid verankerd wordt in het decreet terwijl voor de andere twee trajecten maximaal doorverwezen wordt naar de uitvoeringsbesluiten.

De raad pleit voor evenwicht in de uitwerking van de verschillende maatregelen met minstens een nauwere omschrijving van de doelgroep, de activiteiten en de werkingsprincipes in het decreet. De raad wenst ook maximaal betrokken te worden bij de uitvoeringsbesluiten om te komen tot een optimale en werkbare concretisering.

1.3 Weinig oplossingen voor structurele problemen

De raad kan – op basis van het voorliggende voorontwerp van decreet – te weinig oplossingen terugvinden voor de structurele problemen. Het is daarom erg belangrijk dat de uitvoeringsmodaliteiten het potentieel van deze herziening nog terdege zullen invullen. De raad doelt dan vooral op:

1.3.1 Statuut en uitkering

Zowel met betrekking tot het statuut als de uitkering van de doelgroep blijven er grote bezorgdheden. Het blijft voor de raad cruciaal dat de rechtenopbouw en –bescherming van deze kwetsbare doelgroep gegarandeerd wordt bij deelname aan het aanbod dat binnen het decreet wordt vormgegeven.

De raad vindt het zeer positief dat het statuut van de persoon geen voorwaarde vormt om gebruik te kunnen maken van het aanbod dat binnen het decreet wordt vormgegeven. Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat de VDAB in september 2011 alvast 16.201 niet-werkende werkzoekenden met MMPPS problemen kende, waarvan ruim 65% een advies 'Welzijn' kreeg. Deze doelgroep zou in principe beschikbaar moeten zijn voor de arbeidsmarkt, maar via het bemiddelingsadvies 'Welzijn' wordt duidelijk aangegeven dat deze personen momenteel niet inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt. Hoewel de doelgroep tijdens de deelname de uitkering of het leefloon behoudt, wordt de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering tot op heden niet opgeschort. De raad dringt aan om deze ambigue uitkeringssituatie snel uit te klaren en de dialoog hierover met de federale overheid verder te zetten. Met betrekking tot de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten (sociale economie) stelt de raad vast dat – net als bij een traject tijdelijke werkervaring – betaalde tewerkstelling (al dan niet met ondersteuning) de doelstelling is. Ook in deze gevallen dient het probleem van de degressiviteit van de werkloosheidsvergoeding tijdens de duurtijd van het activeringstraject te worden opgelost. Bijkomend vraagt de raad dat de Vlaamse Regering in samenspraak met de federale overheid een aantal technische aspecten inzake de Dimona-aangifte uitklaart.

Tot slot is AMA een onbezoldigd traject, waarbij de doelgroep zelf moet instaan voor eventuele bijkomende kosten zoals kinderopvang of woon-werkverkeer. De raad vraagt daarom een afgelijnd en uniform kader met betrekking tot een onkostenvergoeding voor de deelnemers AMA in functie van een logische opbouw met andere werkplekleerinstrumenten.

Originele versie

1.3.2 Afstemming en overgang

De raad stelt vast dat de maatregelen in het voorontwerp van decreet afzonderlijk worden bekeken en gewijzigd, maar dat een totaalvisie ontbreekt die ook de interactie tussen de maatregelen goed duidt en kadert. Op die manier geeft het voorontwerp van decreet geen antwoord op de vraag naar afstemming en continuïteit tussen maatregelen en dienstverlening – zowel naar boven, als naar beneden op de participatieladder.

1.3.3 Perspectief, investering en uitbreiding

Er is onvoldoende aandacht voor het lange termijn perspectief en de duurzaamheid van de trajecten. De deelnemer heeft momenteel geen duidelijkheid over wat er gebeurt na afloop van het traject. Hoe zal de Vlaamse regering zorgen voor terugvalposities voor deelnemers die na het doorlopen van een activeringstraject niet klaar zijn voor het normaal economisch circuit of voor de sociale economie? Of hoe zal zij de overstap naar duurzame tewerkstelling na afloop van een traject (bv. In het geval van een “advies betaalde tewerkstelling normaal economisch circuit”) mogelijk maken? Ook wanneer doorstroom naar betaalde tewerkstelling niet meer mogelijk is, blijft de decreetgever stil over een toekomstperspectief voor de deelnemer.

Voor de raad zijn, naast competentieversterking en kwalitatieve begeleiding, voldoende geschikte (werk)plaatsen op elke trede van de participatieladder een conditio sine qua non voor succesvolle werk- en zorgtrajecten. Die plaatsen zijn zowel in de sociale economie, in de reguliere economie als in de andere werk- en zorgtrajecten nodig. In de sociale economie zijn er echter reeds wachtlijsten en ook in de reguliere economie zijn er niet altijd geschikte plaatsen beschikbaar. De raad vraagt dan ook om bij de uitvoering van het decreet werk te maken van bijkomende contingenten binnen de sociale economie, investeringen in bijkomende plaatsen in de trajecten en bijkomende financiering binnen AMA WVG te voorzien. Ook een sterkere focus op inclusie en werkbaar werk binnen het normaal economisch circuit is noodzakelijk om op lange termijn de duurzaamheid van deze trajecten te verzekeren.

Er moeten daarnaast ook voldoende garanties worden ingebouwd zodat de deelnemers, ook na de overgangsmaatregelen, een passende ondersteuning en begeleiding krijgen. Hierbij mag geen draaideureffect worden gecreëerd, waardoor de doelgroep nadien snel (opnieuw) in werkloosheid of inactiviteit terechtkomt. Een goede afstemming en vlotte overgang (in beide richtingen) tussen de activeringstrajecten, AMA WVG, AMA WSE, onthaaltrajecten is daarbij van groot belang.

Tot slot moet het beleid ook toekomstperspectief kunnen bieden wanneer doorstroom naar betaalde tewerkstelling niet meer mogelijk is.

1.3.4 Samenwerking

Het is erg belangrijk dat de Vlaamse overheid met dit decreet sector-overschrijdend te werk gaat. Gelet op de multiproblematiek waarmee de doelgroep vaak geconfronteerd wordt, is dit immers de enige manier om resultaten te boeken. Toch is het niet duidelijk wat de plaats is van dit voor-

Originele versie

ontwerp van decreet binnen het globale beleid dat de kansen op doorstroming naar andere treden van de participatieladder ondersteunt en dat de latente functies van arbeid ook voor mensen zonder vooruitzicht op doorstroming waarborgt.

Het is voor de raad belangrijk dat er linken worden gelegd met beleidsontwikkelingen die quasi dezelfde doelgroep viseren. De raad doelt dan bv. op het decreet 'Individueel maatwerk' en de conceptnota 'Gemeenschapsdienst' van de Vlaamse regering, maar zeker ook op federale ontwikkelingen (o.a. "terug naar werk" coördinatoren) en internationale wetgeving (o.a. het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap). Ook met de andere Vlaamse beleidsdomeinen mogen sterkere linken worden gelegd. De raad denkt dan bv. aan het departement onderwijs waar voor bepaalde onderwijsvormen van het buitengewoon secundair onderwijs een quasi naadloze overgang van onderwijs naar werk- en zorgtrajecten mogelijk zou moeten zijn.

1.3.5 Monitoring, kennisontsluiting en evaluatie van het systeem

De raad gaat er van uit dat het voorliggende decreet niet het eindpunt is, maar wenst dat de werk- en zorgtrajecten continu gemonitord en verbeterd zullen worden. Er wordt momenteel verwezen naar de armoedetoets en de betrokkenheid van het Netwerk tegen Armoede bij de verdere uitwerking en evaluatie, maar de raad pleit ervoor om ook een inclusietoets te voorzien (eventueel via NOOZO – de Vlaamse adviesraad Handicap).

Het is verder ook van belang dat deze trajecten continu afgestemd worden op de evolutie van de ruimere arbeidsmarkt en dat er voorzien wordt in een eenvoudige manier om kennis en expertise te ontsluiten. Een goede registratie van alle relevante gegevens (inclusief geslacht en leeftijd van de deelnemers in de artikels 25, 26 en 37) is dan ook belangrijk in functie van verder (evaluatie)onderzoek en van het maken van (gebruik)statistieken.

2. Werk – en zorgtrajecten

Met betrekking tot de specifieke trajecten geeft de raad volgende bedenkingen mee:

2.1 Doelgroep

De ruime definiëring in de Memorie van Toelichting– i.e. "*personen voor wie betaalde beroepsarbeid niet, niet meer of nog niet mogelijk is door een of meer belemmeringen van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard, kunnen deelnemen aan werk- en zorgtrajecten*" – laat terecht toe om een zeer heterogene doelgroep met complexe problematieken en een grote afstand tot de arbeidsmarkt te vatten. De raad merkt wel op dat de keuze van het woord "mentaal" in de definitie van de doelgroep niet correct is. Het gaat immers over mensen met een verstandelijke handicap.

Originele versie

De raad wijst er ook op dat het voorontwerp van decreet de Vlaamse regering het mandaat geeft om de bepalingen van de doelgroep verder in te vullen. Door de procedures van inschatting en beslissing tot deelname voor de onthaaltrajecten en de arbeidsmatige activiteiten nog niet te bepalen, blijft er in de praktijk ruimte om de doelgroep in te perken (zelfs op willekeurige gronden). Voor de raad is het cruciaal dat de volledige gedefinieerde doelgroep maximaal wordt bereikt. Hij dringt er dan ook op aan om oftewel de procedures van inschatting en beslissing tot deelname voor elk traject te voorzien in het decreet, oftewel in de Memorie van Toelichting handvaten aan te reiken over hoe de uitvoeringsmodaliteiten deze procedures zullen bepalen.

2.2 Onthaaltrajecten

Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat er in Vlaanderen ongeveer 10.538 niet-werkende werkzoekenden met een bemiddelingsadvies 'Welzijn' zijn. Deze mensen hebben MMPPS problemen die maken dat de VDAB van oordeel is dat ze, zelfs mits intensieve begeleiding, niet inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt. De raad is tevreden dat de Vlaamse Regering deze bijzonder kwetsbare doelgroep de nodige ondersteuning op maat wil blijven bieden en dat de pijler "maatschappelijke oriëntatie" vervangen wordt door de onthaaltrajecten. De VDAB en het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) bundelen via deze trajecten de krachten om onderbescherming van deze doelgroep tegen te gaan en een gepast hulpverleningsaanbod te realiseren. Binnen het voorliggende voorontwerp van decreet wordt de decretale basis gelegd voor de noodzakelijke gegevensuitwisseling tussen de betrokken actoren.

Toch heeft de raad een aantal bedenkingen:

1. De VDAB kan personen met een bemiddelingsadvies 'Welzijn' doorverwijzen naar het GBO. Het GBO zal vervolgens op 2 luiken inzetten: (1) op vraagverheldering en rechtenverkenning met aandacht voor het statuut en de uitkering van de persoon en (2) op doorverwijzing naar de gepaste hulpverlening en/of arbeidsmatige activiteiten.
   De raad erkent de meerwaarde die het GBO heeft met betrekking tot de vraagverheldering en rechtenverkenning en meent dat een goede communicatie tussen beide partners, VDAB en het GBO, hierbij cruciaal is zodat een warme overdracht voor de persoon in kwestie kan gegarandeerd worden. Gelet op de kwetsbaarheid van de doelgroep is het van groot belang dat deelnemers op een continue en afgestemde manier ondersteund worden door de juiste instanties[1].
2. De pilootprojecten van GBO zijn nog in volle ontwikkeling. De raad vraagt om tijdig te evalueren en indien nodig bij te sturen zodat deze kwetsbare groep op optimale ondersteuning kan rekenen.
3. Een cruciaal element in de onthaaltrajecten is de structurele uitrol van het GBO over heel Vlaanderen. Deze uitrol is voorzien in het kader van het decreet Lokaal Sociaal Beleid en vormt het sluitstuk van deze hervorming. De raad vraagt dan ook aan de Vlaamse overheid om hier verder werk van te maken.

[1] Boost, D., Elloukmani, S., Hermans, K. Raeymaeckers, P. (2018). Een beschrijvend en evaluerend onderzoek naar het Geïntegreerd Breed Onthaal. Leuven: Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Originele versie

4. Het GBO brengt een niet te onderschatten caseload met zich mee voor zowel onthaalmedewerkers als VDAB-medewerkers. De raad onderschrijft dan ook de aanbeveling uit het evaluatieonderzoek[2] van het Steunpunt WVG dat er "*om de kwaliteit van de dienst- en hulpverlening niet in het gedrang te brengen, [] voldoende middelen [moeten] worden vrijgemaakt zodat de doelstellingen van het GBO ten volle kunnen gerealiseerd worden*".
5. Het is cruciaal dat op beleidsvlak wordt uitgeklaard hoe het advies niet-toeleidbaar zich verhoudt ten opzichte van arbeidsongeschiktheid.

2.3 Activeringstrajecten

Het pakket van werk-, welzijns- en zorgbegeleiding wordt uitgestippeld, gecoördineerd (in samenwerking met de netwerkcoördinator) en opgevolgd door een casemanagement team bestaande uit één casemanager werk en één casemanager zorg. De raad vindt het goed dat de opdrachten aan beide casemanagers samen worden toegewezen en dat beide casemanagers als gelijkwaardig worden beschouwd en als team optreden. De gedeelde verantwoordelijkheid over het gehele traject bevordert de werkelijke samenwerking. Ook het expliciet opnemen van de expertise van deze actoren als uitgangspunt in de mandaat-voorwaarden kan de dienstverlening bijkomend bevorderen.

De raad stelt wel vast dat de kracht van de activeringstrajecten deels ligt in de nabijheid en continuïteit die kan geboden worden aan de deelnemers. De beperkte financiering van deze trajecten heeft er in het verleden voor gezorgd dat vooral het engagement en de *drive* van de betrokken actoren tot succesverhalen hebben geleid. Ook het samenspel van verschillende actoren die flexibel konden inspelen op elkaar om het vooropgestelde traject uit te voeren, heeft bijgedragen tot het succes. De raad vreest dan ook dat drempelverhogende wijzigingen dit engagement negatief kunnen beïnvloeden en formuleert in de volgende secties een aantal bedenkingen met betrekking tot de beperking van de mandaten, het werkingsgebied, de vergoeding en de samenhang tussen deze voorgestelde wijzigingen.

2.3.1 Casemanager Werk en casemanagers Zorg

Het casemanagementteam zal gedurende een vastgestelde termijn een – tot op heden ongedefinieerd – werkingsgebied moeten bedienen. Met betrekking tot de casemanager zorg worden het aantal erkende mandaten beperkt tot drie actoren.

Originele versie

[2] Boost, D., Elloukmani, S., Hermans, K. Raeymaeckers, P. (2018). Een beschrijvend en evaluerend onderzoek naar het Geïntegreerd Breed Onthaal. Leuven: Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Met betrekking tot de beperking van het aantal erkende mandaten

De raad leest dat "*het aantal spelers per werkingsgebied worden beperkt zodat men naar een standvastig en gekend team kan gaan*". Teveel wisselende spelers zou de kwaliteit van dienstverlening niet ten goede komen.

De raad vindt het een goede zaak dat men tot een gekend en standvastig team wil komen, maar de beperking van het aantal organisaties die een mandaat kunnen krijgen, leidt voor de raad niet noodzakelijk tot een beperking van het aantal personen die de rol van casemanager opnemen. Een mandaat toekennen aan één organisatie betekent niet dat slechts één medewerker dit mandaat zal opnemen. De mate waarin deze beperking daadwerkelijk tot een beperkter aantal casemanagers zal leiden, hangt sterk af van de definiëring die aan de werkingsgebieden zal worden gegeven (zie volgende sectie). Voor de raad is het ook belangrijk dat er voldoende garanties naar continuïteit van de dienstverlening worden ingebouwd zodat bij uitval van een casemanager zorg niet het gehele traject verloren gaat. Het per definitie beperken van het mandaat tot één medewerker brengt deze continuïteit volgens de raad in het gedrang.

De raad vreest daarnaast dat een beperking van het aantal erkende mandaten het risico creëert dat er nieuwe tussenstructuren nodig zullen zijn, die ook de nodige tijdsinvestering voor overleg en afstemming met zich zullen meebrengen. Dit heeft ongetwijfeld een direct gevolg voor de kwaliteit van de trajecten.

Tot slot vraagt de raad om consequent te zijn en alle drie de verplichte actoren van het GBO, dus ook de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen, in deze trajecten te vermelden. De diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen verliezen in dit voorontwerp hun rol van casemanager zorg, terwijl hun opname als mogelijk eerste actor geen numerieke uitbreiding van het team betekent. Het kan perfect dat per werkingsgebied de drie actoren onderling afspreken wie de rol van casemanager zorg opneemt. Zowel numeriek als naar standvastigheid van het team dat de activeringstrajecten begeleidt, maakt dit geen verschil. Het geeft de actoren wel de flexibiliteit om in onderling overleg de meest haalbare oplossing uit te werken.

Met betrekking tot de werkingsgebieden

Artikels 13, 14 en 18 van het decreet stellen dat de Vlaamse Regering zal bepalen wat onder werkingsgebied van respectievelijk de casemanager werk, de casemanager zorg en netwerkcoördinatoren zal worden verstaan. Dit laat theoretisch de mogelijkheid open dat de Vlaamse regering een andere invulling geeft aan het werkingsgebied voor de casemanager zorg, de casemanager werk en/of het netwerk, wat geenszins leidt tot een efficiënte werking aangezien zij moeten optreden als team dan wel in nauwe samenwerking met een netwerk om de trajecten te realiseren. De raad pleit dan ook voor één gemeenschappelijke definiëring.

Daarnaast is het tot op heden ook onduidelijk op welke schaalgrootte de Vlaamse Regering mikt om de activeringstrajecten te realiseren. De keuze van schaalgrootte heeft echter verstrekkende gevolgen aangezien (1) elke actor het volledige werkingsgebied moet dekken en het mandaat van

Originele versie

casemanager zorg per werkingsgebied wordt toegekend aan slechts 1 CAW/OCMW, 1 VAPH-voorziening en 1 GGZ-voorziening. Indien men een werkingsgebied afbakent op niveau van een referentieregio of regionale zorgzone, dan stelt de raad vast dat er vandaag geen VAPH-voorzieningen noch GGZ-voorzieningen actief zijn die het hele gebied kunnen dekken. Het kan niet de bedoeling zijn om deelnemers te verplichten zich te verplaatsen naar één centraal punt in het werkingsgebied. De nabijheid en continuïteit van de dienstverlening is namelijk cruciaal in deze trajecten en dit vereist dan ook werkingsgebieden die niet te groot zijn. Het beperken tot 1 VAPH- en 1 GGZ-voorziening is dan ook onhaalbaar tenzij men samenwerkingsverbanden toelaat, die dan wel gebiedsdekkend zijn. Dit geldt eveneens voor de OCMW's waar ook zulke samenwerkingsverbanden mogelijk zouden moeten zijn.

Inzetten op een efficiëntere werking van het casemanagementteam is belangrijk, maar er mag niet voorbij worden gegaan aan de realiteit van het werkveld en het draagvlak van de betrokken actoren. De werkingsgebieden mogen geen kunstmatige grenzen aannemen. Om te verzekeren dat er voldoende draagvlak en engagement is, pleit de raad ervoor om in samenspraak met het werkveld te komen tot een werkbare en efficiënte definiëring van de werkingsgebieden.

Met betrekking tot de vergoeding

De raad pleit bij de verdere uitvoering voor een compensatievergoeding die voldoende hoog is om de gemaakte kosten te dekken, rekening houdende met de gevraagde expertise. Het kan geenszins de bedoeling zijn dat actoren moeten bijpassen vanuit hun reguliere toeleiding-/begeleidingsfinanciering om deze bijkomende opdrachten als casemanager op te nemen. Daarnaast vraagt de raad ook om, in functie van continuïteit van begeleiding, en gelet op de variabele aanwezigheid van de doelgroep, de vergoedingen persoonsvolgend en niet per actie uit te werken.

2.3.2 Netwerkcoördinator en netwerk van dienstverleners

Met betrekking tot het netwerk

In de Memorie van Toelichting leest de raad dat er in het netwerk aan dienstverleners een aantal aanpassingen en verbeteringen worden doorgevoerd bij de verplichte samenstelling van het netwerk. De organisaties die niet langer een verplichte partner in het netwerk zijn, kunnen wel ad hoc bij bepaalde acties in het activeringstraject of structureel binnen het netwerk worden opgenomen.

De raad meent dat het consequenter zou zijn om ook hier de drie actoren die aan elkaar verbonden zijn in het GBO als verplichte partner in het netwerk van dienstverleners op te nemen, en dus ook de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen aan artikel 18 toe te voegen.

Hij geeft ook mee dat de in de Memorie van Toelichting (p.26) aangehaalde argumentatie voor de schrapping van de centra ambulante revalidatie (*"CAR worden niet langer vermeld … gelet op de dienstverlening die ze aanbieden")* in tegenspraak is met de correcte vermelding dat niet verplichte partners ad hoc bepaalde acties in het activeringstraject kunnen opnemen als dat om specifieke

Originele versie

redenen nodig is. Het is voor de raad namelijk zeer belangrijk – in functie van het maximaal inzetten van beschikbare expertise in trajecten – dat de blik steeds open wordt gehouden om alle beschikbare partners te kunnen betrekken wanneer en indien nodig. Dit moet een blijvend aandachtspunt en reflex zijn voor alle netwerken van dienstverleners die zullen ontstaan.

Met betrekking tot de vergoeding

De compensatievergoeding moet voldoende zijn om de gemaakte kosten te dekken, rekening houdende met zowel de uitvoering van de coördinatierol als de uitvoering van onderdelen van het individueel trajectplan door de dienstverleners. Het kan geenszins de bedoeling zijn dat de netwerkcoördinator of de dienstverleners moeten bijpassen vanuit hun reguliere toeleiding/begeleidingsfinanciering om deze bijkomende opdrachten op te nemen.

2.4 Arbeidsmatige activiteiten

De Memorie van Toelichting vermeldt op p. 2 dat de maatregelen ontwikkeld worden om *'personen [te] ondersteunen in de optimale participatie aan de samenleving, indien mogelijk ook naar participatie op de arbeidsmarkt*'. Dit impliceert dat ook personen die omwille van hun MMPPS problemen verhinderd zijn om – met of zonder ondersteuning – betaald werk te vinden, binnen de doelgroep van het decreet vallen. De raad gaat er van uit dat deze mensen binnen de arbeidsmatige activiteiten een aanbod zullen krijgen, maar stelt vast dat het voorontwerp van decreet hierover geen duidelijkheid biedt. In tegenstelling tot de activeringstrajecten, wordt er geen enkel basisuitgangspunt beschreven over de arbeidsmatige activiteiten. Er wordt enkel gesteld dat de bevoegde ministers de regelgeving inzake de doelgroep, de activiteiten, de subsidiëring en de rapportering nader bepalen. De raad pleit voor een evenwichtige uitwerking van de drie trajecten in het decreet en minstens een nauwere omschrijving van de doelgroep, de activiteiten en de werkingsprincipes te voorzien. Meer overleg tussen het beleidsdomein WSE en het beleidsdomein WVG over een geïntegreerd kader voor de arbeidsmatige activiteiten in beide domeinen is daarbij noodzakelijk.

Art 31 stelt verder dat de " De Vlaamse regering [...] de erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden [bepaalt]". De raad vraagt om voorafgaand aan het BVR te onderzoeken of er in de praktijk met de voorziene budgetten vanuit het beleidsdomein WVG voldoende begeleiding kan worden voorzien bij de arbeidsmatige activiteiten binnen WVG. De raad meent dat het nodig is om tot één afgestemde regelgeving en een volwaardige, op de voorziene taken afgestemde financiering van AMA te komen. De subsidie moet voldoende hoog zijn om de bijkomende opdrachten die begeleiders opnemen, te financieren, en moet – in tegenstelling tot het decreet van 2014 – ook aandacht hebben voor de daadwerkelijke begeleiding op de werkvloer. De financiering moet hierbij maximaal naar dienstverlening gaan en minimaal naar het vervullen van administratieve bepalingen. De raad hoopt dat deze extra financiering de mogelijkheid van inclusieve trajecten op externe werkposten zal faciliteren en rekent erop dat ze hand in hand zal gaan met een beleid dat organisaties in profit en non-profit ondersteunt als externe werkpost voor arbeidsmatige activiteiten.

Originele versie

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet over de werk- en zorgtrajecten

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw en de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw en de Vlaamse minister van Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling en definities

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° activeringstraject: het traject met acties op vlak van werk en zorg dat de deelnemer voorbereidt op betaalde beroepsarbeid als vermeld in artikel 10;

2° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);

3° arbeidsmatige activiteiten: het aanbod van activiteiten onder begeleiding, die gericht zijn op de latente functies van arbeid, onder meer het bieden van een zinvolle bezigheid, zorgen voor structuur, het aanreiken van sociale contacten en de mogelijkheid tot zelfontplooiing;

4° casemanagementteam: het team dat bestaat uit de casemanager Werk en de casemanagers Zorg in hetzelfde werkingsgebied;

5° casemanager Werk: de VDAB of een gemandateerde werkactor die de opdrachten, vermeld in artikel 14, §2, op het vlak van werk uitvoert;

6° casemanager Zorg: de welzijns- en zorgvoorziening, die deel uitmaakt van het gemandateerde samenwerkingsverband Zorg, vermeld in artikel 12, §1, eerste lid, die de opdrachten, vermeld in artikel 14, §2, op het vlak van welzijn en zorg uitvoert;

originele versie

7° centrum voor algemeen welzijnswerk: het centrum voor algemeen welzijnswerk, dat erkend is als vermeld in artikel 17 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk;

8° compensatievergoeding: de financiële compensatie die wordt toegekend voor de uitvoering van activeringstrajecten in het kader van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan;

9° dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds: de dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds, vermeld in artikel 19 van het decreet van 15 februari 2019 betreffende de woonzorg;

10° GBO: een samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal, vermeld in artikel 9 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid;

11° gezondheidsbeleid: het beleid over het geheel van aangelegenheden, vermeld in artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met uitzondering van het medisch schooltoezicht en de medisch verantwoorde sportbeoefening;

12° initiatief van beschut wonen: het initiatief van beschut wonen, vermeld in artikel 55 van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging;

13° netwerkcoördinator: de rechtspersoon, vermeld in artikel 18;

14° OCMW: een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 2 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, en een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn als vermeld in deel 3, titel 4, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;

15° onthaaltraject via het geïntegreerd breed onthaal: het traject dat als doel heeft om personen met medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen die door die problematiek op korte en middellange termijn niet betaald aan de slag kunnen gaan, toe te leiden naar het samenwerkingsverband tussen OCMW, centrum voor algemeen welzijnswerk en diensten voor maatschappelijk werk van de ziekenfondsen, waardoor die personen georiënteerd kunnen worden naar het gepaste dienst- en hulpverleningsaanbod en onderbescherming kan worden tegengegaan;

16° persoonlijke bestand op het elektronische platform: het persoonlijke bestand op het elektronische platform, vermeld in artikel 22/2 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding;

17° psychiatrisch ziekenhuis: een psychiatrisch ziekenhuis, als vermeld in artikel 3 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen;

18° revalidatiecentrum: een van de volgende revalidatievoorzieningen:

1) een revalidatievoorziening waarmee de Vlaamse Regering een revalidatieovereenkomst heeft gesloten voor psychosociale revalidatie van volwassenen, waarvan het erkenningsnummer begint met het nummer 7.72;

2) een revalidatievoorziening waarmee de Vlaamse Regering een revalidatieovereenkomst heeft gesloten voor revalidatie van verslaafden, waarvan het erkenningsnummer begint met het nummer 7.73;

19° revalidatievoorziening: een revalidatievoorziening, als vermeld in artikel 2, 16°, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren

Originele versie

psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging

20° VAPH-voorziening: de voorzieningen, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° tot en met 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap;

21° welzijnsbeleid: het beleid voor de bijstand aan personen over het geheel aangelegenheden, vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met uitzondering van het beleid voor onthaal en integratie van inwijkelingen, de beroepsopleiding, de omscholing, de herscholing en het tewerkstellingsbeleid van mindervaliden;

22° welzijns- en zorgvoorziening: elke organisatie die in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid belast is met de organisatie of uitvoering van zorg, met inbegrip van de OCMW's en de ziekenfondsen;

23° werkactoren: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die beschikt over een mandaat om kosteloze arbeidsbemiddeling te verrichten, als vermeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding;

24° werk- en zorgtraject: een aanbod in de vorm van een activeringstraject, arbeidsmatige activiteiten of onthaaltrajecten via het geïntegreerd breed onthaal, dat gericht is op maximale participatie in de maatschappij voor personen uit de doelgroep vermeld in artikel 3;

25° zorg: de activiteit of het geheel van activiteiten in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid, waaronder hulp, dienstverlening en ondersteuning zijn begrepen.

Hoofdstuk 2. Doelgroep

Art. 3. Personen voor wie betaalde beroepsarbeid niet, niet meer of nog niet mogelijk is door een of meer belemmeringen van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale aard, kunnen deelnemen aan werk- en zorgtrajecten.

De Vlaamse Regering kan de doelgroepvoorwaarden, vermeld in het eerste lid, nader bepalen.

Hoofdstuk 3. Onthaaltrajecten

Art. 4. De VDAB kan de personen, vermeld in artikel 3, voor wie de VDAB inschat dat het overige aanbod van werk- en zorgtrajecten nog niet voldoende de problematieken van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale aard kan stabiliseren, doorverwijzen naar het GBO. De VDAB bezorgt daarbij de persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid, 1°, aan één van de minimale kernpartners van het GBO, vermeld in artikel 9, tweede lid, van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid.

De VDAB is verwerkingsverantwoordelijke vermeld in artikel 4,7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de doorgifte van de

Originele versie

persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid, 1°, van dit decreet van de personen vermeld in artikel 4 van dit decreet.

De minimale kernpartners van het GBO zijn afzonderlijk verwerkingsverantwoordelijke vermeld in artikel 4,7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor alle andere verwerkingen van de persoonsgegevens vermeld in artikel 5, eerste lid, van dit decreet, van de personen vermeld in artikel 4 van dit decreet.

Art. 5. Voor de identificatie, de contactopname en de hulpverlening in dit onthaaltraject worden de volgende persoonsgegevens verwerkt in het kader van dit decreet:

1° de voornaam, de achternaam, het adres, het mailadres, het telefoonnummer en de geboortedatum van de persoon, vermeld in artikel 4, eerste lid;

2° de contactgegevens van de hulpverlener in kwestie.

Om de persoon, vermeld in artikel 4, eerste lid, van dit decreet, te contacteren om een onthaaltraject op te starten om een brede vraagverheldering te doen op de verschillende levensdomeinen, om rechten te verkennen en te realiseren, en om waar nodig toe te leiden naar de meest gepaste hulpververlening, mag de VDAB de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid bezorgen aan de volgende welzijns- en zorgvoorzieningen die deel uitmaken van het GBO:

1° het OCMW;

2° het centrum voor algemeen welzijnswerk;

3° de dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds.

Art. 6. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid, van dit decreet, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden, vermeld in artikel 5, tweede lid van dit decreet met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan twaalf maanden na afloop van het onthaaltraject.

De verwerkingsverantwoordelijken nemen gepaste technische en organisatorische maatregelen om de persoonsgegevens en de verwerking ervan te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking.

Hoofdstuk 4. Activeringstrajecten

Afdeling 1. Inschatting en beslissing tot deelname

Art. 7. De kandidaat-deelnemer dient zijn verzoek tot deelname aan een activeringstraject in bij de VDAB.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden voor het verzoek om aan een activeringstraject deel te nemen nader bepalen.

Art. 8. De VDAB registreert de gegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de kandidaat-deelnemer in het persoonlijke bestand op het elektronische platform.

Originele versie

Art. 9. De VDAB beslist of de kandidaat-deelnemer kan deelnemen aan een activeringstraject op basis van de volgende gegevens:

1° een inschatting van de cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problematieken, en bijkomende factoren die de kandidaat-deelnemer verhinderen om betaalde beroepsarbeid uit te voeren;

2° een inschatting van de doorgroeimogelijkheden tijdens een activeringstraject.

De VDAB registreert de beslissing in het persoonlijke bestand van de kandidaat-deelnemer op het elektronische platform.

Afdeling 2. Werkingsprincipes

Art. 10. Het activeringstraject bereidt de deelnemer voor op betaalde beroepsarbeid en bestaat uit de volgende elementen:

1° de begeleiding naar en op een werkvloer, namelijk:
   a) de deelnemer begeleiden om de attitudes te verwerven die de deelnemer nodig heeft om in een werkomgeving te functioneren;
   b) diverse werkvloeren zoeken en aanreiken;
   c) de begeleiding van de deelnemer en de werkgever tijdens de stages op een werkvloer;
   d) competenties die zichtbaar worden op de werkvloer detecteren, versterken, opvolgen en evalueren;

2° de zorg, die de begeleiding naar en op een werkvloer ondersteunt, namelijk:
   a) de zorgbehoeften samen met de deelnemer verkennen en inzichten in zijn zorgnoden verlenen;
   b) zorg verlenen met het oog op herstel of het hanteerbaar maken van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen of het versterken van competenties in functie van de stage op een werkvloer en de joboriëntatie;
   c) de deelnemer toeleiden naar andere dienstverleners en samenwerken met andere dienstverleners met het oog op zorg op maat van de deelnemer in functie van de stage op een werkvloer en de joboriëntatie;

3° overleggen, afstemmen en samenwerken met de betrokken partners in het activeringstraject, namelijk het casemanagementteam en de dienstverleners.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van de begeleiding op en naar een werkvloer, vermeld in het eerste lid, 1°, en de zorg, vermeld in het eerste lid, 2°, nader.

Art. 11. Het activeringstraject is een tijdelijk traject van minimaal drie maanden en maximaal achttien maanden.

Het activeringstraject is in uitzonderlijke gevallen verlengbaar. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de verlenging van het activeringstraject.

Afdeling 3. Casemanager Werk en casemanagers Zorg

Art. 12. §1. De Vlaamse Regering mandateert in het kader van een openbare dienstverplichting per werkingsgebied een samenwerkingsverband Zorg dat bestaat uit

Originele versie

drie welzijns- en zorgvoorzieningen die de functie van casemanager Zorg opnemen en de opdrachten, vermeld in artikel 14, uitvoeren.

Een samenwerkingsverband Zorg, vermeld in het eerste lid, voldoet aan de volgende mandaatvoorwaarden:

1° per werkingsgebied is er:
   a) een centrum voor algemeen welzijnswerk of een OCMW of een dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds;
   b) een VAPH-voorziening;
   c) een van de volgende voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg:
      1) een centrum voor geestelijke gezondheidszorg;
      2) een psychiatrisch ziekenhuis;
      3) een revalidatiecentrum;
      4) een initiatief van beschut wonen.

2° de welzijns- en zorgvoorzieningen van het gemandateerd samenwerkingsverband Zorg, vermeld in het eerste lid, tonen aan dat ze beschikken over professionele deskundigheid om de zorgbehoeften van de deelnemer in het kader van het activeringstraject te verkennen;

3° het gemandateerd samenwerkingsverband Zorg, vermeld in het eerste lid, toont aan dat het de opdrachten kan opnemen in het volledige werkingsgebied;

4° de welzijns- en zorgvoorzieningen van het gemandateerd samenwerkingsverband Zorg, vermeld in het eerste lid, verzekeren de continuïteit van de uitvoering van de opdrachten van het casemanagementteam ten aanzien van de deelnemer op het vlak van zorg.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder werkingsgebied, als vermeld in het eerste lid, en het tweede lid, 1°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder professionele deskundigheid, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering kan aanvullende mandaatvoorwaarden bepalen.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat en bepaalt de duur ervan.

Art. 13. §1. De VDAB bekleedt de functie van casemanager Werk.

§2. De VDAB kan om de opdrachten, vermeld in artikel 14, uit te voeren een beroep doen op een of meer werkactoren die de Vlaamse Regering daarvoor mandateert.

De casemanager Werk voldoet aan de volgende mandaatvoorwaarden:

1° de werkactor beschikt over een mandaat van kosteloze arbeidsbemiddeling, als vermeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding;

2° de werkactor toont aan dat hij beschikt over professionele deskundigheid om de competenties, de beperkingen en het groeipotentieel van de deelnemer in het kader van een activeringstraject uit te diepen en te verkennen met het oog op een

Originele versie

realistische joboriëntatie en de verdere ontwikkeling van de loopbaan van de deelnemer;

3° de werkactor toont aan dat hij de opdrachten in het volledige werkingsgebied kan opnemen;

4° de werkactor verzekert de continuïteit van de uitvoering van de opdrachten in het casemanagementteam ten aanzien van de deelnemer op het vlak van werk;

5° de werkactor is niet gemandateerd als casemanager Zorg in hetzelfde werkingsgebied.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder een werkingsgebied als vermeld in het tweede lid, 3°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder professionele deskundigheid als vermeld in het tweede lid, 2°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering kan aanvullende mandaatvoorwaarden bepalen.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat en bepaalt de duur ervan.

Art. 14. §1. De casemanager Werk en de casemanagers Zorg vormen samen het casemanagementteam per werkingsgebied. De leden van het casemanagementteam werken vanuit hun eigen expertise nauw samen.

§2. Het casemanagementteam heeft minstens de volgende opdrachten:

1° bij de start van het activeringstraject, de casemanager Werk en de casemanager Zorg van de deelnemer tijdens het activeringstraject toewijzen;

2° informatie verstrekken aan de deelnemer over het te doorlopen activeringstraject minimaal over de volgende aspecten:
   a) het beoogde einddoel;
   b) de looptijd,
   c) arbeidsgerichte informatie over beroepen, sectoren, werkondersteuning en competentieversterking;
   d) de mogelijkheden van zorg;
   e) de samenwerking in het casemanagementteam;
   f) de verwerking van de gegevens van de deelnemer.

3° oog hebben voor de rechten en plichten die verbonden zijn aan het statuut van de deelnemer en de deelnemer in voorkomend geval doorverwijzen om een recht op financiële of andere tegemoetkomingen te onderzoeken;

4° de competenties, de drempels en het groeipotentieel van de deelnemer verkennen en uitdiepen met het oog op een realistische joboriëntatie en de zorgbehoeften van de deelnemer verkennen en uitdiepen met het oog op een realistisch zicht op de eigen zorgproblematieken;

5° een geïntegreerde trajectplan als vermeld in artikel 15, samen met de deelnemer opstellen en dat plan met acties op het vlak van zorg en op het vlak van begeleiding op en naar een werkvloer, als vermeld in artikel 11, bezorgen aan de netwerkcoördinator,

6° het geïntegreerde trajectplan, vermeld in punt 5°, registreren in het persoonlijk bestand van de deelnemer op het elektronisch platform;

Originele versie

7° het geïntegreerde trajectplan, vermeld in punt 5°, opvolgen, met mogelijke bijsturing in overleg met de deelnemer;
8° een gemotiveerd eindadvies aan de VDAB opstellen over het toekomstperspectief van de deelnemer op het vlak van betaalde beroepsarbeid. Dat eindadvies wordt geregistreerd in het persoonlijke bestand van de deelnemer op het elektronische platform;
9° het gemotiveerde eindadvies, vermeld in punt 8°, samen met de deelnemer bespreken en mogelijke vervolgstappen na het activeringstraject aanreiken.

De Vlaamse Regering kan de minimale opdrachten, vermeld in het eerste lid nader bepalen en bijkomende opdrachten vastleggen.

Art. 15. Het casemanagementteam stelt een geïntegreerd trajectplan op dat wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst. Het geïntegreerde trajectplan omvat minimaal al de volgende informatie:
1° de identiteitsgegevens van de deelnemer en van het casemanagementteam;
2° de aanvangsdatum van het activeringstraject en de vermoedelijke duur ervan;
3° de omschrijving, inhoud en doelstelling van het activeringstraject;
4° de afgesproken acties in het activeringstraject en de betrokken dienstverleners;
5° de rechten en plichten van de partijen;
6° de periodiciteit van de evaluaties.

Art. 16. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet verkrijgen de casemanager Werk en de gemandateerde samenwerkingsverbanden Zorg, vermeld in artikel 12, §1, eerste lid, voor de uitvoering van de opdrachten als lid van het casemanagementteam elk een compensatievergoeding.

De Vlaamse Regering bepaalt het maximale bedrag en de modaliteiten van de compensatievergoeding.

Afdeling 4. Netwerkcoördinator en netwerk van dienstverleners

Art. 17. §1. De Vlaamse Regering mandateert in het kader van de openbaredienstverplichting netwerkcoördinatoren om de opdrachten, vermeld in artikel 18, uit te voeren.

De netwerkcoördinator voldoet aan al de volgende mandaatvoorwaarden:
1° hij vertegenwoordigt een netwerk van dienstverleners dat minimaal is samengesteld uit:
   a) een of meer centra voor algemeen welzijnswerk;
   b) een of meer werkactoren, die gemandateerd zijn conform het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding;
   c) een of meer maatwerkbedrijven als vermeld in artikel 4 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;
   d) een of meer van de volgende welzijns- en zorgvoorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg:
      1) een psychiatrisch ziekenhuis;
      2) een centrum voor geestelijke gezondheidszorg;
      3) een initiatief van beschut wonen;

Originele versie

4) een revalidatiecentrum;
e) een of meer VAPH-voorzieningen;
f) een of meer OCMW's;

2° hij toont aan dat het netwerk van dienstverleners, vermeld in punt 1°, de uitvoering van de activeringstrajecten kan verzekeren in het volledige werkingsgebied;

3° hij toont aan dat:
a) de dienstverleners, vermeld in punt 1°, die acties ondernemen in het kader van de begeleiding naar en op een werkvloer over een mandaat kosteloze arbeidsbemiddeling vermeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding beschikken;
b) de dienstverleners, vermeld in punt 1°, a) tot en met f), beschikken over professionele deskundigheid op het vlak van de activeringstrajecten;
c) de dienstverleners, vermeld in punt 1°, a) tot en met f), bereid zijn tot gegevensdeling als vermeld in artikel 23.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder het werkingsgebied, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder professionele deskundigheid als vermeld in het tweede lid, 3°, b), wordt verstaan.

De Vlaamse Regering kan aanvullende mandaatvoorwaarden bepalen.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat en bepaalt de duur ervan.

Art.18. De netwerkcoördinator heeft in het kader van de openbaredienstverplichting minimaal de volgende opdrachten:

1° hij stemt bij de ontvangst van en tijdens het activeringstraject af met het casemanagementteam over de uitvoering van het geïntegreerde trajectplan, vermeld in artikel 15;

2° hij voorziet in een vlotte uitvoering van het geïntegreerde trajectplan, vermeld in artikel 15, en doet daarvoor een beroep op het netwerk van dienstverleners;

3° hij voorziet in de monitoring van de uitvoering van de geïntegreerde trajectplannen, vermeld in artikel 15, op het niveau van het werkingsgebied door een beroep te doen op en af te stemmen met de verschillende dienstverleners van het netwerk;

4° hij houdt toezicht op de aanwending van de compensatievergoeding, vermeld in artikel 20, voor de dienstverleners die bij het activeringstraject betrokken zijn;

5° hij is belast met de uitbetaling van de compensatievergoeding, vermeld in artikel 20, aan de dienstverleners van het netwerk dat hij vertegenwoordigt, vermeld in artikel 17;

6° hij ziet erop toe dat de compensatievergoeding gemonitord wordt over alle activeringstrajecten heen in het werkingsgebied.

De Vlaamse Regering kan de minimale opdrachten van de netwerkcoördinator nader bepalen en uitbreiden.

Originele versie

Art. 19. De mandaatbeslissing, vermeld in artikel 17, vermeldt minimaal al de volgende informatie:

1° de identiteitsgegevens van de netwerkcoördinator en van de dienstverleners die tot het netwerk behoren;

2° de verbintenissen van de partijen, waaronder:

a) de omschrijving van de opdrachten in de activeringstrajecten;

b) de toekenning van een compensatievergoeding als vermeld in artikel 20, met opgave van de voorwaarden en de doeleinden waarvoor de vergoeding wordt toegekend;

c) de verantwoordelijkheden en de engagementen van de partijen;

3° de parameters om de compensatievergoeding te berekenen en een regeling voor overcompensatie;

4° de duur van de toewijzing, die niet meer dan vijf jaar mag bedragen.

Art. 20. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet verkrijgt de netwerkcoördinator voor de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 18, een compensatievergoeding.

De Vlaamse Regering bepaalt het maximale bedrag van de compensatie op basis van de volgende parameters:

1° de compensatie is niet hoger dan nodig om de kosten van de uitvoering van de openbaredienstverplichting, vermeld in artikel 18, volledig of gedeeltelijk te dekken, rekening houdend met de opbrengsten;

2° de maximale compensatie wordt vastgesteld op basis van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben gemaakt.

De Vlaamse Regering vermijdt bij het bepalen van het bedrag van de compensatie, vermeld in het tweede lid, dat de compensatie een economisch voordeel bevat waardoor de gecompenseerde ondernemingen ten opzichte van concurrerende ondernemingen kunnen worden bevoordeeld.

Art. 21. Andere tegemoetkomingen dan de tegemoetkomingen die verkregen worden met toepassing van dit decreet bij de uitvoering van de acties van het geïntegreerde trajectplan, vermeld in artikel 15, worden in mindering gebracht van de compensatievergoeding, vermeld in artikel 20.

De Vlaamse Regering kan de vormen van tegemoetkomingen, vermeld in het eerste lid, nader bepalen.

Afdeling 5. Evaluatie en eindadvies

Art. 22. Het casemanagementteam voert op het einde van het activeringstraject een evaluatie uit en registreert het eindverslag en het gemotiveerde eindadvies in het persoonlijke bestand van de deelnemer op het elektronische platform.

Het eindverslag bevat minimaal al de volgende elementen:

1° de beschrijving van de acties tijdens het traject;

2° de resultaten van de acties tijdens het traject;

3° de informatie van het casemanagementteam;

4° de informatie van de betrokken dienstverleners;

Originele versie

5° een neerslag van het gesprek tussen de deelnemer en het casemanagementteam.

Afdeling 6. Registratie en gegevensdeling

Art. 23. Het casemanagementteam en de dienstverleners registreren de acties die ze ondernemen in het kader van het activeringstraject, in het persoonlijke bestand van de deelnemer op het elektronische platform.

Art. 24. De VDAB verwerkt de persoonsgegevens van de kandidaat-deelnemer en van de deelnemer aan een activeringstraject om de beslissing tot deelname en de voortgang tijdens een activeringstraject op te volgen. De volgende gegevens worden verwerkt:

1° de identificatiegegevens;
2° het studie- en het beroepsverleden;
3° de beroepskwalificaties, de ervaring en de verworven competenties;
4° het noodzakelijke diagnostische materiaal van de kandidaat-deelnemer aan een activeringstraject dat voorhanden is, met het oog op een mogelijke deelname aan een activeringstraject;
5° de elementen om de afstand tot de arbeidsmarkt, de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt en de randvoorwaarden die een belemmering zijn bij de zoektocht naar werk in te schatten;
6° de noodzakelijke informatie met het oog op arbeidsbemiddeling, de begeleiding en de opleiding voor een inschakeling op de arbeidsmarkt na een activeringstraject.

De VDAB treedt op als verwerkingsverantwoordelijke, als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, en wisselt persoonsgegevens uit met de casemanagers en de dienstverleners die betrokken zijn bij het activeringstraject. Voor de voormelde gegevensuitwisseling gebruiken de VDAB, de casemanagers en de dienstverleners de volgende identificatiemiddelen:

1° het identificatienummer van het Rijksregister, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;
2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vermeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister opgenomen is.

Art. 25. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 24, eerste lid, van dit decreet, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden, vermeld in artikel 10 van dit decreet, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijken behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.

Afdeling 7. Handhaving en sancties

Originele versie

Art. 26. De Vlaamse Regering vermindert of vordert de compensatievergoeding, vermeld in artikel 16 en 20, terug als de netwerkcoördinator, de casemanagers Zorg, de gemandateerde samenwerkingsverbanden Zorg of de casemanager Werk de opdrachten, vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, en de mandaatvoorwaarden, vermeld in artikel 12, 13 en artikel 17, niet of onvoldoende naleven.

De Vlaamse Regering neemt de beslissing, vermeld in het eerste lid, nadat de betrokken partij de gelegenheid heeft gekregen om haar verweermiddelen voor te leggen. De Vlaamse Regering bepaalt de hoorprocedure.

Art. 27. De Vlaamse Regering kan de mandaatbeslissing schorsen of intrekken als de casemanagers Zorg, de gemandateerde samenwerkingsverbanden Zorg, de casemanager Werk of de netwerkcoördinator de opdrachten, vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten, en de mandaatvoorwaarden vermeld in artikel 12, 13 en artikel 17, wetens en willens niet naleven.

De Vlaamse Regering kan de beslissing, vermeld in het eerste lid, alleen nemen nadat de betrokken partij de gelegenheid heeft gekregen om haar verweermiddelen voor te leggen. De Vlaamse Regering bepaalt de hoorprocedure.

Hoofdstuk 5. Arbeidsmatige activiteiten

Art. 28. Het aanbod van arbeidsmatige activiteiten en de invulling van de begeleiding wordt door de Vlaamse Regering nader gedefinieerd.

De Vlaamse Regering bepaalt de minimale kwaliteitsvoorwaarden voor het aanbod van arbeidsmatige activiteiten.

Art. 29. Deelname aan arbeidsmatige activiteiten is mogelijk voor onbepaalde duur tenzij de evaluatie uitwijst dat deelname niet meer nodig of opportuun is.

De Vlaamse Regering bepaalt de doelgroep voor deelname aan arbeidsmatige activiteiten nader en kan de toegangsvoorwaarden bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de deelname aan arbeidsmatige activiteiten wordt geëvalueerd.

Art. 30. De Vlaamse Regering bepaalt erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor het aanbod van arbeidsmatige activiteiten.

De Vlaamse Regering wijst de dienst of de diensten van de Vlaamse administratie aan die zijn belast met de subsidiëring van de arbeidsmatige activiteiten.

Art. 31. De dienst of de diensten die de Vlaamse Regering conform artikel 30 van dit decreet aanwijst om arbeidsmatige activiteiten te subsidiëren, treden op als verwerkingsverantwoordelijke, als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens van de deelnemers arbeidsmatige activiteiten om de deelname aan de arbeidsmatige activiteiten en de evaluatie op te volgen.

Originele versie

Art. 32. De volgende persoonsgegevens worden verwerkt voor de subsidiëring van de arbeidsmatige activiteiten:

1° de identificatiegegevens van de deelnemers arbeidsmatige activiteiten, met inbegrip van de eventuele evaluatie voor deelname;

2° de identificatiegegevens van de begeleiders arbeidsmatige activiteiten;

3° de start- en einddatum van de arbeidsmatige activiteiten.

Voor de gegevensuitwisseling, vermeld in het eerste lid, gebruiken de diensten de volgende identificatiemiddelen:

1° het identificatienummer van het Rijksregister, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;

2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vermeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister opgenomen is.

Art. 33. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 32, eerste lid, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de beoogde doeleinden vermeld in artikel 32 van dit decreet, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.

Hoofdstuk 6. Toezicht en handhaving

Art. 34. Met behoud van de toepassing van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid, worden het toezicht en de controle op de uitvoering van de hoofdstukken 4, 5 en 7 van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, uitgeoefend conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Hoofdstuk 7. Ondersteunende of aanvullende dienstverlening

Art. 35. De Vlaamse Regering kan binnen de perken van de begrotingskredieten een subsidie verlenen aan organisaties die ondersteunende of aanvullende dienstverlening verrichten in het kader van dit decreet.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder ondersteunende of aanvullende dienstverlening, vermeld in het eerste lid, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de subsidieperiode, de subsidievoorwaarden en de aanvraagprocedure.

Hoofdstuk 8. Rapportering

Originele versie

Art. 36. De VDAB en de diensten die de Vlaamse Regering aanwijst voor de subsidiëring van de werk- en zorgtrajecten rapporteren minstens één keer per jaar aan de Vlaamse Regering over de werking van de werk- en zorgtrajecten in de verschillende werkingsgebieden.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

Art. 37. In artikel 2, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 oktober 2021, wordt punt 36° vervangen door wat volgt:

"36° hoofdstukken 4, 5 en 7 van het decreet van XXX over de werk- en zorgtrajecten;".

Hoofdstuk 10. Slotbepalingen

Art. 38. Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, gewijzigd bij de decreten van 19 januari 2018, 8 juni 2018 en 15 februari 2019, wordt opgeheven.

Art. 39. De Vlaamse Regering bepaalt de maatregelen die nodig zijn om de overgang van de regelgeving, vermeld in artikel 38, op een coherente manier te laten verlopen.

Art. 40. De Vlaamse Regering bepaalt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid,

Wouter BEKE

Originele versie

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 71.254/1
van 29 april 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘over de werk- en zorgtrajecten’

Originele versie

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

Op 24 maart 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 29 april 2022, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘over de werk- en zorgtrajecten’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 21 april 2022. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad, voorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 april 2022.

*

Originele versie

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet regelt de werk- en zorgtrajecten.

Een werk- en zorgtraject omvat het "aanbod in de vorm van een activeringstraject, arbeidsmatige activiteiten of onthaaltrajecten via het geïntegreerd breed onthaal, dat gericht is op maximale participatie in de maatschappij voor personen" (artikel 2, 24°, van het voorontwerp) voor wie "betaalde beroepsarbeid niet, niet meer of nog niet mogelijk is door een of meer belemmeringen van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale aard" (artikel 3).

Het onthaaltraject via het geïntegreerd breed onthaal heeft als doel "om personen met medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen die door die problematiek op korte en middellange termijn niet betaald aan de slag kunnen, toe te leiden naar het samenwerkingsverband tussen OCMW, centrum voor algemeen welzijnswerk en diensten voor maatschappelijk werk van de ziekenfondsen, waardoor die personen georiënteerd kunnen worden naar het gepaste dienst- en hulpverleningsaanbod en onderbescherming kan worden tegengegaan" (artikel 2, 15°).

Het activeringstraject is een traject "op vlak van werk en zorg dat de deelnemer voorbereidt op betaalde beroepsarbeid" (artikel 2, 1°) en nader wordt omschreven in artikel 10 van het voorontwerp.

De arbeidsmatige activiteiten omvatten "het aanbod van activiteiten onder begeleiding, die gericht zijn op de latente functies van arbeid, onder meer het bieden van een zinvolle bezigheid, zorgen voor structuur, het aanreiken van sociale contacten en de mogelijkheid tot zelfontplooiing" (artikel 2, 3°).

Het voorontwerp is onderverdeeld in tien hoofdstukken. Hoofdstuk 1 bevat een inleidende bepaling en definities. Hoofdstuk 2 betreft de afbakening van de doelgroep. De hoofdstukken 3 tot 5 regelen respectievelijk de onthaaltrajecten, de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten. Hoofdstuk 6 betreft het toezicht en de handhaving en hoofdstuk 7 de subsidiëring van organisaties die ondersteunende of aanvullende dienstverlening verrichten in het kader van het aan te nemen decreet. Hoofdstuk 8 bevat de verplichting om minstens één keer per jaar aan de Vlaamse Regering te rapporteren over de werking van de werk- en zorgtrajecten. Hoofdstuk 9 voorziet in een wijziging van het decreet 'houdende sociaalrechtelijke toezicht' van 30 april 2004. Hoofdstuk 10 bevat slotbepalingen.

[1] Aangezien het gaat om een voorontwerp van decreet wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

Originele versie

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

Het aan te nemen decreet komt in de plaats van het decreet van 25 april 2014 ‘houdende de werk- en zorgtrajecten’, dat wordt opgeheven (artikel 38).

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de maatregelen te bepalen die nodig zijn om de overgang van het op te heffen naar het aan te nemen decreet op een coherente manier te laten verlopen (artikel 39) en om voor iedere bepaling van het decreet de datum van inwerkingtreding vast te stellen (artikel 40).

BEVOEGDHEID

3.1. Luidens artikel 1 van het voorontwerp regelt het aan te nemen decreet een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

In de memorie van toelichting wordt de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap als volgt toegelicht:

> “Vanuit de bevoegdheden Werk en Sociale Economie gaat het om een gewestmaterie, meer bepaald arbeidsbemiddeling (art. 6, § 1, IX, 1° BWHI), de beslissings- en uitvoeringsbevoegdheid om de actieve en passieve beschikbaarheid van de werklozen te controleren (art. 6, § 1, IX, 5° BWHI), vrijstellingen (art. 6, § 1, IX, 6° BWHI) en sociale economie (art. 6, § 1, IX, 2° BWHI). Met de zesde staatshervorming kreeg de VDAB de bevoegdheid om de beschikbaarheid van uitkeringsgerechtigde werklozen en jongeren in beroepsinschakelingstijd te controleren aan de hand van het federaal normatief kader. Dit kader voorziet in de opschorting van de controle van actieve beschikbaarheid als de werkloze een specifiek begeleidingstraject volgt omdat de werkloze ‘verwijderd is van de arbeidsmarkt omwille van een combinatie van psycho-medisch-sociale factoren die zijn gezondheid en/of sociale inschakeling duurzaam aantasten en, daardoor, zijn professionele inschakeling, met als gevolg dat de werkloze binnen de 12 maanden die volgen niet in staat is om te werken in het gewone economische circuit of in het kader van een al dan niet betaalde aangepaste en omkaderde arbeidsplaats.’ Met het Koninklijk Besluit van 6 mei 2019 tot wijziging van de artikelen 27, 51, 52bis, 58, 58/3 en 63 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoeging van de artikelen 36sexies, 63bis en 124bis in hetzelfde besluit (ook wel Koninklijk Besluit niet-toeleidbare werkzoekenden genoemd) werden niet-toeleidbare werkzoekenden gedefinieerd als ‘de werkzoekende die de bevoegde dienst voor arbeidsbemiddeling identificeert aan de hand van de internationaal erkende screeningstool ICF - International Classification of Functioning, Disability and Health - en erkent als iemand die te maken krijgt met een combinatie van psychologische, medische en sociale factoren die zijn gezondheid en/of zijn sociale of professionele integratie ernstig aantasten, waardoor hij niet in het normale economische circuit of in het kader van al dan niet bezoldigd aangepast of omkaderd werk kan werken. Het statuut van niet-toeleidbare werkzoekende wordt toegekend voor een periode van twee jaar en is hernieuwbaar met een nieuwe evaluatie door de screeningstool ICF.’
>
> Vanuit de bevoegdheid Welzijn gaat het om een gemeenschapsmaterie, meer bepaald het beleid betreffende de zorgverstrekkingen in en buiten de verplegingsinrichtingen (art. 5, §1, I, 1° BWHI), het beleid betreffende de verstrekkingen van geestelijke gezondheidszorg in de verplegingsinrichtingen buiten de ziekenhuizen (art. 5, §1, I, 2° BWHI), het beleid inzake long term care revalidatie (art. 5, §1, I, 5° BWHI), de organisatie van de eerstelijnsgezondheidszorg en de ondersteuning van de

Originele versie

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

gezondheidszorgberoepen van de eerste lijn (art. 5, §1, I, 6° BWHI), het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (art. 5, §1, II, 2° BWHI), het beleid inzake minder-validen (art. 5, §1, II, 4° BWHI) en de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming (art. 5, §1, II, 6°, BWHI).”

3.2. In advies 62.640/1 dat de Raad van State, afdeling Wetgeving, op 17 januari 2018 heeft uitgebracht over een ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 ‘houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten’, werd naar aanleiding van de verstrengeling van gemeenschaps- en gewestaangelegenheden in het betrokken ontwerp, het volgende opgemerkt:

> “(…) onduidelijk blijft in welke mate de regeling die is vervat in het decreet van 25 april 2014 en in het thans om advies voorgelegde ontwerp van uitvoeringsbesluit van dat decreet, van toepassing is op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Noch in het decreet, noch in het ontwerp wordt in dat verband immers iets bepaald. Daarenboven omvatten zowel het decreet als het ontwerp bepalingen die gewestaangelegenheden betreffen en die bijgevolg enkel van toepassing kunnen zijn op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, naast bepalingen die een gemeenschapsaangelegenheid beogen te regelen en die derhalve wel van toepassing kunnen zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ten aanzien van de in dat gebied gevestigde instellingen die wegens hun organisatie moeten worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.
>
> Dergelijke onduidelijkheid dreigt een rechtszekere toepassing van zowel het decreet als van het ontworpen besluit in de weg te staan wat het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad betreft. De stellers van het ontwerp doen er goed aan om na te gaan of er mogelijkheden zijn om de voornoemde onduidelijkheid te vermijden en of bijvoorbeeld althans in het ontwerp niet tot een meer expliciete opdeling kan worden gekomen van bepalingen die een gemeenschaps- dan wel een gewestaangelegenheid betreffen.[2] Ook verdient het aanbeveling om het reeds in advies 55.863/1 door de Raad van State, afdeling Wetgeving, gesuggereerde procedé inzake het sluiten van een samenwerkingsakkoord, doelbewuster aan te grijpen als een bijkomend instrument om te komen tot een meer rechtszekere toepassing van het decreet en van het ontworpen besluit in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. (…).”

3.3. Gelet op de verstrengeling van gemeenschaps- en gewestaangelegenheden in het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet, werd aan de gemachtigde gevraagd om, desgevallend met een onderscheid tussen de verschillende onderdelen van het voorontwerp, aan te geven of de regeling toepassing vindt op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, wat het toepasselijke aanknopingspunt is (bv. de woonplaats van de persoon die het traject volgt) en wat voor het betrokken onderdeel de specifieke bevoegdheidsgrondslag is.

[2] *Voetnoot 10 van het aangehaalde advies:* In het decreet van 25 april 2014 wordt daartoe geen bevoegdheid gedelegeerd aan de Vlaamse Regering. Dergelijke opdeling zou evenwel kunnen worden ingepast in de algemene bevoegdheid van de Vlaamse Regering om de decreten uit te voeren, mits daarbij uiteraard de draagwijdte van het decreet niet wordt uitgebreid of beperkt en zonder dat onvolkomenheden of tekortkomingen die in het decreet zouden voorkomen, kunnen worden opgevangen.

Originele versie

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

De gemachtigde verschafte hierop de volgende toelichting:

"Het voorontwerp van decreet over de werk- en zorgtrajecten wil een aanbod bieden aan een kwetsbare doelgroep van personen die om cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problematieken niet, niet meer of nog niet betaald aan de slag kunnen. De structurele samenwerking en wisselwerking tussen organisaties uit beide beleidsdomeinen, namelijk werk en sociale economie enerzijds en welzijn, volksgezondheid en gezin anderzijds is essentieel om tot een optimale participatie van de personen te komen. Een bepaalde bepaling uit het decreet kan daarom moeilijk aan een welbepaalde bevoegdheid worden toegedicht.

Als we het bekijken voor de doelgroep, die toegang heeft tot de drie aanbodsvormen opgenomen in dit decreet:

Inzake de doelgroep zien we enerzijds de uitkeringsgerechtigde werklozen en jongeren in beroepsinschakelingstijd die door de gewestelijke bemiddelingsdienst op basis van het KB van 6 mei 2019 tot wijziging van de artikelen 27, 51, 52*bis*, 58, 58/3 en 63 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoeging van de artikelen 36*sexies*, 63*bis* en 124*bis* in hetzelfde besluit personen het statuut van niet-toeleidbare werkzoekende kan bieden. VDAB kan echter niet in de plaats treden van Actiris, de Brusselse gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling voor de inschatting van cognitieve, medische, psychiatrische, psychische of sociale problemen van personen die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen. In artikel 17 van het samenwerkingsakkoord tussen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, en de opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden, werd het engagement opgenomen om voor Brusselse werkzoekenden met een werkloosheidsuitkering en jongeren in beroepsinschakelingstijd die interesse hebben in een Nederlandstalig traject de toegang mogelijk te maken. Het samenwerkingsakkoord werd met een instemmingsdecreet op 6 oktober 2021 aangenomen door het Vlaams Parlement.

Anderzijds biedt het kader van werk- en zorgtrajecten opstapmogelijkheden voor personen vanuit een zorgstatuut. De taken van VDAB werden uitgebreid naar activeringsregisseur waardoor VDAB ook voor niet-beroepsactieve personen dienstverlening kan bieden. Hieronder vallen personen met een RIZIV-uitkering, een tegemoetkoming van de FOD Sociale Zekerheid of personen met een leefloon. Maar anders dan bij uitkeringsgerechtigde werklozen en jongeren in beroepsinschakelingstijd legt hun statuut (uitkering/tegemoetkoming) geen verplichting tot inschrijving bij de VDAB op. Voor personen met een ander statuut die in Brussel wensen deel te nemen aan het aanbod van arbeidsmatige activiteiten (gericht op participatie) en GBO, moeten zich richten tot die erkende instellingen in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad of kunnen zich richten tot een erkende instelling in Vlaanderen. De toepassing van de regeling van het decreet ten aanzien van een natuurlijke persoon in Brussel is dus afhankelijk van de keuze van de persoon zelf om een beroep te doen op een instelling die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap valt.

Als we dit specifiek bekijken voor de volgende maatregelen, wordt hieronder het onderscheid gemaakt tussen de onthaaltrajecten GBO, de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten ('AMA'):

Onthaaltrajecten GBO

Het onthaaltraject wordt in artikel 2, 15°, van het voorontwerp van decreet omschreven als 'het traject dat als doel heeft om personen met medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen die door die problematiek op korte en

Originele versie

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

middellange termijn niet betaald aan de slag kunnen gaan, toe te leiden naar het samenwerkingsverband tussen OCMW, centrum voor algemeen welzijnswerk en diensten voor maatschappelijk werk van de ziekenfondsen, waardoor die personen georiënteerd kunnen worden naar het gepaste dienst- en hulpverleningsaanbod en onderbescherming kan worden tegengegaan'. Zoals artikel 4, eerste lid, van het voorontwerp van decreet verduidelijkt gaat het hier om het doorverwijzen van de VDAB (een gewestbevoegdheid) naar het GBO (een persoonsgebonden bevoegdheid).

Vanuit de bevoegdheid Welzijn gaat het om een gemeenschapsmaterie, meer bepaald het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (art. 5, §1, II, 2° BWHI). Inzake de persoonsgebonden bevoegdheid zijn de bepalingen van toepassing op de hiervoor bedoelde instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) heeft voor de regio tweetalige gebied Brussel Hoofdstad een regierol in de uitbouw van de GBO samenwerkingsverbanden als plaatsvervangend lokaal bestuur […].

Activeringstrajecten

Een activeringstraject wordt in artikel 2, 1°, van het voorontwerp van decreet omschreven als 'het traject met acties op vlak van werk en zorg dat de deelnemer voorbereidt op betaalde beroepsarbeid als vermeld in artikel 10'. Het gaat hier om een begeleiding op en naar een werkvloer (een gewestbevoegdheid). Het element zorg (een persoonsgebonden bevoegdheid) wordt enkel ingezet ter ondersteuning van de begeleiding naar en op een werkvloer. Voor activeringstrajecten is het bijgevolg moeilijk om het aanbod toe te kennen aan een gewest- of gemeenschapsbevoegdheid. Door de verwevenheid van die beide bevoegdheden zijn de activeringstrajecten dus niet van toepassing in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

AMA

Arbeidsmatige activiteiten worden in artikel 2, 3°, van het voorontwerp van decreet omschreven als 'het aanbod van activiteiten onder begeleiding, die gericht zijn op de latente functies van arbeid, onder meer het bieden van een zinvolle bezigheid, zorgen voor structuur, het aanreiken van sociale contacten en de mogelijkheid tot zelfontplooiing.' Zoals reeds werd geduid in de memorie van toelichting, kan dit aanbod met verschillende doelstellingen worden uitgewerkt, met name activering of participatie. Afhankelijk van de doelstelling, gaat het respectievelijk om gewestbevoegdheden of gemeenschapsbevoegdheden (meer bepaald de persoonsgebonden aangelegenheden).

Voor wat de persoonsgebonden aangelegenheden betreft, is het decreet enkel van toepassing in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ten aanzien van de in dat gebied gevestigde instellingen die wegens hun organisatie moeten worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. Vanuit de bevoegdheid Welzijn gaat het om een gemeenschapsmaterie, meer bepaald het beleid betreffende de zorgverstrekkingen in en buiten de verplegingsinrichtingen (art. 5, §1, I, 1° BWHI), het beleid betreffende de verstrekkingen van geestelijke gezondheidszorg in de verplegingsinrichtingen buiten de ziekenhuizen (art. 5, §1, I, 2° BWHI), het beleid inzake long term care revalidatie (art. 5, §1, I, 5° BWHI), het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (art. 5, §1, II, 2° BWHI), het beleid inzake minder-validen (art. 5, §1, II, 4° BWHI) en de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming (art. 5, §1, II, 6°, BWHI).

Originele versie

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

Voor de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie beroepen we ons op sociale economie als gewestmaterie (art. 6, §1, IX, 2° BWHI) om maatwerkbedrijven en hun samenwerkingsverband(en) een contingent toe te kennen."

3.4. Met het oog een duidelijke en rechtszekere toepassing van het decreet in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, verdient het aanbeveling om deze verklaring van de gemachtigde in de memorie van toelichting te integreren.

In het licht van de verklaring van de gemachtigde dat de activeringstrajecten niet van toepassing zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, kan in het voorontwerp het toepassingsgebied van hoofdstuk 4 ervan, waarin de activeringstrajecten worden geregeld, worden beperkt zodat duidelijker uit de tekst van het decreet zelf blijkt dat de betrokken bepalingen niet van toepassing zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

VORMVEREISTEN

4. Het voorontwerp bevat diverse bepalingen die de verwerking van persoonsgegevens regelen zoals de artikelen 4, 5 en 6 ervan, die onder meer betrekking hebben op de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijken, het bepalen van de categorieën van de verwerkte gegevens, de met de verwerking nagestreefde doelstelling, de categorieën van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens en de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

Artikel 36, lid 4, van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG', gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van die verordening, voorziet in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

De aan de afdeling Wetgeving meegedeelde documenten doen ervan blijken dat over het voorontwerp van decreet op 15 februari 2022 advies nr. 2022/014 werd uitgebracht door de Vlaamse Toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens. In dat verband dient er evenwel op gewezen te worden dat, gelet op hetgeen is uiteengezet in advies 66.033/1/AV van 3 juni 2019,[3] een advies van de Vlaamse Toezichtscommissie niet per se volstaat om aan het betrokken vormvoorschrift te voldoen en dat ook nog om een advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit moet worden verzocht.

5. Het voorontwerp bevat verder ook verschillende bepalingen die ertoe strekken een financiële ondersteuning of compensatie toe te kennen. In zoverre er sprake is van staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (hierna:

[3] Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 'betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie', *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, opmerking 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1.

Originele versie

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

VWEU) moeten die regelingen in beginsel voorafgaandelijk worden aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, lid 3, VWEU.

Artikel 20 van het voorontwerp betreft de "compensatievergoeding" voor de netwerkcoördinator. Zoals ook blijkt uit de memorie van toelichting over deze bepaling is het de bedoeling om toepassing te maken van het zogenaamde *Altmark*-criteria, waardoor deze vergoeding niet moet worden beschouwd als staatssteun.[4] De opdrachten aan de Vlaamse Regering in die bepaling van het voorontwerp hebben mede tot doel die criteria na te leven.

Dat is niet het geval voor de compensatievergoeding voor de casemanager Werk en de gemandateerde samenwerkingsverbanden Zorg voorzien in artikel 16 van het voorontwerp. Krachtens het tweede lid van dat artikel bepaalt de Vlaamse Regering het maximale bedrag en de modaliteiten van de compensatievergoeding.

Hetzelfde geldt voor de machtiging aan de Vlaamse Regering om de "erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor het aanbod van arbeidsmatige activiteiten" te bepalen op grond van artikel 30, eerste lid, en voor de mogelijkheid in hoofde van de Vlaamse Regering om subsidies te verlenen aan organisaties die ondersteunende of aanvullende dienstverlening verrichten in het kader van het aan te nemen decreet, voorzien in artikel 35.

Voormelde bepalingen van het voorontwerp blijven er evenwel toe beperkt te bepalen dat steun kan worden verleend en houden voor het overige slechts een delegatie aan de Vlaamse Regering in tot het bepalen van de voorwaarden voor de toekenning van de vergoedingen of subsidies – en dus ook de hoogte ervan. Het lijkt dan ook weinig zinvol de voorgestelde bepalingen nu reeds aan te melden bij de Europese Commissie. Wel zullen te gelegener tijd de ontwerpen van besluit waarmee uitvoering wordt gegeven aan voormelde bepalingen moeten worden aangemeld, tenzij zou blijken dat deze onder een vrijstellingsregeling voor staatssteun zouden vallen zoals bijvoorbeeld het DAEB-besluit.[5] Op dat punt moet de Raad van State bijgevolg een voorbehoud maken.

6. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van de voornoemde vormvereisten nog wijzigingen zou ondergaan,[6] moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, alsnog eveneens aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

Originele versie

[4] HvJ 24 juli 2003, C-280/00, *Altmark Trans GmbH*, ECLI:EU:C:2003:415.

[5] Besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 'betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatsteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen'.

[6] Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKINGEN

7. Zoals hiervoor reeds werd opgemerkt, bevat het voorontwerp diverse bepalingen die de verwerking van persoonsgegevens regelen.

Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de "essentiële elementen" voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.[7]

Bijgevolg moeten de "essentiële elementen" van de verwerking van persoonsgegevens in het decreet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel "essentiële elementen" uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.[8]

In dat verband moet worden vastgesteld dat, hoewel het voorontwerp duidelijk beoogt tegemoet te komen aan het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 22 van de Grondwet, het vooralsnog wat betreft de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de arbeidsmatige activiteiten geregeld in hoofdstuk 5 van het voorontwerp, niet de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens omschrijft. Dit dient te worden verholpen.

Originele versie

[7] Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

[8] Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 'betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie', *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, opmerking 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1.

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikelen 15 en 17

8. Artikel 15 van het voorontwerp bepaalt dat het casemanagementteam een geïntegreerd trajectplan opstelt dat wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst en dat onder meer “de rechten en plichten van de partijen” (5°) moet bevatten.

Artikel 17 voorziet in de mogelijkheid in hoofde van de Vlaamse Regering om netwerkcoördinatoren te mandateren. Die mandaatbeslissing moet krachtens artikel 19, 2°, onder meer “de verbintenissen van de partijen” vermelden, waaronder “de verantwoordelijkheden en de engagementen van de partijen”.

Over beide bepalingen bevestigde de gemachtigde dat het louter de weergave betreft van “de rechten en plichten” en “de verantwoordelijkheden en engagementen” van de betrokkenen die reeds volgen uit geldende bepalingen.

In die lezing en indien de ontworpen bepalingen daartoe beperkt zijn, rijst geen probleem.

Artikel 27

9. Krachtens artikel 27, eerste lid, van het voorontwerp kan de Vlaamse Regering de mandaatbeslissing schorsen of intrekken als de betrokkene “de opdrachten, vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten, en de mandaatvoorwaarden vermeld in artikel 12, 13 en artikel 17, wetens en willens niet naleven”.

Gevraagd om de draagwijdte van de woorden “wetens en willens” toe te lichten verklaarde de gemachtigde:

“We stellen voor om de bepaling aan te passen en “wetens en willens” te schrappen.”

Daarmee kan worden ingestemd.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Jeroen VAN NIEUWENHOVE

Originele versie

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet over de werk- en zorgtrajecten

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw en de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw en de Vlaamse minister van Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling en definities

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° activeringstraject: het traject met acties op vlak van werk en zorg dat de deelnemer voorbereidt op betaalde beroepsarbeid als vermeld in artikel 10;

2° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);

3° arbeidsmatige activiteiten: het aanbod van activiteiten onder begeleiding, die gericht zijn op de latente functies van arbeid, onder meer het bieden van een zinvolle bezigheid, zorgen voor structuur, het aanreiken van sociale contacten en de mogelijkheid tot zelfontplooiing;

4° casemanagementteam: het team dat bestaat uit de casemanager Werk en de casemanagers Zorg in hetzelfde werkingsgebied;

5° casemanager Werk: de VDAB of een gemandateerde werkactor die de opdrachten, vermeld in artikel 14, §2, op het vlak van werk uitvoert;

6° casemanager Zorg: de welzijns- en zorgvoorziening, die deel uitmaakt van het gemandateerde samenwerkingsverband Zorg, vermeld in artikel 12, §1, eerste lid, die de opdrachten, vermeld in artikel 14, §2, op het vlak van welzijn en zorg uitvoert;

Originele versie

7° centrum voor algemeen welzijnswerk: het centrum voor algemeen welzijnswerk, dat erkend is als vermeld in artikel 17 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk;

8° compensatievergoeding: de financiële compensatie die wordt toegekend voor de uitvoering van activeringstrajecten in het kader van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan;

9° dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds: de dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds, vermeld in artikel 19 van het decreet van 15 februari 2019 betreffende de woonzorg;

10° GBO: een samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal, vermeld in artikel 9 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid;

11° gezondheidsbeleid: het beleid over het geheel van aangelegenheden, vermeld in artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met uitzondering van het medisch schooltoezicht en de medisch verantwoorde sportbeoefening;

12° initiatief van beschut wonen: het initiatief van beschut wonen, vermeld in artikel 55 van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging;

13° netwerkcoördinator: de rechtspersoon, vermeld in artikel 18;

14° OCMW: een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 2 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, en een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn als vermeld in deel 3, titel 4, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;

15° onthaaltraject via het geïntegreerd breed onthaal: het traject dat als doel heeft om personen met medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen die door die problematiek op korte en middellange termijn niet betaald aan de slag kunnen gaan, toe te leiden naar het samenwerkingsverband tussen OCMW, centrum voor algemeen welzijnswerk en diensten voor maatschappelijk werk van de ziekenfondsen, waardoor die personen georiënteerd kunnen worden naar het gepaste dienst- en hulpverleningsaanbod en onderbescherming kan worden tegengegaan;

16° persoonlijke bestand op het elektronische platform: het persoonlijke bestand op het elektronische platform, vermeld in artikel 22/2 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding;

17° psychiatrisch ziekenhuis: een psychiatrisch ziekenhuis, als vermeld in artikel 3 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen;

18° revalidatiecentrum: een van de volgende revalidatievoorzieningen:

1) een revalidatievoorziening waarmee de Vlaamse Regering een revalidatieovereenkomst heeft gesloten voor psychosociale revalidatie van volwassenen, waarvan het erkenningsnummer begint met het nummer 7.72;

2) een revalidatievoorziening waarmee de Vlaamse Regering een revalidatieovereenkomst heeft gesloten voor revalidatie van verslaafden, waarvan het erkenningsnummer begint met het nummer 7.73;

19° revalidatievoorziening: een revalidatievoorziening, als vermeld in artikel 2, 16°, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren

Originele versie

psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging

20° VAPH-voorziening: de voorzieningen, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° tot en met 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap;

21° welzijnsbeleid: het beleid voor de bijstand aan personen over het geheel aangelegenheden, vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met uitzondering van het beleid voor onthaal en integratie van inwijkelingen, de beroepsopleiding, de omscholing, de herscholing en het tewerkstellingsbeleid van mindervaliden;

22° welzijns- en zorgvoorziening: elke organisatie die in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid belast is met de organisatie of uitvoering van zorg, met inbegrip van de OCMW's en de ziekenfondsen;

23° werkactoren: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die beschikt over een mandaat om kosteloze arbeidsbemiddeling te verrichten, als vermeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding;

24° werk- en zorgtraject: een aanbod in de vorm van een activeringstraject, arbeidsmatige activiteiten of onthaaltrajecten via het geïntegreerd breed onthaal, dat gericht is op maximale participatie in de maatschappij voor personen uit de doelgroep vermeld in artikel 3;

25° zorg: de activiteit of het geheel van activiteiten in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid, waaronder hulp, dienstverlening en ondersteuning zijn begrepen.

Hoofdstuk 2. Doelgroep

Art. 3. Personen voor wie betaalde beroepsarbeid niet, niet meer of nog niet mogelijk is door een of meer belemmeringen van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale aard, kunnen deelnemen aan werk- en zorgtrajecten.

De Vlaamse Regering kan de doelgroepvoorwaarden, vermeld in het eerste lid, nader bepalen.

Hoofdstuk 3. Onthaaltrajecten

Art. 4. De VDAB kan de personen, vermeld in artikel 3, voor wie de VDAB inschat dat het overige aanbod van werk- en zorgtrajecten nog niet voldoende de problematieken van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale aard kan stabiliseren, doorverwijzen naar het GBO. De VDAB bezorgt daarbij de persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid, 1°, aan één van de minimale kernpartners van het GBO, vermeld in artikel 9, tweede lid, van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid.

De VDAB is verwerkingsverantwoordelijke vermeld in artikel 4,7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de doorgifte van de

Originele versie

persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid, 1°, van dit decreet van de personen vermeld in artikel 4 van dit decreet.

De minimale kernpartners van het GBO zijn afzonderlijk verwerkingsverantwoordelijke vermeld in artikel 4,7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor alle andere verwerkingen van de persoonsgegevens vermeld in artikel 5, eerste lid, van dit decreet, van de personen vermeld in artikel 4 van dit decreet.

Art. 5. Voor de identificatie, de contactopname en de hulpverlening in dit onthaaltraject worden de volgende persoonsgegevens verwerkt in het kader van dit decreet:

1° de voornaam, de achternaam, het adres, het mailadres, het telefoonnummer en de geboortedatum van de persoon, vermeld in artikel 4, eerste lid;

2° de contactgegevens van de hulpverlener in kwestie.

Om de persoon, vermeld in artikel 4, eerste lid, van dit decreet, te contacteren om een onthaaltraject op te starten om een brede vraagverheldering te doen op de verschillende levensdomeinen, om rechten te verkennen en te realiseren, en om waar nodig toe te leiden naar de meest gepaste hulpververlening, mag de VDAB de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid bezorgen aan de volgende welzijns- en zorgvoorzieningen die deel uitmaken van het GBO:

1° het OCMW;

2° het centrum voor algemeen welzijnswerk;

3° de dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds.

Art. 6. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 5, eerste lid, van dit decreet, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden, vermeld in artikel 5, tweede lid van dit decreet met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan twaalf maanden na afloop van het onthaaltraject.

De verwerkingsverantwoordelijken nemen gepaste technische en organisatorische maatregelen om de persoonsgegevens en de verwerking ervan te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking.

Hoofdstuk 4. Activeringstrajecten

Afdeling 1. Inschatting en beslissing tot deelname

Art. 7. De kandidaat-deelnemer dient zijn verzoek tot deelname aan een activeringstraject in bij de VDAB.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden voor het verzoek om aan een activeringstraject deel te nemen nader bepalen.

Art. 8. De VDAB registreert de gegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de kandidaat-deelnemer in het persoonlijke bestand op het elektronische platform.

Originele versie

Art. 9. De VDAB beslist of de kandidaat-deelnemer kan deelnemen aan een activeringstraject op basis van de volgende gegevens:

1° een inschatting van de cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problematieken, en bijkomende factoren die de kandidaat-deelnemer verhinderen om betaalde beroepsarbeid uit te voeren;

2° een inschatting van de doorgroeimogelijkheden tijdens een activeringstraject.

De VDAB registreert de beslissing in het persoonlijke bestand van de kandidaat-deelnemer op het elektronische platform.

Afdeling 2. Werkingsprincipes

Art. 10. Het activeringstraject bereidt de deelnemer voor op betaalde beroepsarbeid en bestaat uit de volgende elementen:

1° de begeleiding naar en op een werkvloer, namelijk:
   a) de deelnemer begeleiden om de attitudes te verwerven die de deelnemer nodig heeft om in een werkomgeving te functioneren;
   b) diverse werkvloeren zoeken en aanreiken;
   c) de begeleiding van de deelnemer en de werkgever tijdens de stages op een werkvloer;
   d) competenties die zichtbaar worden op de werkvloer detecteren, versterken, opvolgen en evalueren;

2° de zorg, die de begeleiding naar en op een werkvloer ondersteunt, namelijk:
   a) de zorgbehoeften samen met de deelnemer verkennen en inzichten in zijn zorgnoden verlenen;
   b) zorg verlenen met het oog op herstel of het hanteerbaar maken van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen of het versterken van competenties in functie van de stage op een werkvloer en de joboriëntatie;
   c) de deelnemer toeleiden naar andere dienstverleners en samenwerken met andere dienstverleners met het oog op zorg op maat van de deelnemer in functie van de stage op een werkvloer en de joboriëntatie;

3° overleggen, afstemmen en samenwerken met de betrokken partners in het activeringstraject, namelijk het casemanagementteam en de dienstverleners.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van de begeleiding op en naar een werkvloer, vermeld in het eerste lid, 1°, en de zorg, vermeld in het eerste lid, 2°, nader.

Art. 11. Het activeringstraject is een tijdelijk traject van minimaal drie maanden en maximaal achttien maanden.

Het activeringstraject is in uitzonderlijke gevallen verlengbaar. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de verlenging van het activeringstraject.

Afdeling 3. Casemanager Werk en casemanagers Zorg

Art. 12. §1. De Vlaamse Regering mandateert in het kader van een openbare dienstverplichting per werkingsgebied een samenwerkingsverband Zorg dat bestaat uit

Originele versie

drie welzijns- en zorgvoorzieningen die de functie van casemanager Zorg opnemen en de opdrachten, vermeld in artikel 14, uitvoeren.

Een samenwerkingsverband Zorg, vermeld in het eerste lid, voldoet aan de volgende mandaatvoorwaarden:

1° per werkingsgebied is er:
   a) een centrum voor algemeen welzijnswerk of een OCMW of een dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds;
   b) een VAPH-voorziening;
   c) een van de volgende voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg:
      1) een centrum voor geestelijke gezondheidszorg;
      2) een psychiatrisch ziekenhuis;
      3) een revalidatiecentrum;
      4) een initiatief van beschut wonen.

2° de welzijns- en zorgvoorzieningen van het gemandateerd samenwerkingsverband Zorg, vermeld in het eerste lid, tonen aan dat ze beschikken over professionele deskundigheid om de zorgbehoeften van de deelnemer in het kader van het activeringstraject te verkennen;

3° het gemandateerd samenwerkingsverband Zorg, vermeld in het eerste lid, toont aan dat het de opdrachten kan opnemen in het volledige werkingsgebied;

4° de welzijns- en zorgvoorzieningen van het gemandateerd samenwerkingsverband Zorg, vermeld in het eerste lid, verzekeren de continuïteit van de uitvoering van de opdrachten van het casemanagementteam ten aanzien van de deelnemer op het vlak van zorg.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder werkingsgebied, als vermeld in het eerste lid, en het tweede lid, 1°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder professionele deskundigheid, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering kan aanvullende mandaatvoorwaarden bepalen.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat en bepaalt de duur ervan.

Art. 13. §1. De VDAB bekleedt de functie van casemanager Werk.

§2. De VDAB kan om de opdrachten, vermeld in artikel 14, uit te voeren een beroep doen op een of meer werkactoren die de Vlaamse Regering daarvoor mandateert.

De casemanager Werk voldoet aan de volgende mandaatvoorwaarden:

1° de werkactor beschikt over een mandaat van kosteloze arbeidsbemiddeling, als vermeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding;

2° de werkactor toont aan dat hij beschikt over professionele deskundigheid om de competenties, de beperkingen en het groeipotentieel van de deelnemer in het kader van een activeringstraject uit te diepen en te verkennen met het oog op een

Originele versie

realistische joboriëntatie en de verdere ontwikkeling van de loopbaan van de deelnemer;

3° de werkactor toont aan dat hij de opdrachten in het volledige werkingsgebied kan opnemen;

4° de werkactor verzekert de continuïteit van de uitvoering van de opdrachten in het casemanagementteam ten aanzien van de deelnemer op het vlak van werk;

5° de werkactor is niet gemandateerd als casemanager Zorg in hetzelfde werkingsgebied.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder een werkingsgebied als vermeld in het tweede lid, 3°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder professionele deskundigheid als vermeld in het tweede lid, 2°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering kan aanvullende mandaatvoorwaarden bepalen.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat en bepaalt de duur ervan.

Art. 14. §1. De casemanager Werk en de casemanagers Zorg vormen samen het casemanagementteam per werkingsgebied. De leden van het casemanagementteam werken vanuit hun eigen expertise nauw samen.

§2. Het casemanagementteam heeft minstens de volgende opdrachten:

1° bij de start van het activeringstraject, de casemanager Werk en de casemanager Zorg van de deelnemer tijdens het activeringstraject toewijzen;

2° informatie verstrekken aan de deelnemer over het te doorlopen activeringstraject minimaal over de volgende aspecten:
   a) het beoogde einddoel;
   b) de looptijd,
   c) arbeidsgerichte informatie over beroepen, sectoren, werkondersteuning en competentieversterking;
   d) de mogelijkheden van zorg;
   e) de samenwerking in het casemanagementteam;
   f) de verwerking van de gegevens van de deelnemer.

3° oog hebben voor de rechten en plichten die verbonden zijn aan het statuut van de deelnemer en de deelnemer in voorkomend geval doorverwijzen om een recht op financiële of andere tegemoetkomingen te onderzoeken;

4° de competenties, de drempels en het groeipotentieel van de deelnemer verkennen en uitdiepen met het oog op een realistische joboriëntatie en de zorgbehoeften van de deelnemer verkennen en uitdiepen met het oog op een realistisch zicht op de eigen zorgproblematieken;

5° een geïntegreerde trajectplan als vermeld in artikel 15, samen met de deelnemer opstellen en dat plan met acties op het vlak van zorg en op het vlak van begeleiding op en naar een werkvloer, als vermeld in artikel 11, bezorgen aan de netwerkcoördinator,

6° het geïntegreerde trajectplan, vermeld in punt 5°, registreren in het persoonlijk bestand van de deelnemer op het elektronisch platform;

Originele versie

7° het geïntegreerde trajectplan, vermeld in punt 5°, opvolgen, met mogelijke bijsturing in overleg met de deelnemer;
8° een gemotiveerd eindadvies aan de VDAB opstellen over het toekomstperspectief van de deelnemer op het vlak van betaalde beroepsarbeid. Dat eindadvies wordt geregistreerd in het persoonlijke bestand van de deelnemer op het elektronische platform;
9° het gemotiveerde eindadvies, vermeld in punt 8°, samen met de deelnemer bespreken en mogelijke vervolgstappen na het activeringstraject aanreiken.

De Vlaamse Regering kan de minimale opdrachten, vermeld in het eerste lid nader bepalen en bijkomende opdrachten vastleggen.

Art. 15. Het casemanagementteam stelt een geïntegreerd trajectplan op dat wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst. Het geïntegreerde trajectplan omvat minimaal al de volgende informatie:
1° de identiteitsgegevens van de deelnemer en van het casemanagementteam;
2° de aanvangsdatum van het activeringstraject en de vermoedelijke duur ervan;
3° de omschrijving, inhoud en doelstelling van het activeringstraject;
4° de afgesproken acties in het activeringstraject en de betrokken dienstverleners;
5° de rechten en plichten van de partijen;
6° de periodiciteit van de evaluaties.

Art. 16. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet verkrijgen de casemanager Werk en de gemandateerde samenwerkingsverbanden Zorg, vermeld in artikel 12, §1, eerste lid, voor de uitvoering van de opdrachten als lid van het casemanagementteam elk een compensatievergoeding.

De Vlaamse Regering bepaalt het maximale bedrag en de modaliteiten van de compensatievergoeding.

Afdeling 4. Netwerkcoördinator en netwerk van dienstverleners

Art. 17. §1. De Vlaamse Regering mandateert in het kader van de openbaredienstverplichting netwerkcoördinatoren om de opdrachten, vermeld in artikel 18, uit te voeren.

De netwerkcoördinator voldoet aan al de volgende mandaatvoorwaarden:
1° hij vertegenwoordigt een netwerk van dienstverleners dat minimaal is samengesteld uit:
   a) een of meer centra voor algemeen welzijnswerk;
   b) een of meer werkactoren, die gemandateerd zijn conform het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding;
   c) een of meer maatwerkbedrijven als vermeld in artikel 4 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;
   d) een of meer van de volgende welzijns- en zorgvoorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg:
      1) een psychiatrisch ziekenhuis;
      2) een centrum voor geestelijke gezondheidszorg;
      3) een initiatief van beschut wonen;

Originele versie

4) een revalidatiecentrum;
e) een of meer VAPH-voorzieningen;
f) een of meer OCMW's;

2° hij toont aan dat het netwerk van dienstverleners, vermeld in punt 1°, de uitvoering van de activeringstrajecten kan verzekeren in het volledige werkingsgebied;

3° hij toont aan dat:
a) de dienstverleners, vermeld in punt 1°, die acties ondernemen in het kader van de begeleiding naar en op een werkvloer over een mandaat kosteloze arbeidsbemiddeling vermeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding beschikken;
b) de dienstverleners, vermeld in punt 1°, a) tot en met f), beschikken over professionele deskundigheid op het vlak van de activeringstrajecten;
c) de dienstverleners, vermeld in punt 1°, a) tot en met f), bereid zijn tot gegevensdeling als vermeld in artikel 23.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder het werkingsgebied, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder professionele deskundigheid als vermeld in het tweede lid, 3°, b), wordt verstaan.

De Vlaamse Regering kan aanvullende mandaatvoorwaarden bepalen.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat en bepaalt de duur ervan.

Art.18. De netwerkcoördinator heeft in het kader van de openbaredienstverplichting minimaal de volgende opdrachten:

1° hij stemt bij de ontvangst van en tijdens het activeringstraject af met het casemanagementteam over de uitvoering van het geïntegreerde trajectplan, vermeld in artikel 15;

2° hij voorziet in een vlotte uitvoering van het geïntegreerde trajectplan, vermeld in artikel 15, en doet daarvoor een beroep op het netwerk van dienstverleners;

3° hij voorziet in de monitoring van de uitvoering van de geïntegreerde trajectplannen, vermeld in artikel 15, op het niveau van het werkingsgebied door een beroep te doen op en af te stemmen met de verschillende dienstverleners van het netwerk;

4° hij houdt toezicht op de aanwending van de compensatievergoeding, vermeld in artikel 20, voor de dienstverleners die bij het activeringstraject betrokken zijn;

5° hij is belast met de uitbetaling van de compensatievergoeding, vermeld in artikel 20, aan de dienstverleners van het netwerk dat hij vertegenwoordigt, vermeld in artikel 17;

6° hij ziet erop toe dat de compensatievergoeding gemonitord wordt over alle activeringstrajecten heen in het werkingsgebied.

De Vlaamse Regering kan de minimale opdrachten van de netwerkcoördinator nader bepalen en uitbreiden.

Originele versie

Art. 19. De mandaatbeslissing, vermeld in artikel 17, vermeldt minimaal al de volgende informatie:

1° de identiteitsgegevens van de netwerkcoördinator en van de dienstverleners die tot het netwerk behoren;

2° de verbintenissen van de partijen, waaronder:

a) de omschrijving van de opdrachten in de activeringstrajecten;

b) de toekenning van een compensatievergoeding als vermeld in artikel 20, met opgave van de voorwaarden en de doeleinden waarvoor de vergoeding wordt toegekend;

c) de verantwoordelijkheden en de engagementen van de partijen;

3° de parameters om de compensatievergoeding te berekenen en een regeling voor overcompensatie;

4° de duur van de toewijzing, die niet meer dan vijf jaar mag bedragen.

Art. 20. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet verkrijgt de netwerkcoördinator voor de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 18, een compensatievergoeding.

De Vlaamse Regering bepaalt het maximale bedrag van de compensatie op basis van de volgende parameters:

1° de compensatie is niet hoger dan nodig om de kosten van de uitvoering van de openbaredienstverplichting, vermeld in artikel 18, volledig of gedeeltelijk te dekken, rekening houdend met de opbrengsten;

2° de maximale compensatie wordt vastgesteld op basis van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben gemaakt.

De Vlaamse Regering vermijdt bij het bepalen van het bedrag van de compensatie, vermeld in het tweede lid, dat de compensatie een economisch voordeel bevat waardoor de gecompenseerde ondernemingen ten opzichte van concurrerende ondernemingen kunnen worden bevoordeeld.

Art. 21. Andere tegemoetkomingen dan de tegemoetkomingen die verkregen worden met toepassing van dit decreet bij de uitvoering van de acties van het geïntegreerde trajectplan, vermeld in artikel 15, worden in mindering gebracht van de compensatievergoeding, vermeld in artikel 20.

De Vlaamse Regering kan de vormen van tegemoetkomingen, vermeld in het eerste lid, nader bepalen.

Afdeling 5. Evaluatie en eindadvies

Art. 22. Het casemanagementteam voert op het einde van het activeringstraject een evaluatie uit en registreert het eindverslag en het gemotiveerde eindadvies in het persoonlijke bestand van de deelnemer op het elektronische platform.

Het eindverslag bevat minimaal al de volgende elementen:

1° de beschrijving van de acties tijdens het traject;

2° de resultaten van de acties tijdens het traject;

3° de informatie van het casemanagementteam;

4° de informatie van de betrokken dienstverleners;

Originele versie

5° een neerslag van het gesprek tussen de deelnemer en het casemanagementteam.

Afdeling 6. Registratie en gegevensdeling

Art. 23. Het casemanagementteam en de dienstverleners registreren de acties die ze ondernemen in het kader van het activeringstraject, in het persoonlijke bestand van de deelnemer op het elektronische platform.

Art. 24. De VDAB verwerkt de persoonsgegevens van de kandidaat-deelnemer en van de deelnemer aan een activeringstraject om de beslissing tot deelname en de voortgang tijdens een activeringstraject op te volgen. De volgende gegevens worden verwerkt:

1° de identificatiegegevens;
2° het studie- en het beroepsverleden;
3° de beroepskwalificaties, de ervaring en de verworven competenties;
4° het noodzakelijke diagnostische materiaal van de kandidaat-deelnemer aan een activeringstraject dat voorhanden is, met het oog op een mogelijke deelname aan een activeringstraject;
5° de elementen om de afstand tot de arbeidsmarkt, de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt en de randvoorwaarden die een belemmering zijn bij de zoektocht naar werk in te schatten;
6° de noodzakelijke informatie met het oog op arbeidsbemiddeling, de begeleiding en de opleiding voor een inschakeling op de arbeidsmarkt na een activeringstraject.

De VDAB treedt op als verwerkingsverantwoordelijke, als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, en wisselt persoonsgegevens uit met de casemanagers en de dienstverleners die betrokken zijn bij het activeringstraject. Voor de voormelde gegevensuitwisseling gebruiken de VDAB, de casemanagers en de dienstverleners de volgende identificatiemiddelen:

1° het identificatienummer van het Rijksregister, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;
2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vermeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister opgenomen is.

Art. 25. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 24, eerste lid, van dit decreet, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden, vermeld in artikel 10 van dit decreet, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijken behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.

Afdeling 7. Handhaving en sancties

Originele versie

Art. 26. De Vlaamse Regering vermindert of vordert de compensatievergoeding, vermeld in artikel 16 en 20, terug als de netwerkcoördinator, de casemanagers Zorg, de gemandateerde samenwerkingsverbanden Zorg of de casemanager Werk de opdrachten, vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, en de mandaatvoorwaarden, vermeld in artikel 12, 13 en artikel 17, niet of onvoldoende naleven.

De Vlaamse Regering neemt de beslissing, vermeld in het eerste lid, nadat de betrokken partij de gelegenheid heeft gekregen om haar verweermiddelen voor te leggen. De Vlaamse Regering bepaalt de hoorprocedure.

Art. 27. De Vlaamse Regering kan de mandaatbeslissing schorsen of intrekken als de casemanagers Zorg, de gemandateerde samenwerkingsverbanden Zorg, de casemanager Werk of de netwerkcoördinator de opdrachten, vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten, en de mandaatvoorwaarden vermeld in artikel 12, 13 en artikel 17, niet naleven.

De Vlaamse Regering kan de beslissing, vermeld in het eerste lid, alleen nemen nadat de betrokken partij de gelegenheid heeft gekregen om haar verweermiddelen voor te leggen. De Vlaamse Regering bepaalt de hoorprocedure.

Hoofdstuk 5. Arbeidsmatige activiteiten

Art. 28. Het aanbod van arbeidsmatige activiteiten en de invulling van de begeleiding wordt door de Vlaamse Regering nader gedefinieerd.

De Vlaamse Regering bepaalt de minimale kwaliteitsvoorwaarden voor het aanbod van arbeidsmatige activiteiten.

Art. 29. Deelname aan arbeidsmatige activiteiten is mogelijk voor onbepaalde duur tenzij de evaluatie uitwijst dat deelname niet meer nodig of opportuun is.

De Vlaamse Regering bepaalt de doelgroep voor deelname aan arbeidsmatige activiteiten nader en kan de toegangsvoorwaarden bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de deelname aan arbeidsmatige activiteiten wordt geëvalueerd.

Art. 30. De Vlaamse Regering bepaalt erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor het aanbod van arbeidsmatige activiteiten.

De Vlaamse Regering wijst de dienst of de diensten van de Vlaamse administratie aan die zijn belast met de subsidiëring van de arbeidsmatige activiteiten.

Art. 31. De dienst of de diensten die de Vlaamse Regering conform artikel 30 van dit decreet aanwijst om arbeidsmatige activiteiten te subsidiëren, treden op als verwerkingsverantwoordelijke, als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens van de deelnemers arbeidsmatige activiteiten om de deelname aan de arbeidsmatige activiteiten en de evaluatie op te volgen. De begeleiders arbeidsmatige activiteiten, en in voorkomend

Originele versie

geval de organisaties die deelnemers toeleiden, bezorgen hiertoe de gegevens, vermeld in artikel 32, eerste lid.

Art. 32. De volgende persoonsgegevens worden verwerkt voor de subsidiëring van de arbeidsmatige activiteiten:

1° de identificatiegegevens van de deelnemers arbeidsmatige activiteiten, met inbegrip van de eventuele evaluatie voor deelname;
2° de identificatiegegevens van de begeleiders arbeidsmatige activiteiten;
3° de start- en einddatum van de arbeidsmatige activiteiten.

Voor de gegevensuitwisseling, vermeld in het eerste lid, gebruiken de diensten de volgende identificatiemiddelen:

1° het identificatienummer van het Rijksregister, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;
2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vermeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister opgenomen is.

Art. 33. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 32, eerste lid, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de beoogde doeleinden vermeld in artikel 32 van dit decreet, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.

Hoofdstuk 6. Toezicht en handhaving

Art. 34. Met behoud van de toepassing van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid, worden het toezicht en de controle op de uitvoering van de hoofdstukken 4, 5 en 7 van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, uitgeoefend conform het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Hoofdstuk 7. Ondersteunende of aanvullende dienstverlening

Art. 35. De Vlaamse Regering kan binnen de perken van de begrotingskredieten een subsidie verlenen aan organisaties die ondersteunende of aanvullende dienstverlening verrichten in het kader van dit decreet.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder ondersteunende of aanvullende dienstverlening, vermeld in het eerste lid, wordt verstaan.

Originele versie

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de subsidieperiode, de subsidievoorwaarden en de aanvraagprocedure.

Hoofdstuk 8. Rapportering

Art. 36. De VDAB en de diensten die de Vlaamse Regering aanwijst voor de subsidiëring van de werk- en zorgtrajecten rapporteren minstens één keer per jaar aan de Vlaamse Regering over de werking van de werk- en zorgtrajecten in de verschillende werkingsgebieden.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

Art. 37. In artikel 2, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 oktober 2021, wordt punt 36° vervangen door wat volgt:

"36° hoofdstukken 4, 5 en 7 van het decreet van XXX over de werk- en zorgtrajecten;".

Hoofdstuk 10. Slotbepalingen

Art. 38. Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, gewijzigd bij de decreten van 19 januari 2018, 8 juni 2018 en 15 februari 2019, wordt opgeheven.

Art. 39. De Vlaamse Regering bepaalt de maatregelen die nodig zijn om de overgang van de regelgeving, vermeld in artikel 38, op een coherente manier te laten verlopen.

Art. 40. De Vlaamse Regering bepaalt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid,

Originele versie

Originele versie